

Dîwan

Seydayê Dilmeges

DILOP / Helbest

Dîwan

Seydayê Dilmeqes

Dilop / Helbest

*Dîwan * Seydayê Dilmeqes*

Dîwan: Seydayê Dilmeqes
Çapa 1.: 2009 – Berlin
Berg: Reçep Marasli
Montaj: Helîme Ronahî
Redaksyon: Evdila Dirêj
Amedeya Çapê: Gulperî Herdem

DİLOP VERLAĞ: Helbest
© Herausgeber: Selim Busse

ISBN: 978-3-9812351-1-1

Naverok

Pêşgotin	9
Agir	11
Amed	13
Arî me	14
Asîman	16
Asîme	18
Aştîxwaz	19
Ax pişta min	20
Axîna min	21
Banga min	22
Baran û lehî	24
Bayê kurdo	26
Bê bawerê	28
Bê bask im	30
Bêkes	32
Bekoyên min	33
Bela	34
Bêrtî me	35
Bes dilo	36
Bextreş	37
Bihar	38
Bihuşta nav bihuştê	39
Bimeş	42
Bîra kûr	44
Biratiya gûr û pez	45
Birek	47
Çar parçe	48
Çar şeytan	49
Cejn û şîn	51
Cejna qurbanê	56
Cejna zarokan	58
Cineta şêxan	60

*Dîwan * Seydayê Dilmeqes*

Çima	62
Çinar	63
Çîroka pîrê û rovî	64
Ciwanên kurd	68
Cixare	69
Çûm	70
Dafa şêxan	71
Dagirkerên hov	73
Dengên ceşa	75
Derdê şevê	76
Destan	78
Destên tarî	79
Dewran e	81
Dewrêş	82
Dijberiya îdeolojiyan	83
Dîlber	85
Dilo	86
Dîn	88
Diyar	89
Dîza tendûrê	90
Du şehîdên azadiyê	92
Durûtiya cîhanê	94
Ecel	99
Edalet	100
Êdî bes	102
Egîd	103
Elbên vala	105
Em sê bira ne	106
Erdhej	107
Erê salê	109
Eshabelkef	110
Evîna pîrê	111
Evîna min	113
Ey xweda	115
Ez ciwan bûm	116
Ez kurd im	118

*Dîwan * Seydayê Dilmeqes*

Ez im pola	120
Ez şehîd im	121
Ez û gûr	122
Ez û tu	123
Felek	124
Feleka xayîn	125
Firat	127
Gazina dil	128
Gazîna min	129
Gelac	130
Gerîla	132
Gerînek	134
Geşta Berlînê	135
Geşta Sîpanê	136
Gopal	138
Guh nede	139
Gul	141
Gulên min	142
Gundê Cadê	143
Gûr û ker	144
Hec	150
Herdem	151
Herdu dayîkên min	153
Hesîbe	156
Heval	158
Hevsar	159
Heyva sor	161
Hogir	162
Hunera kerê	163
Îxaneta Lozanê	164
Jana kalê	166
Jana mirinê	168
Ji bo Dirêj û hevalan	170
Ji bo zarokan	173
Ji ku ye	174
Kaçika kurd	175

*Dîwan * Seydayê Dilmeqes*

Kemîn	176
Ker û miftîxane	178
Kevok	180
Konê min	181
Kurd bihêz in	182
Kurdistan im	184
Kurmançî	186
Kurmê darê	188
Laleş	190
Lê ez kal im	191
Li bendê me	193
Meşa gûran	194
Mîrzo û Fatê	196
Mişko	197
Morik	199
Mûşa rengîn	200
Nabim bar	202
Nesrîn	203
Nevîn	204
Newala Qesaban	205
Ne westî me	206
Newroz	207
Parqa zarokan	208
Payîz	209
Pêt û ar	210
Peykera dil	211
Peymana Edenê	212
Peyivîna kurdî	214
Pisîka min	215
Rengê gulê	216
Reva Dagirkeran	218
Rêwîtiya trêne	220
Roja min	221
Rondikên çavan	222
Rondikên sexte	223
Şehîdên bihuştê	224

Seîdê Kurd	227
Şengal	230
Şêrê Şemzînan	232
Şêxên tirşika	236
Seydayê min Xanî	238
Şîna min	242
Sînemê	244
Sîpan	246
Şivan û berîvan	248
Şoreş im	250
Tawis	251
Teyrê baz	252
Teyrok	253
Tijî me ez	254
Tirba tarî	256
Tirko	257
Tofana Yezdan	259
Warê Zerdeşt	261
Wefa	263
Wek Birûsk	265
Welatê min	267
Were	268
Windabûn	269
Xap	270
Xebîs î	271
Xeliyam	272
Xerîb im	273
Xewna min dîtina yar	275
Xizan im	277
Xoxê	278
Ya me ye	279
Yar were	280
Yara min	281
Yara serbilind	282
Yara xedar	284
Yarê	286

*Dîwan * Seydayê Dilmeqes*

Zarava	287
Zarok pêşeroj in	288
Zar wek gul in	289
Zarokino	291
Zarokatiya min a Amedê	293
Zerdeştê kal	295
Zeynê	297
Zindana yar	299
Zindana nav zindan	300
Zozan û Misto	304
Zû çû	306

Pêşgotin

Seydayê Dilmeqes dijî û tijî ye, di nav wan nakokiyên ku dunya tê da ye. Axlep rewşa Kurdistanê; dîroka wê, ji dema berê heyanî îro, bûyerên ku derbasbûne. Zanîn, nezanî, kîn û nefret, daxwazî, hezkirin, tirs û rehem, di nav helbestên Seydayê Dilmeqes da xweş xuya dikin.

Di hêla din da bi ramanekî însanî û bi dilsozî diçe nav diroka Kurdistanê. Ji Zerduşt bigire, heyanî dema Nemrut, Hezretî Îbrahîm heyanî îro bi pênivîsekî xwurt, zulm û îhtirasa ku însan têda ye nivîsiye.

Di nav şerên qirêj da, ew şewat û serjêkirin, qetlîamên ku bûne, bûyerên ku hatine serê her çar parçeyên Kurdistanê û qewmên din, ew zor û zixtên di bin perdeya dîn da qewimîne, dem bi dem hestên însan radikin ser lîngan.

Ji hêlek din wexta meriv diroka malbatê dixwîne; pîr balkêş e, ku xwe bi dîroka Kurdistanê ra çawa girêdaye. Ev awa bala min kişand. Pîrsgirêkên ku li deverên wan derketine. Koçbarbûna malbatê, devera ku jê tê, tu kes xwedî li wan dernayên, tenê mayîn, bi astengî û nexweşiyên re cardin koçberbuyîn. Piştî demekî dirêj, cardin koçberbûna ber bi devera xwe û heyanî îro...

Dema meriv helbestên Seydayê Dilmeqes dixwîne û li nivîsên wî dinihêre, meriv rastê neheqîyek bilind tê.

Bi wê pênivîsa wî ya xwûrt û hêja ra, meriv ji xwe dipirse gelo Seyda çima di serî da dest bi nivîs û helbestan nekiriye?
Ku karibû bi vî mejiyê xwurt û hêja pir pirtûkan li du xwe bihêsta.

Lê mixabin şert û mercên ku Seyda têda bûye, ew baştir dizane. Daxwazî tiştekî din e, şert û merc û buyerên ku însan têda ye tiştekî dinê ye.

Dîsa jî gelek spas ji Seydayê Dilmeqes ra ku vê dîwana hêja û van helbestên qedîm li du xwe hîştîye.

Bi saxî û selametiye ra hêvîdar im, ku Seyda rokî zutir ji vê rewşa ne xweş xelas be û cardin rake pênivîsê.

Mehdî Zana

AGIR

Nemirud bi menceñîqa dar
Xelîl Îbrahîmê dil evîndar
Avêt nava êgir û pêt û ar
Qumqum û fatfatokên jar

Devên xwe tijî kirin av
Rijandin ser êgirê nav
Vemirandin ar û pêtan
Derxistin Îbrahîm ji nav

Paşverû, kurên tur û sam
Wan agir berdan daristan
Xistin weke dojhê wan
Min avêtin nav, bi destan

Dema ku gur û geş bû ar
Reqisîn li dor min û ar
Wek tamtam û yamyam
Ew wehşiyên hov û har

Min kirin kebab û biryan
Min danîn ser maseyan
Parî kirin bi kêr û çetelan
Min xwarin bi derheman

Rûreş û bêşermên Lozan
Ew kirin û îxanetên wan
Nayê jibîrkirin ti deman
Bruksel mêze dike li wan

Kes negirt bi destê min
Xelas nekir ji êgir min
Ar dizane Dilmeqesê jar
Ew e kurê roj û pêt û ar

Pêt û ar li êzing dibe wer
Pêta wî kesk û sor û zer
Wek alaya rengîn a gewher
Lema ez jê hez dikim her

04/02/2007

AMED

Gula min Amed, şîrîn Amed
Gula Kurdistana min Amed

Tu gula sor û nêrgiz î Amed
Li ber bêfila kurdan î Amed

Jîn û jiyana gelê min Amed
Bi Dicle û Ferad dijî Amed

Gula cîhanê, serbajar î Amed
Tu bi petrol û maden î Amed

Tu xwedanê sûr û serayî Amed
Sûr û birc li gerdena te Amed

Hebandiye zana û şêran Amed
Bi şan û şeref î, serbilind î Amed

Xwedanê dîroka kevnarî Amed
Pîran, Licê, Hên û Farqînî Amed

Di nav xwe da veşartîye Amed
Pir û gelek şêr û şehîdan Amed

Dilmeqes her şa ye bi te Amed
Wî nav xwe da xwedî kir Amed

Dijmin bû qîr û qetran li Amed
Wê rojek bi Dicleyê bişo Amed

28/01/2007

ARÎ ME

Ez ar im, ar jî ez im
Herdu bûne yek em
Em herdu tim yek in
Ji hev û du naqetin

Ar pir ji min hez kir
Min jî ji agir hez kir
Em her tim bi hev ra
Em ji hev nabin cûda

Rohnî dike şeva min
Li tendûre nanê min
Dipêje xwarina min
Ew kel dike ava min

Rojên bahoz û bager
Ew bi dilek geş û gur
Germ dike bedena min
Ew jîn dide canê min

Dema baran li min dike
Kincê min şil û şo dike
Ar min zuwa û germ dike
Ew gelek ji min hez dike

Ew nebe min nan nîne
Agir nebe ez birçî me
Agir nebe ez pir tî me
Ew nebe ez cemidî me

Ew nebe ez nexweş im
Ew nebe ez kehr û gêj im
Ew nebe ez serxweş im
Ew hebe ez gula geş im

Ez arî me ji nesla ar im
Lema ar hez dike ji min
Bav û kalê min tim jê ra
Bejin û serî ditewandin

Ew hildibe di dil min
Kêr û meqes kir dil min
Wî jar û bêçar kir min
Perîşan û bêzar kir min

05/02/2007

ASÎMAN

Êvar bû min xwe dirêj kir serê xane
Min temaşa kir li asîmanê wek ban e

Min temaşa kir li mezinaya xweda
Afirandiye erd û asîman di şeş roja

Nîne destek ne jî sitûnek di ber da
Birekî stêrk çêbûne ji nûra xweda

Dihêrikin û cîh diguhirin ji hev cûda
Ehmedê Xanî rûniştiye di nav wan da

Nihêrandina Xanî ye wek sitêrkan
Nêrîn û ronahiya wî tim li Kurdistan

Venamire ronahiya wî ta hebe cîhan
Wê peykerê Xanî daynin nav gulistan

Dema meriv difikire li neqşa xweda
Di nav mejî da namîne hiş û sewda

Serî wek kundirek dimîne li meydan
Cîhan bibe kaxid ji erdê heta asîman

Daristan qelem be, hubir wek derya
Ez temendirêj bim wek nûh bi sala

Pesnê wî binivîsim her dem û gava
Nabe xilas nexşên ku hunaye xweda

Ew sofra nîmetê ku raxistiye xweda
Evd înkâr dîkin, nîmetên daye xweda

Xweda afirandiye ewqas gul û çîçeka
Bêhin û rengên wan tev ji hev cûda

Pesnê rindaya wî bidim ez her dema
Dawî lê nayê xilas nabe ti gav û dema

23/08/2007

ASÎME

Asîme tu bilind î nîne xan û banê te
Tu ji Agir î, nîne Ararat û çiyayê te

Tu zozanvan î nîne deşt û zozanê te
Tu kurd î nîne azadî û Kurdistana te

Dixwînî ka mamosta û dibistana te
Tu nêrgis û rihan î kanê gulistana te

Wek fîdan î kanê şavî û daristana te
Dayik î, heye komek keç û kurên te

Lê heqê min nîne gazine bikim ji te
Ev êş û derd û bela serê gelê min û te

Were em dest bidin hev bi dil û can
Çare yekitî ye derman bikin kul û jan

Ez dibêjim êdî nelayiqê me kurdan
Jiyana bindestê neyar û dagirkeran

Were tu guh bide peyvên kalê xwe
Dest bernede ji zarê dê û bavê xwe

Asîme kanê ew warê te yê pir xweş
Tê da dixwîne pepûk û kundê ser reş

Waye dizûrin kuçik û gûrên ser reş
Çima siûd û bextê me tim wiha reş?

05/10/2007

AŞTÎXWAZ

Ez aş im, wek aşîr im lê aşîxwaz im
Şer û kûştin û mirina kesî naxwazim

Bager û bahoz im bavê xwe dixwazim
Dayik im, keç û lawên xwe dixwazim

Bav û bapîr im warê xwe dixwazim
Arî me pêr û ar im Araratê dixwazim

Egîr û şêr im welatê xwe dixwazim
Ez jiyana bîndestî û koletî naxwazim

Jiyaneke bi rûmet û azadî dixwazim
Ez gundî me, mêrg û zevî dixwazim

Ez karker im kar û xebat dixwazim
Di nava war da dagirker naxwazim

Di warê xwe da cerdevan naxwazim
Warekî bi daristan û bi gul dixwazim

Xwendina bi zimanê xwe dixwazim
Serdariya zimanê biyanî naxwazim

Berîvan im berx û pezê xwe dixwazim
Baxçevan im, bax û rezê xwe dixwazim

03/09/2007

AX PIŞTA MIN

Neyaran kon vedan li ser singê min
Her tim tîr reşandin cerg û dilê min

Êşê xwe da herdu tenişt û pišta min
Lema gilî û gazina min, ji pišta min

Dema hebûya piştgir û alîkarên min
Kes nedikariya tîr bireşanda dilê min

Wê demê min nedigot; ax pišta min
Ez û gerîla û şoreşvan, pênc heval in

Dihatin ser me şer, leşker û cerdevan
Gelek bûn, zêdetir bûn ji bîst hezaran

Li me digeriyan, wek seg û berazan
Geh li deşta û geh li quntarên çiyar

Dema bihatana girtin, diavêtin zindan
Yan jî dikûştin, diavêtin bin newalan

Yan gulebaran dikirin li dîl û girtiyan
Yan jî kimyasal diavêtin ser şervanan

04/06/2007

AXÎNA MIN

Axîn û zarîna min ji dûr tê
Ji bin çiya û zozanê jor tê

Tîr dibarin weke birûsk tîn
Ji birîna Dilmeqesê kûr tîn

Ji awirê çavên gulê ye tê
Xwîn dikişe weke coh tê

Ew çî evîndarek bêînsaf e
Rojek li min nekir rihîme

Dil da ber derbeya xencere
Ew hîç nabetile hîç naweste

Bang bikin bila yar were
Wê dil li min kir birîndare

Bila bi destê xwe derman ke
Cerg û hinavê min anî xare

Xwê xist birîne da ser texere
Çî evîndarek bê bîr û bawere

Min avête deşt û metrapole
Yarek dil kevir û dil kafir e

Cerg û hinav da ser sêla sore
Wê êzing û ar jêr ve da bine

Xwîn û don jê dikişe qijeqij e
Hê jî dilê wê li min nabe têre

BANGA MIN

Gelî xwendevan, nivîskar û zanyaran
Û parêzerên kurdan, hun vekin dozan

Li Brukselê dadgeha mafê mirovan
Pasîf nemînin, navêjin pişt guhan

Bixwazin cinaze û hestiyên Seîdan
Û bi tevahiya şehîdên gulistan

Me winda kir gelek piling û şêran
Neyar çî dikin dimîne di kîsê wan

Sûc e ku em neşopînin doz li wan
Ger em xwedî dernekevin li şehîdan!

Dagirker asîmîlasyon û komkûjîyan
Her tim bi kar bînin li ser me kurdan

Têşhîr bikin û bidin nişan li cîhan
Dagirkerên xwînmij û hovên tirkan

Dema bêdeng bimînin li ber wan
Komkûjî û kirinên wan faşîstan

Cesaret hildidin ji bêdengiya kurdan
Lema dikûjin winda dikin cinazeyan

Kûştin û zilmê didomînin li kurdan
Ew gelên wek bira dijîn li Kurdistan

Çi dibe bila bibe ol û baweriya wan
Sunî, asûrî, ermen, êzidî û kildan

Divê em kurd xwedî derkevin li wan
Ew xemil û reng in, ji bo Kurdistan

Wek bax û gul, nêrgis û sosinan
Em ne zilimkar in wek wan hovan

Wek wan cewrikên sam û turan
Û ne jî wek wan paşverûyên îran

18/01/2007

BARAN Û LEHÎ

Waye dîsa hat payîz û zivistan
Ewrên reş û tarî, mij û dûman

Serma û seqem, bager û baran
Girtiye ser her deverê Kurdistan

Bayê ecelê digere li ser kurdan
Dîsa hat serê Amedê afeta giran

Riha û Serêkaniyê, Çinar û Wan
Şirnex û Colemêrg û Şemzînan

Başûr, rojava, rojhilatê Kurdistan
Aliyekî dagirker bi tang û firokan

Bi operasyonan, li ser Kurdistan
Tim dikin komkûjî û gulebaran

Nadin mecala revê, me kurdan
Erd keliya û bijiqî, çiya herifin

Bû lehî û herî, bi tevê ba û baran
Hat bi serê kurdên jar û perîşan

Xerab kir zevî û gund û bajaran
Da ber xwe bir, nivîn û palasan

Hedimand xaniyan bi serê wan
Nîne kon û çadir, xwarin û nan

Ku sitar û biewirin di binê wan
Di bobelat û afetê da şehîr ketin

Dayik û bav, sebî û mindalan
Hejmara wan gehîşte pênciyan

Winda kir lehiyê cinazeyên wan
Pişt ra li Qamişlo dîtin laşên wan

Serokwezîr daxive dike tinazan
Dikene, dike hîqehîq wek keran

Dibê mezin nekin, nîne tişte giran
Dibe asteng li ber alîkariya wan

Ew bixwe diz in, dişêlînin gelan
Bi taybet tim dişêlînin Kurdistan

15/11/2006

BAYÊ KURDO

Ey bayê kurdo were vê sibehê
Ji Dilmeqes bi hezaran silavê
Bi lez û bez tu bigehîne şoreşê
Âmed û Serhed, Botan û Cizîrê

Pîroz be, newroz li we pîroz be!
Hat bixêr hat cejna newroze

Şoreşa Zagros, Cûdî û Qendîlê
Li ciwanên Tendûrek û Araratê
Bi tevahiya şehîdên gulistanê
Xwîna wan herikî weke lehiyê

Pîroz be, newroz li we pîroz be!
Hat bixêr hat cejna newroze

Weke Munzûr û Dîcle û Feratê
Nav û deng û şerefa gulistanê
Bilind kirin li seranserê cîhanê
Kurdino werin bigihîjin karwanê

Pîroz be, newroz li we pîroz be!
Hat bixêr hat cejna newroze

Em wan ji bîr nakin ti caran
Tim bi bîr tînin dem û salan
Şoraşa kurdan nivîsîn bixwîn
Li gulistan û li temamê cîhan

Pîroz be, li we newroz pîroz be!
Hat bixêr hat cejna newroze

Werin bigirin govend û dîlanê
Li her çar perçeyên Kurdistanê
Geş bikin arê Kawayê hesinkar
Werin hilbikin agirê newrozê

Pîroz be, li we newroz pîroz be!
Hat bixêr hat cejna newroze

14/02/2007

BÊ BAWERÊ

Yar dîlberê bê mirwetê
Te dil kêr kir bi nişterê

Te bê bîrê bê bawerê

Bê însafê, dil kêr kirê
Xwêya Azo lê werkirê

Te bê bîrê bê bawerê

Te dil sotan bi awirê
Te nazdarê dil kevirê

Te bê bîrê bê bawerê

Min te heband nava dilê
Têr nebûyî ji zilma dilê

Te bê bîrê bê bawerê

Pişt ra dest avête cegerê
Te hinav li min anî xarê

Te bê bîrê bê bawerê

Peyiv û gotinên te rindê
Min dihelîne wekî fîndê

Te bê bîrê bê bawerê

Min wek elb berda bîrê
Te min kişand bi zincîrê

Te bê bîrê bê bawerê

Te min vexwar bi fîncanê
Xweş helal be, noşîcanê

Te bê bîrê bê bawerê

13/09/2007

BÊ BASK IM

Ez ne dîn û gêj im, bi bîr û bawer im
Xwedî ax im, bi zozan û bi war im

Bê nasname, bê leşker û bê al im
Bi axîn û keser, bi ah û bi zar im

Ez Dilmeqesekî birîndar û jar im
Lewma ez bi hewar û bi feryad im

Di nav zindana teng, dest zincîr im
Ji dest xayînan nexweş û bê hal im

Xwedanê Xabûr, Dicle û Ferad im
Lê ez gelek tî me bê tas û bê av im

Gelek dewlemend im xwedanê zêr im
Bê şal û bê sako, bê kiras û pêxas im

Digerim li kolanan wek peza gêj im
Dema dikevim bawer nakim ku ez im

Hêz û taqet nîne ku ez ji erdê rabim
Lê dilxwezek nîne bigre bi destim

Ez êdî nikarim ji erdê bi tenê rabim
Felek dîsa xwe gij kir got, ez hatim

Dîsa ez bi tenê û dest bi gopal im
Disa bê cîh û bê kon û bê xan im

Belê ez birîndarek birînkevnar im
Ronik ji çavê min dikişe bi girîn im

Bi gerîla û bi şoreşê gelek dilşad im
Bê per û bask im lê belê wek baz im

24/04/2007

BÊKES

Xerîb im bêkes, ez mame bêkes
Mame nava neyarên har û bikes

Tu maldar bî hevalê te ye herkes
Bidî xwarin, dost dixuye herkes

Ku nedî xwarin, neyar e bo te pir kes
Dema bikevî, nabe hevalê te ti kes

Bi quwet bî, direqîsin dor te herkes
Dema bindest bî, rûmet nade te kes

Bi çek û sîlah bî, ji te ditirse her kes
Xasma dewlet bî, bi qedir î bal herkes

Tu koleyê kola bî pîstir î ji her kes
Lê kole bêje ez xweda me, ew çi kes?

Reb min xist bindestê koleyê bikes
Min hîştîye li meydanê tenê û bêkes

Tur dibê li cîhanê nîne wek min kes
Ku ez har bim li cîhanê nahêlim kes

Dema bêkêr bî, nanek nade te ti kes
Tu jîr bî dexesî dîke ji te gelek kes

Gava rastgo bî, ji te hez nake ti kes
Derewker bî, wê bi te ra be pir kes

Bi te ra ye rebê bêheval û bêkes
Ez koleyê wî me lema mam bêkes

BEKOYÊN MIN

Evîna min ne sivik e giran e
Wek çiyayên Ararat û Sîpan e

Ne tê kirîn ne jî tê firotane
Tê hilgirtin lê barekî giran e

Jê dizê agir û pêt û dûxane
Ne wek evîna Mem û Zîn e

Fesadên min ne wek Beko ne
Bekoyên min pirtir in ji hezare

Gelek bira ji bo wê winda ne
Ketim gerînekekî ne xuya me

Evîndara min ne weke Zîn e
Ji evîna wê ez bûme jar û dîn e

Şev û roj ji bo min ew xeyal e
Ranazim ji kerba ez bûme lal e

Ronikên min dikişe wek cobare
Min li ber xwe dibe wek Ferade

Evîna min bindestê neyarê hare
Nemaye ji bo min sebir û tebate

Weke atom im dema biteqim
Dijmin û neyaran ji holê rakim

05/12/2007

BELA

Melayek digot ava belediyê heram e
Bê destûr bixebitînî xusil jî ranabe

Rast e dizî tişteke çewt û gelek guneh e
Dijmin bi giştî dixwe nîmetê welat e

Te jiyana xwe derbas kir beyhûde
Tu pozê xwe tim dixî nava her tişte

Bi qesem ji dinê û axretê fêhm nakî
Tu xwendî yî lê belê cahil û ehmeq î

Devê te da tenê peyvek wek benîşt e
Dicûyi dibêjî: Helal e yan jî heram e

Sancora koletiyê di serê te da mela
Ji serê xwe dernaxî qey tu bû yî bela

Tu nasekinî diparêzî dagirker û hara
Tu çi dixwezî ji wan belengaz û jara

Tu bûyî xûlam û parêzvanê neyaran
Weke bonciyan direyî li her deveran

Tu bibî qurbana papazên umeta Îsa
Ew dixebitin ji bo civaka xwe û jara

Ji destê kevneperest û paşverûyan
Ez ketim bin kêr û meqes û nişteran

27/04/2007

BÊRTÎ ME

Bêrtî me, koçer im, ji çiyayê jor têm
Bi xêr têm, bi baz têm, wek baz têm

Cejn tê, Newroz bixêr tê, bi ar têm
Bi def û saz, bi tembûr û bilûr têm

Bi naz têm, serbilind û serfiraz têm
Dîsa Newroz û sersal tê, bi dîlan têm

Wek kelat im, rojhilat im wek pêt im
Têkoşer im, cengawer im ez xelat im

Şervan û aşîxwaz im, ji Şêrwan têm
Ne dîn im, leheng im, ji Şemzînan têm

Ez heme, ne tine me, ez ji Wanê têm
Gurz im, bi gumegum ji Gumgum têm

Xweşmeş im, çavreş im, ji Mereş têm
Xwendevan û nivîskar im, ji Diyar têm

Ez evîndar û dildar im, ji Dîlok têm
Welatparêz û xêrxwaz im, ji Xarpêt têm

Ez arî me, bi pêt û ar im, ji Ararat têm
Ez xweşbêj û dengbêj im, ji Mûşê têm

Wek şêr im, şervan im, ji Şirnex têm
Ez hêz im, ez birêz im, ji Dêrsim têm

Ez Newroz im, reng al im, ji Zîlan têm
Mizgîna nûbihar im, ji bo aştiyê têm

BES DILO

Bes e dilo, êdî bes e bibêj
Ji cerg û dilan xwîn birêj
Guh bide dilo tu guh bide
Dilmeqesê kal guh bide

Xwîn ji dil bila bibe rêz
Wek Dîcle, Ferad û Erez
Bila nesekine her bikêş
Tu bibêj her tim tu bibêj

Serfirazî her tim tu bijî
Lê tu bi koletî rojek neji
Koletî, nexweşî û bêhişî
Bi serfirazî tu xweş bijî

Serfirazî gelek xweş e
Gelên dinê jê ditemije
Em jê dur in salên dirêj
Nemîne bindestê qirêj

Yar gelek şîrîn û geş e
Şoreş ji bo wê dimeşe
Azadî pîroz û xweş e
Ger nebe hov û weş e

Tu bimeş her tu bimeş
Di bin ala rengîna geş
Rojên cejîn û sersalan
Bi serfirazî tim bimeş

25/01/2007

BEXT REŞ

Sond dixwim bi Zerdeşt û Lales
Sonda min bi ala sor û zer a geş

Xayîn î, xwuya dikî wek gayê beş
Sonda min bi Ehmedê navxweş

Ne mirov î sonda min bi nûra geş
Tu di mêzînê da wek gamêşê reş

Gelo tu çima wisa mayî bextreş?
Di nav bihûştê da bûyî qetrana reş

Ez ji te ra dibêm, kero bîst û şeş
Tu ji min ra dibêjî: Na çar û şeş

Wer binhêr li min û vê kerê beş
Daye pêşiya xwe wî gurê stûreş

Tu pê ra digerî şev û roj dê bimeş
Te roj li xwe tarî kir wek şeva reş

Di nava gulistana rengîn û geş
Pê didî qetandin gula min a geş

Tu hiç nawestî kerê bê ar a beş?
Tê bi dijmin ra ta kengê bimeş

Hatiye ser çavên te perdeya reş
Lema tu nabînî wê sorgula geş

Her tim wiha tê bimînî bextreş
Çavên te ne li rojên azad û geş

BIHAR

Şeva tarî yar hat ji der
Wek Mem rabûm ji ber
Ew weke heyva bedir
Şewqa xwe da hundir

Ez rûniştim li rex û ber
Bi rêz sekinîm ez li ber
Wê gote min çend xeber
Dil min şa kir ew dîlber

Ez rabûm piya çûm riya
Min kir lava, neçe ji vira
Cejnan bikin em bi hev ra
Her dem û roj, meh û sala

Mizgîn li we wa hat bihar
Gelek şa kir dilê minê jar
Pîroz be li we cejna bihar
Xelas bin ji zivistana sar

Yar li bal min bi ken û coş
Hat ba me saqiyek meyfiroş
Da min qedehek şerbeta xoş
Ji awirê yarê ez bûm serxoş

23/02/2007

BIHUŞTA NAV BIHUŞTÊ

Îşev min dît xewnekî pir xweş û rinde
Min dît pireyekî dirêj, bi xeml û xêz e

Ji yaqût û zimrût û elmas û zêr û zîv e
Ez di ser ra derbas bûm çûm derê bihuşte

Ber bi min ve hatin horî û periyên bihuşte
Ji min ra gotin; bi xêr hatî mêvaniya me

Horiyan gotin, kerem ke em herine jore
Xanima te waye li wir li hêvî û benda te ye

Ez mame heyirî ji xweşikbûna bihuşte
Min li wan nihêrî, ew jî li min nihêrîn

Gotin; ev ne xewn ne, ev bihuşt e birastî
Em bi hev ra meşîn çûne, me dît qesrekî

Pir fireh û xweş li dor wî tev bax û rez e
Şalûl û bilbil dixwînin awaz bi awaze

Horiyan ji min ra got; kerem ke were jore
Min dît xanima min paldaye li şaneşîne

Kenîya û got; tu bi xêr hatî mêvaniya me
Wê dest li stûyê min ra anî bişahî û kêfe

Wê maç kir riyê min û maçek da min
Ew horî û perî tev sekinîn li me nihêrîn

Min dît ronahiyek xuya bû, wekî roje
Ji ber tîrêj û şewqa wê nûrê xuya dike

Welatekî pir mezin û bi çiyayên bilind e
Dinivîse li ser çiyayê Agirî bi tîpên zêre

Ev welatê Ehmedê Xanî û Melayê Cizîr e
Zerdeşt e, Siyabend û Xecê, Mem û zîn e

Tê da xuya dike Cizîr û Hewlêr û Berzane
Çiyayên Şengal, Laleş, Mahabad û Sîpane

Pişt re min dît, Dêrsim û Sêwas û Mereşe
Entab û Heleb, Efrîn, Qamîşlo û Dêrezore

Bajarên şirîn dor girtine li Ameda rengîne
Amed xuya dike di nav da wek gula sor e

Li ser derê sûrê dinivîse ev der Kurdistan e
Got ne şerm e, ji we ra heta niha hun mane

Di bin destên dagirkerên hovên kurên ture
Ew îblîsê leîn e lê dibê; ez bixwe xweda me

Dibê; xweda we çewt afirandiye bibin tirke
Ezazîlê ku xweda afirandî, nekir înkara kurde

Ewî ti car xirab nekir, gund û bajarê ti kese
Ne kuştiye kesan, ne şewitandiye gund û male

Şeytan rûniştî li male, vedixwe qehwa xwe
Ew jî heyirî û şaş maye, dinihêre li kurê ture

Got; ji min û bavê min zêde ye, bibim wek ture
Ji Asya navîn heta Ewropa, Japon, Çîn û Qore

Amerîqa û Afrîqa heta dewletên ereb bi xwe
Kurê şeytan in, lê ew jî aciz in ji kurê turane

Dewleta faris av li destê dike, dişo ji xwîne
Dewleta faris destê wê jî di nav xwîna kurde

Hê jî bi cûbe û şaş in, riyê qirêj û gemar in
Dibên; em mislûm û Ceferî ne, Elî ra alîgirin

Bilind bûm, derketim serê çiyayê Sîpane
Min dît avek jê dizê, ava kewser û qudrete

Gotin; te vexwar ava bihuşta nav bihuşte
Horî û periyar kirin reqs û sema li dor me

Yara min dirêj kir, qedeha şeraba bihuşte
Got; vexwe di nêz da tu jî were, benda te me

02/09/2006

BIMEŞ

Keç û xort bimeşin, her bimeş
Ji bo şoreşa nîştiman hun bimeş

Bo jiyaneke bi rûmet her bimeş
Roj hilat e, rê xuya ye her bimeş

Bimeşin, nesekinin her bimeş
Koletî pîs e, bin pê kin û bimeş

Ji bo azadî, serfiraz her bimeş
Alayê bilind kin hun her bimeş

Di bin siya wî da hun her bimeş
Bimeşin, wek pêlan, her bimeş

Çand û zimanê me rengîn û geş
Pêş ve bibin, bimeşin her bimeş

Ji gelên dinê paş nemînin, bimeş
Cîhan di teknîkê da gelek li pêş

Bi lez xwe bigihînin wan bimeş
Xanî şa kin, bimeşin her bimeş

Dilê gelê xwe şa kin her bimeş
Çavên wan li we ye, her bimeş

Gerîla geş kiriye şer her bimeş
Bo azadiya welat hun her bimeş

Ji bo dayikên şehîdan her bimeş
Ji bo pêşeroja zarokan her bimeş

Çavên ceşikan kor e, her bimeş
Dilmeqesê jar şa kin her bimeş

22/06/2007

BÎRA KÛR

Şevên tarî bûn yara min
Tim girîn bûn para min
Ez ketime nav bîra kûr
Kes nagire bi destê min

Gelo çi ye gunehê min?
Ev cîhana fireh û ronî
Tê da nema warê min
Bûye teng û tarî li min

Gelo çi dixwazin ji min?
Gûr û keftar baş bizanin
Ta rih hebe di canê min
Ji gulistan gulek nadim

Sevdalî û evîndara gul im
Îro şûn va êdî ew nikarin
Gulê bigirin ji destê min
Cirît kin li gulistana min

Seyda dibê ger bimirim
Ciwanên gulistana rengîn
Ew şopê xweş dişopînin
Neyar li ber wan namînin

07/02/2007

BIRATIYA GÛR Û PEZ

Çawa dev ji Kurdistan berde
Hinek dibêjin gel tev bira ne

Lê ti kes dîtiye an jî seh kiriye
Gûr û rovî bi pez re bibin birane

Demeke rom û ereb û farisan
Ketin nav pez û baxçe û rezan

Ta niha bi navê mezheb û olan
Parçe kirin welatê me Kurdistan

Îro di bin navê biratiya gelan de
Didin xwarin maden û petrole

Ev nezanên ser mezin û bêhiş
Ji destê wana ez jî bûm bêhiş

Çawa rizgar bibe Kurdistan?
Bi van mejiyên nexweş û nezan

Li Moskow digotin; gel tev bira ne
Hun dibînin îro bûne deh û şeşe

Berjewendiyên dagirkeran li pêş e
Em dibên; wekhevî û em bira ne

Ew dibên; na hun koleyên me ne
Xebata wan tim asîmîlasyon e

Tinekirin û helandina me ye
Çû sed salan rejima wan ev e

Biratiya gelan bi hev ra nameşe
Berjewendiyên nîjadperestan li pêşe

Felek dîsa tîrên xwe reşande
Dilê min ê birîndar û nexweşe

Felek dîsa li dor min dide çerxe
Dil heye bixe bin kêr û meqese

20/07/2006

BIREK

Meriv bibe hevalê cahil û nezana
Ew mirov dixin bin destê neyara

Hildavêjin weke livaya kulava
Bi linga meriv digerin li erda

Daxwaziya çî dikin ew ceşê hara?
Tevşo û birek in di destê neyara

Tim digerin li çayxana û dikana
Xeberên şoreşê digîhinin neyara

Sixuri dikin ew diçin her devera
Di dest wan mishef diçin mizgefta

Sofi ne, limêj dikin rojê pênc cara
Tizbi û wirda dikşînin sibe û êvara

Xebat û karê wan tim ji bo neyara
Îmana xwe difiroşin ew bi pereya

Ew natirsin ji xwedê û pêxembera
Mishef xenîmê wan be hezar cara

28/04/2007

ÇAR PARÇE

Meqes xistin dilê mine
Dilê min xistin çar parçe

Parçeyekî avêtin rojava
Parçeyek li rojhilat ma

Parçeyek jî ma li bakûr
Parçeya din ma li başûr

Pêwîst e hekîman bînin
Kar û xebatan pêk bînin

Ger tedaviyek baş nebîne
Wê her tim li bin meqes be

Kurdino dest bidin hevdû
Hekîman bînin bal hevdû

Derman û melheman çêkin
Nexweşên birîndar sax kin

Wî rakin ser piya, bimeş kin
Dilê Dilmeqes şa û geş kin

26/05/2007

ÇAR ŞEYTAN

Du cûre şeytan hene li dinê
Yek jê xef e, wek cin naxuyê

Ya din aşîkar û bêperwa ye
Yê xef bûye para gelê cîhane

Yê aşîkar bûye para kurdane
Şeytanê kurdan ne yek, çar in

Yek li Tehran, yek li Enqere
Yek li Bexda, yek jî li Şame

Kurdistan parçe kirine çare
Bakûr destê rejima Misto ye

Ew rejima şoven û faşîst e
Bûye înkâr û îmha kurdane

Şeytanê rojhilata Kurdistan
Rûniştîye li paytexta Tehran

Bi tevayî bi cûbe, tizbî û şaş in
Di riyê wan da bi sedan mar in

Ew şeytan tev ne biyanî ne
Şêx û axa wek kurmê dare

Şeytanê ku li Bexda û Şame
Dibên em Ebasî û Emewî ne

Şeytanê rûniştîbû li Bexda
Xirab kir Berzan û Helebça

Bi tevahî başûrê Kurdistan
Şeytanê peya kirin ji textan

Ji dest girtin hikum û dare
Wî avêtin heps û zîndane

Îro maye nav her çar dîware
Ew tevlihev dike riyê gemare

Ew nêçîrvan bû li Kurdistan
Dikir nêçîra kurdên perîşan

Îro jî di nav riyê xwe da dike
Nêçîra kêç û qirnî, spî u rişke

Dawiya zilmê têkçûn û xirab e
Wergerandin Sedamê dîktatore

Hilweşandin seltenet û texte
Ahê mezlûman li erdê namîne

Xirab kirin birc û sera û eywan
Di pey ra ava kirin Kurdistan

24/ 07/ 2006

CEJN Û ŞÎN

Wa dîsa hat li me Newroz û cejna Remezan
Li ser gund û mezra her deverên Kurdistan

Gulebaran e, kuştin e, xwîn e li ser me kurdan
Her kes dike kêf û şahî, digere li nav hevalan

Zar û mindalên dagirkeran şikir berhev dikin
Lê zarokên me kurdan û li nav malbatên wan

Tim xemgînî şîn û girîn, nakene riyên wan
Derbas bûn rojên me bi şîn û komkûjiyan

Dagirkerên hov bi ken rûtinin li dor maseyan
Tevlihev dikin mey û xwîna gelên Kurdistan

Qedehan li hev dixin, vedixwin bo şerefa turan
Nasekinin kurê sam, ew kevneperestên Îran

Xwîn dirêjin li her deverên welatê me kurdan
Dikin paşîv û şîv, ew fitar vedikin bi wan

Dibêjin; em dernakevin ti caran ji Kurdistan
Em bi kes ra par venakin nîmetên Kurdistan

Ew naxwazin û qebûl nakin demoqrasiyan
Demoqrasî kirasekî gelek fireh e ji bo wan

Eyd û cejnê dikin, di nav komkûjî û talan
Ew ne hewceyê eyd û cejnan, her roj ji bo wan

Komkûjî û rijandina xwînê, tîne cejn û jîyan
Şa dibe bi dagirkeran ra ceş û sîxûr û ewan

Distînin pere û bexşîş radimûsin destê wan
Lanet bê li wan û hevalbendên dagirkeran

Wêneyên xwe çêdikin li ser dîwarên mizgeftan
Ev mele û sofîyên ceferî yên bê dîn û bê îman

Dikin cejn û eyda kerbela û li her deverê Îran
Dibêjin; em arî ne, ew doza çi dikin li kurdan?

Qebûl nakin biratiya kurdan, bûn wek şeytan
Hevalbend û alîkarê kurê sam û kurê turan

Bi hilweşîna Sedam, tirs û lertz ket dilê wan
Esed û Ehmedê Nejat, bi tevê Teyib Erdogan

Nizanim ev Teyibê laz doza çi dike li kurdan
Artêşa tirk dibêje; kurê pontos e û dike tinazan

Bûye qeşmer û olperest dijberê kemalîstan
Dî nava me da dike dew û doza dîn û îman

Lê ew naxwazin û ne hewce yê îman û dînan
Bes ji wan ra bav kemal, kemalîzm dîn û îman

Anitqebir qûds û kabe ye, her gav û deman
Moskow jî bûye alîkarê dagirker û sofîyan

Plan û projeya me; dagirkirina başûrê Kurdistan
Musûl û Kerkûk tapûya bavê me osmaniyan

Em kurd mecbûr in, bibin hevalbendê cîhan
Pê re bimeşin, xwe xelas kin ji dagirkeran

Berjewendiyê kurdan heye bi hevaltiya cîhan
Bawer im, wê rojên xweş bîn bo me kurdan

Wê bijîn bi azadî pîroz bikin cejn û ser salan
Derd û kûl li dilê min civîn ne, wek kelat û çyan

Dilmeqes çiqas bêje xelas nabe derdên salan
Helbestan diyarî dikim bo şehîd û şoreşgeran

Dilsoz û welatparêzên gelê kurd û Kurdistan
Û bi tevahiya ewlekar û hevalbendên kurdan

07/09/2006

Ti kes nikare pêşberî me bisekine li cîhan
Me tim di ceng û şeran da aniyê mal û talan

Me gelek qir kiriye gelan, dagir kiriye cîhê wan
Yek ji wan ermenî ne, yek jî rûmên Yûnan

Ez leşker bûm, li Stenbolê li sala pêncî û pêncan
Min bi çavên xwe dît, hovîtiya van kurên turan

Di bûyera pênc-şesê Îlonê da bi provakasyonan
Li ser rûman bi kar anîn, kûştin û qetlîaman

Talan kirin ticaretxane û mal û milkên wan
Kûştin sed û deh, kesên din revîn nav Yûnan

Kûr û dûr fikirîm, serî dam nav herdu destan
Zivirîm dîroka me kurdan û gelê ermeniyan

Ev îspat e, komkûjiya li ser ermenî û kurdan
Çiqas înkâr bikin jî, nikarin veşêrin ji cîhan

Tur dibêje; yên din jî kurd in, bi êşkence û zindan
Me dagir kir Kurdistan, me birî dengên wan

Kurd serî hildidin dijber me nêzî sed salan
Sîstema Misto nahêle derkeve deng ji wan

Dibe asteng ji bo rizgarî û azadiya Kurdistan
Wê tuf kin riyê Moskow, zarên şehîdên kurdan

Ew alîkarî û piştgiriyan ku dane dagirkeran
Nayên jibîrkin, cih girt nav dîroka Kurdistan

Derdikevin, dibin dijber demoqrasiya cihan
Ji bo rojhilata navîn projeyek çêkir Amerîqan

Çawa bi destê xwe û alîkariya hevalbendan
Anî demoqrasîyê ji bo Ewropa, xelas kir wan

Ji destên Musolînî û Franko, Hîtler û dagirkeran
Bawer im, Bush û hevalbendên xwe yên cihan

Demoqrasîyê bînin û çêkin bi proje û plan
Xelas kin gelên rojhilata navîn û Kurdistan

Zarên tur dibên; em dê hovîtiya bikin dewam
Em nahêlin bînin rojhilata navîn demoqrasîyan

Em ti car dest bernadin ji kurd û Kurdistan
Belê zarek turan hêja ye bi tevahiya cihan

Amerîqa kî ye? Disekine pêş me, em cengawer in
Em rovî û gûr in, lêp û lop, fend û lîstik me pir in

CEJNA QURBANÊ

Waye dîsa hat cejna qurbane
Wê ser jê bikin kavir û berane

Lê em kurd di esira bîst û yeka da
Qurban didin ciwan û mindalan

Li pêşberî demokrasiya cihane
Dagirkerên xwînmij kovel girtine

Mîna marên çar serî û dijware
Li her çar deverên Kurdistane

Seriyek li Bexda yek li Tehrane
Yek li Enqere û yek jî li Şame

Dîktatorê li Bexda jîn ji dest da
Ew bû fermandarê enfal ê kurda

Kapa bi dohn avêtin histuya
Li bin dara sê pê li ba bû, hejiya

Yek bû dehaqê Kawayê hesinkar
Yê me kurdan ma sê dehaqên har

Hevalbendê wan jî bi hezaran
Weke wan dûpişk û kore maran

Wan dehaqan ji xwe ra çêkirine
Hevalbend, ew jî çeşên keran e

Xistine kurm berdane koka dare
Ew xwîna ku dirêjin li Kurdistan

Hem vedixwin û didin vexwarin
Bi wan kurmên dara Kurdistane

Kurd derketin kolan û meydanan
Hinek dibên em çep, hinek rast in

Hinek axa û beg, sunî û êzîdî
Hinek sofî û seyîd, şêx û elewî

Mesela Kurdistan a netewî
Hîştine li meydan bê xwedî

Moskow tim dijberê me kurda
Tim alîkarê dagirker û dehaqa

18/01/2007

CEJNA ZAROKAN

Îro dû hezar heft, bîst û sê Nîsan
Roja cejn û şahiya zarokên cîhan

Ew li her deverê dikin şahî û dîlan
Zarên me sitûxwar in li ber dîwaran

Zarokno binihêrin li kirinên hovan
Wan kûştin gelek mindal û Oxiran

Gazî dikin zarên dewletên cîhan
Rêz didin çand û kesayeta wan

Binihêrin li durûtiya dagirkeran
Ji bîr nekin zilm û zecra hovan

Şerm û fedî nakin hovên tirkan
Dikin rêberiya cejna zarên cîhan

Dagirker nahêlin zarokên kurdan
Bi çanda xwe bixwînin li dibistan

Bi rengê xwe bigirin govend û dîlan
Werin nav cejn û şahiya zarokan

Bi çavên kole dinihêrin li kurdan
Lewma naxwazin zarokên wan

Zarokên hêja, îbret bigirin ji wan
Bixwînin, malan bikin dibistan

Madem ew qedexe dikin dibistan
Nahêlin xwendina bi zarê dayikan

Hun jî kaxid û pênuşa hildin destan
Bixebitin, malên xwe bikin dibistan

Bixebitin, ava bikin Kurdistan
Xelas û rizgar kin ji bindestan

Bînin cîh daxwaziya dê û bavan
Her dem serbilind bijîn li cîhan

Jî nê heram dikin li zarên kurdan
Dikûjin zarên li hemêza dayikan

Qedexe dikin cil û berg û dîlan
Dax dikin dil û cerg û hinavan

Li wan şida ye kurtan û qûş û teng
Dinya li dijmin bûye tarî û teng

Ciwan li her deran dikin şer û ceng
Bixwînin bilind kin têkoşîn û deng

Dawî bidin hêstirê çavên dayikan
Bila negirîn li pey kûştina zarokan

23/04/2007

CINETA ŞÊXAN

Fetwaya şêx û melayên zemanek
Digotin; meaş heram e bi carek

Lê niha hîç nabêjin heram e
Dixwin wek zebeş û xiyare

Dijmin ketiye nava Kurdistan
Dixwin av û maden û petrolan

Ew kerên bêhiş û nezan
Hîç negotin; heram e wan

Dibêjin; Kurdistan erdê xweda
Tirk jî bi tevahî evdên xweda"

Lê ew serker hê jî hîn nebûne
Tirk dibên; "em bi xwe xweda ne"

Dibên; "em çî bikin ji dinya derewîn
Bêguman wê rojekî were hilweşîn

Cinet tijî xûlam û horî ne
Tev li bend û hêviya me ne

Horî dê tim pêk bînin emrê me
Fêkî û xwarinan bînin ber me

Tim em ê bikin eşqê bi wan ra
Bi hev ra vexwin mey û şeraba

Çemên jê dikişê hingiv û şîr e
Wê horî bikin govend û reqse"

Dibên qey cinet cîhê bavê wan e
Bê pirs û bê pirsiyar herine nave

Ma qey nizanin ew kirinê wan
Sûc û îxanet û guneh in bo wan

Şêx û mela çî dixwazin ji mazlûman
Xweda lanet tîne li zalim û alîkarê wan

08/07/2006

ÇIMA

Bi salan yar li pey xwe gerand min
Gelo çima rojekî berê xwe neda min

Wê rojek riyê xwe neda nîşanê min
Cerg û dil heland talan kir, bir ji min

Çima wilo zilim û xedir dikî bêînsaf
Te dil kiriye evîndar, tîr davêjî bêînsaf

Cîhana fireh te li min kiriye wek zindan
Te dest û pê girêda bi qeyd û zincîran

Êdî nikarim birevim, herim ti deveran
Min azad kiriba, jê ra bibûma baxvan

Ger min qebûl kiriba xulamê derîzan
Her roj gulên sor biçiniya bida destan

Her gav jê ra bixwenda helbest û destan
Tim di emrê wê da serî daniya ber çokan

Min emir û ferman pêk bianiya bêgûman
Dilmeqes bimira çav vekirî nediçû ji cîhan

05/12/2007

ÇINAR

Darek çinarê bûm dî nav çinara
Nedihatim birîn bi bivir û dasa

Bişewite mala sixur û îxanetkara
Bi tevê wan qirnî û kurme dara

Dilivin dî canê min da şev û roja
Herimandine li min xewnê şeva

Roj li min ronî dibe dîsa tenê me
Belê digirim, lê dîsa birçî û tî me

Winda me dîsa, gelo diçim bi ku da?
Evîndarî daf û kemin e mam tê da

Evîna welat piştî û bareki giran e
Tenê û bêkes min da ber dîware

Wî da dest min dar û gopalê xare
Ji dafa wî nikarim derêm ti care

01/05/2007

ÇÎROKA PÎRÊ Û ROVÎ

Gelî heval û bira carek hebû ji caran
Rihmet li dê û bavê hazir û guhdaran

Xeyrê dagirkerên rom û ereb û farisan
Pîrek heye temenê wê çûye heştê salan

Ew pîreke pir baş e, biqedir û rumet e
Pir jîr e, ji kar û xebate namîne betale

Tim dike karê xwe, dibe alîkarê cîrane
Gundê wê li çiyayê jorîn cîhekî zozan e

Li dor gund tev mêrg e, bax û bostan e
Biharan dixemile bi kulîlkên sor û zere

Tê hene kaniyên xweş, avên zelal û sare
Binê gund daristan e, tê hene karxezale

Jê ra heye xaniyek lê runiştîye dil geş e
Pîra nav xezal peyiv û gotinên wê xweş e

Cîran pê serbilind û kêf xweş û dil geş in
Jê ra heye axûrek tê heye kerek û çêlek in

Ew diçine ji mêrgê gîha pel û pincare
Tîne debara çêlek û kerê bo zivistane

Ew diçe daristanê tîne êzing û qurme
Havînan dibîne tevdîra zexîra zivistanê

Pisîka wê dike miremir pê ra heval e
Zivistanê mala wê germ e, zexîre pir e

Ew hevalbend û alîkarê feqîr û jaran
Bi taybet gerîla şoreşger û azadîxwazan

Çêleka xwe didoşe şîr dide ser agire
Dikelîne dimeyîne dike penêr û maste

Penêr û mastê xwe dibe datîne kîlerê
Tê, bixêriya xwe hildike rûtine li berê

Dema dibe êvar dikeve xewa şirîne
Bi banga dîkê sibeyê ra ew dibe şiyare

Ew dike kar û barê sibê, tevdîra taştê
Diçe kîlerê nîne derxûn li ser beroşê

Heram be, tê nemaye kevçiyek maste
Pîrê ber xwe dikeve, ewqas daye kede

Ewê dît nemaye mast, ne jî toyê sere
Tevî çêkiribû ji bo gerîla û şoreşgere

Tim gerîla têne balê, ji wan ra çêdike
Şîv û xwarinên xweş, goşt û savare

Digire dar di nava malê de li diz digere
Diçe axûr kes nîne ji bilî çêlek û kere

Di nava malê de digere, ew diz nabîne
Carek din digere, diçe li axûr dinihêre

Dibîne dev û lêvê kerê tev bûye maste
Darê digire dora kerê dizivire û lê dixê

Ker dizire nikare bêje min nexwariye
Ew zirîna kûr dide nîşan, ku nexwariye

Rojtira din pîrê dîsa mast datîne kîlere
Sibetirê dibîne derxûna beroşê ne li sere

Dîsa wek caran beroş vala, tine maste
Destê xwe dide serê xwe kûr difikire

Gelo çawa kerê girêdayî ji axûr were
Nav kîlerê veke derxûnê bixwe maste?

Ew êvar û şevê pîrê nake razan û xewe
Diçe xwe vedişêre disekine li benda dize

Nihêrî, ku roviyê şereza ji kulekê hate jêre
Çû hilda derxûn, bi çelpeçelp xar maste

Poçika xwe ya dirêj di nav beroş digerîne
Diçe axûr, li devê kerê belengaz digerîne

Rovî ji kulekê revî, pîra xezal deng nake
Çû axûr dest serê kerê da, got min efû ke

Ewê dîsa çêkir penêr û mast danî kîlere
Lê ew şev bi tevdîr xwe da binê kuleke

Rovî weke caran ji kulekê xwe berda jêre
Rast çû kîlerê dora penêr û beroşa maste

Pîrê kulek girt, li roviyê dizê şarezaye
Rovî dike bireve, pîrê digre pê, bi dase

Jêdike bi dasê her du guh û poçika roviye
Rovî bi qîreqîr û zarezar direve bi heware

Roviyê diz û şareza û qelaş rom bi xwe ne
Lê ew çiqas qurnaz û şereza bin, ji destê

Gerîla û şoreşgeran ti car nabin xelase
Çîroka we xwendî şîroveya Dilmeqes e

21/09/2006

CIWANÊN KURD

Ey xort û ciwanên Kurdistan
Hun in pêşeroja gelê kurdan
Bigerin li nav gund û bajaran
Bidine xwendin keçik û zaran

Gel bi zimanê xwe li piya ye
Bê ziman ew vala û winda ye
Xemilandina kurd û Kurdistan
Pêwîst e, bi parastina çand û ziman

Dewlet, bi zimanê kurdî ava ye
Bê ziman ew dewlet bê wate ye
Di nav tevger û xebata şoreşê da
Axaftina zimanê biyanî çewt e

Tenê bi serhildanan azadî nabe
Berê her tiştî hînbûn û zanîna
Çand, huner û ziman li pêş be
Di nav rêxistin û sazîyên xwe da

Tim bipeyivin bi zimanê dayîke
Bes bipeyivin bi zimanê hovane
Em ê bi parastina çand û zimane
Bibin serbilind, azad û dilşaye

Ev zimanê pê mezin û jiya ne
Ristem û Kawa ye Egîdê şêr e
Cîhan wê te binase bi zimane
Ziman nebe ji te ra nine ware

6/08/2006

CIXARE

Baro çû tuvalet û avdestxana
Qutiya xwe derxist cixare pêça

Tuvalet ji xwe ra xistiye bîro
Dû berdide hem bişev hem biro

Agir vêxist bi cixara xwe va da
Cixare dû kir di nav tuvaletê da

Du ji gû ra got: Merheba bira
Gû got: Ez û tu ji ku dibin bira

Tu mirovkûjî wek turê kurê gûra
Ey dîyê bê şerm û ar û bê heyra

Gû li Baro û li tevahiya dûkêşan
Pir dike gazin, galegal û şîretan

Dibê bes êdî nekişînin cixareyan
Jehr nekin dil û pişik û cegeran

Sêwî û bêkes nehêlin mindalan
Nekin parsek li kuçe û kolanan

17/01/2007

ÇÛM

Zivistanê çûm gund dîtina yarê
Bûm aşiq û evîndarê dilrevayê

Ez têr nebûm ji dîtina wê xezalê
Rûniştim li rex û teniştta gulîzarê

Yar got neçe li vir be heta biharê
Kewarê me tijî ne, ji dan û savarê

Em bixwin bi hev ra heta biharê
Min got ez ê te bixwazim ji bavê

Bi kesk û sor û bi renga biharê
Bi xemla bûkîn bi şahî û dîlanê

Ez ê bibim zava tu jî bûka malê
Xizêmzerê te porsorê, hinedayê

Em terka hev nakin heta hetayê
Te piştta xwe da min çûyî ji malê

Lê belê te min hişt li derê malê
Bê wefa bû yara min a çevxezalê

Li min sar e ez qefilîm li derê malê
Kes nîne ji bo min hilke agir u arê

26/04/2007

DAFA ŞÊXAN

Rûniştibûm li parqê, hatin ba min çend kese
Riyê wan dirêj, dest wan da tizbiyên nod nehe

Gelî sofiya hun ji kuderê ne? Gotin; em ji Bedlîsê ne
Hun çi karî dikin? Gotin; em li dergaha şêx sofî ne

Min got; ne şerm e ji we ra gelên dinê çûn hîve
Hun hêj dikin kar û barê şêx li derê wî geda ne

Min got; şêx çi karî dike? Gotin tim limêj û weze
Rey ji we distîne, diçe Enqere, bi keçikan ra dilîze

Li Meyxanan digerin ta sibeyê dest wan da şûşa meye
Şêx nerast e, derewker e, bi dijmin ra hevalbend e

Şêx û axa tev sîxûr in, li pêşiya kurdan bûne bende
Şêx mar in, li dest û lingên we dialin wek zencîre

Ev sofiyên feqîrên Belengaz û birçî, tazî û pêxas
Ketine dafa şêx, kes tine wan jê derîne bike xelas

Nahêlin nîmetê warê xwe bixwin, azad û şa bin
Welat diya me kurda ye ku, neparêzî nîne îman

Yezdan gotiye; can û malê xwe cîh û warê xwe
Welat û azadiya xwe biparêzin ji dijminê hare

Hun bimirin şehîd in, bimînin serbilind û gazî ne
Neyarê me dewleta kemalîzm a bê ol û xwînmij e

Asîmîlasyonê bi kar anîne, me hîştin bê zimane
Yên xwedî dewlet in, ew îmar û xweş û ava ne

Meriv di bin dest dagirkeran dibe talan û wêrane
Li başurê Kurdistan binêrin, bûye weke bihuşte

Dema dibin rejima Sedamê şoven û talankar da
Bi tang û top û firokan welat dibû ar ji wan ra

Çiya û newalên Bedlîsê tijî mîqroba pençeşêr e
Ev şêx û axayên mîqrob wê paqij bin bi şoreşe

11/09/2006

DAGIRKERÊN HOV

Leşkeran avête ser gundekî kurdan
Gazî gundiyan kirin anîne meydan

Ewan çêr û dijûn dane gundiyan
Gotin; we çima vexwarin û xarinan

Daye wan gerîla û şoreşgeran
Gundiyan got; me tişteke neda wan

Wan got; derew e, me şop gerandiye
Heta me aniye nava gundê we

Melayekî wan hebû kal û jar
Danîn erdê lêdan bi hişkedar

Mela bi qêrîn û zarîn dike feryade
“Ey yezdan min xelas ke ji hovane”

Dagirkeran got; xwedayê we tine
Em xwedayê we û erdê we ne

Hun dê ji bîr bikin navê Kurdistan
Tewbe bikin, hîç nebêjin Kurdistan

Ev der Tirkiye ye, nîne erdê kurdan
Bi tirkî bipeyivin hun bibin însan

Di nav gel da nebêjin tirk berberî ne
Em tim amojkar û pedagogê we ne

Leşkeran mela rakirin ser piyane
Cil jê derxistin, kirin tazî û ûryane

Ji wan ra gotin; ji me re bînin ta û benê
Çawîşê wan dibêje; girêdin wî benê

Bi qamîşa mela, serê wî benê bidine
Destê jina wî, bila bigerîne nav gunde

Bibe ders û îbret ji we ra nebêjin;
Em kurd in, tirk jî xwînxwar û hov in

Çawîşekî bang kir li serekê xwe
Got; evana wek çermesor û apaçî ne

Hinek ji gundiyan birin qereqolan
Wan gundiyan dîtin, ku ji tûrên qûman

Çêkirine kozik ji tirsê şoreşgeran
Ta kengê bijî bi vê tirsê hovên turan

13/08/2006

DENGÊN CEŞA

Ey ceşê kerê ta kengê tu kerê hara
Tu dengê xwe didî partiya neyara

Tu digerî li derê partiya dagirkera
Mîna wan mirtib û aşiqên tirkmena

Kîjan zêde bide te cixare û kebaba
Dî emir û karê wî da yî bi silava

Govend û dîlan dikî li derê neyara
Xîret û îman nebûye mêvan ji te ra

Her tim li derê partiya wan gûra
Gelek dikî propaganda û derewa

Dijmin bide te çek û bîst hezara
Bêtirs dikûjî berxvan û golikvana

Serê kurdên feqîr, belengaz û jar
Didî neyar, ji bo bistînî bîst hezar

Ew pere li te bibe jehra koremar
Tu bixwî havîn, zivistan û bihar

Dema rizgar be gulistana bihuşt
Wê ceş û neyar birevin tev û gişt

S. Dilmeqes bikene bi dilekî geş
Bi wan xayîn û ceşikên bextreş

23/08/2007

DERDÊ ŞEVÊ

Dîsa li min hat bû şev û êvar
Derd û kulê min pir û kevnar

Dilê min ji xwe ra xistine war
Bes êdî li min nebin piştî û bar

Derd û kulê nû hatin ber mal
Gotin veke derî em ê bêne mal

Min got rabin herin ez nikarim
We hilgirim, pir in derd û kulêm

Gotin nîne ji bo me cîh û war
Dijê te ti kes li me nake sitar

Min got werin hun jî binihêrin
Mêzînê daynin em biwezînin

Min wezinand derd û kulê heyî
Ew jî mane heyrê û mat mayî

Hun dibînin derdê min ê giran
Derdê welat ji teva zêdetir giran

Dibe êvar xew nakeve çavan
Saet li min dibin wek mehan

Ez çûm derê odeya yara nazdar
Yar nîne li mal ode vala û sar

Li benda wê me ku vegere mal
Lê bawer nakim yar were mal

Derd û kulê wê jî, ma di dil min
Ji îro şûn ve bi kî ra par ve bikim

Çav digerînim li dost û hevala
Wan ra par vekim derd û kula

Şiyar dimînim êvarê ta sibehê
Naqedin şev, yek diçe ya din tê

Ez êdî pîr û kal im, derd û kulan
Nikarim hildim van barên giran

Dest û pê min nagirin û ranabin
Herim nava şoreşê çiyayê jorîn

Bi wan ra têbikoşim û bimeşim
Van derd û kulan li wê veşêrim

Wa dîsa dagirkerên hov û har
Bi tang û topan li ser singa yar

Dikin komkûjî û talan û wêran
Dilmeqesê jar didin ber daxan

18/10/2006

DESTAN

Destanek nivîsî bixwîn li ser zinaran
Min navê xwe kola li ser kevnedaran

Ti caran serî xar nekir li ber neyaran
Birîndar im ji dest xayîn û kurmê daran

Min ala danenî, bilind kir li ser çol û çîyan
Şahîdê min e dîrok, temamê gelê cîhan

Dihatî min gule û berik mîna baran
Xwîn ji min dikişîya, tijî dikir newalan

Şahîdê min e çiyayê Qato, kaniya Qesaba
Bi şev li Besta bi roj li zozanê Çarçela

Dijmin li Oremar dîl ket, bû perîşan
Neyar nikarin razên, tirs ketiye hinavan

Ar nakin seyên reş diewitîn li her deran
Sonda min bi şehîd û evîndarên gulistan

Heta neyarên xwe dernexim ji waran
Xew nakim, serê min li ser zinaran

05/12/2007

DESTÊN TARÎ

Hovan carek dî xwe da nîşan
Li ber derê Agosa ermeniyen
Kûştin Hrant, raxistin erdan
Dil wî da evîna azadiya gelan

Wî destek dida têkoşîna kurdan
Ew komkûjîya kir li ser ermenan
Sala hezar nehsed û panzdehan
Kûştina Dînk jî bû dewama wan

Wan tur û gûran, kûştin bi hezaran
Kal û ciwan, keç û jinên ermenan
Koçber kirin li her deverê cîhan
Gelek Aram Dîkran û Karapêtan

Bêkes û sêwî hîştin zarokê wan
Cîhan bêdeng ma, nihêrî li wan
Destên tarî Hrant dane kûştin
Bi destê xîzan û nezaneke lazan

Dagirker çî xwest ji vî mirovê
Mezlûm, feqîr û pêlav qetiyayî
Dane kûştin bi kurekî pontosê
Ew jî feqîrekî pêlav qetiyayî

Ew destên tarî yên dagirkeran
Tîm digere di nav kurd û lazan
Pisîkopatan dineqîne ji nav wan
Bi ol û pereyan dişo mejiyê wan

Dide destê wan bombe û çekan
Dide kûştin zanyar û nivîskaran
Aşitîxwazên kurd û ermeniyên
Wekî Sîncar, Wedat û Anteran

Li Amed, Êlih û gelek deveran
Di nava rojê, eşkere li ber çavan
Hrant nivîskarê fikir û ramanan
Dikir têkoşîn ji bo azadiya gelan

Lema birîn dengê Dînkê dilovan
Bo dernekeve holê rûreşiya wan
Dikûjin û dibirin dengê kevokan
Ew xwe vedişêrin li pişt perdan

Lê har û hov dixapin wek caran
Bi kûştinan zêde dibe dengê wan
Dagirkerên xwînmij ketiye dafan
Bi herdu lîngan û bi herdu destan

Ew nikarin bi înkâr û bi gotinan
Xwe xelas bikin ji komkûjîyan
Xuya ye êdî danaqurtîne cîhan
Înkâr çare nîne ji bo dagirkeran

Kurd û ermen yek bûn bi hev ra
Cinarên hev bûn di nava hev da
Bi hev ra dijîn weke dost û bira
Xwarinan par vedikirin bi hev ra

Dilmeqes gelek xemgîn û xembar
Ji bo Hrantê aşitîxwaz û evîndar
Ji ber zilma dagirkerên xwînxwar
Dikim îsyân, hewar û sed hewar

24/01/2007

DEWRAN E

Ji dest girtin warê mine
Wan xirab kir mala mine

Kêr xistin dil û cergê mine
Helandin bez û donê mine

Av birîn ji ser mêrga mine
Agir berdane zeviya mine

Tî û birçî hîştin gelê mine
Dûr bûn ji min birayên mine

Bûn hevalê neyarê mine
Wan şerm nekir ji cîhane

Bûn hevalê wan hovane
Çi şermekî gelek giran e

Cîhan jî bû hevalê wane
Ev rûreşiyekî pir giran e

Gelek êşandin dilê mine
Lê dil hilneda, barê mine

Agir hilkirin ser leşê mine
Nişter xistin nav dilê mine

Bira nîne, ev neyarê mine
Kurm in, ketine leşê mine

Hey wax li min çî dewran e
Felek li min dike fermane

DEWRÊŞ

Dewrêş dema digere, tûrik nîne li mila
Tûrika wî ya hunayî veşartî ye nav dila

Li gund û bajaran, li zozan û mezra
Dipeyive bi gel ra, dipirse derdê sala

Dema dipeyivin ew dibêjin derdê sala
Bi peyva xelas nabe derdê hezar sala

Rondik dirije û diherike ji herdu çava
Her tim digere havîn, zivistan û bihara

Dewrêş natirse ji berf û bager û barana
Karekî pîroz e, dixebite ji bo gel û jara

Ew jî wek min evîndarê gulistana dila
Di nav da dixwîne wek şalûl û bilbila

Dixebite, naweste digere bi roj û şeva
Dewrêş tijî dike tûrikê dil, ji derdê sala

Carnan ew asê dibe di nav herî û berfa
Ew nabetile, diçe pêş xwe nade paş va

Spas dikim ji bo heval dewrêşê dilar
Tûrikê dil çiriya, hilnade derdê kevna

16/08/2007

DIJBERIYA ÎDEOLOJIYAN

Şêx û melayan di gotin ji me ra
Şeytan lingek nêr e, yek mê ye

Dema ku lingê xwe li hev dide
Şeytan jê dizên, wek moristane

Bi cîh tîne emr û fermana bave
Şeytanên me kurdan rûniştine

Li Enqere, Bexda, Şam û Tehran
Xwediye sîxûr û têt û têtgiraf in

Dema ku dibêjin; "alo!" ji hev ra
Agahdar dikin polês û cendirma

Bi tabûrên leşker û çeşikan
Didin emr û fermana kurdan

Xirab bikin mezra û gundan
Bişewitînin bostan û daristan

Ew bi tang, top û firokan
Tim dikin nêçîra me kurdan

Hinek ji me dikûjin, bêdadgeh
Hinekan davêjin heps û girtîgeh

Dema dagirker dikevin tengiyê
Lez bang li hev dikin bi hawarê

Dibêjin waye dîsa kurdan serî rakir
Em bibin yek, wan ji holê rakin

Werin binêrin îdeolojiya yekî
Mezheb û baweriya şîayên Caferî

Ya din sîstema kemalîzmê ye
Ya din jî, rejîma baasê şovene

Her sê rejim ev qas ji hev dur in
Ew tim ji hev ra dijber û neyar in

Li ser xaka Kurdistanê rengîn
Tê cem hev, yekîtî pêk tînin

Em jî bi hev ra dikin ceng û şere
Ji me kurdan ra ev ne eyb û şerm e?

27/ 07/ 2006

DÎLBER

Dîlbera min dîlber e
Ew zalim e dil kevir e

Dil daye ber xencere
Ew derket çû serê gire

Berx û pez da gihûre
Wê berdaye navê gûre

Gelek xwar gûrê kore
Dilê wê hêj nebû têr e

Qesap jî xistiye nave
Ser jêdike berx û kar e

Ew çi wijdan e çi kes e
Gelo çima nabê bes e?

Heta kengê wê bidome
Serjêkirina berx û peze

Dîlber dibê her bixwîne
Tu cahil û nezan nemîne

Paşê min ji xwe ra bîne
Em bijîn bi eşq û evîne

30/09/2007

DILO

Wer dilo, wer bêje
Derdê heyî tu bêje

Yên kevnar nebêje
Bes êdî wan bibêje

Dema ku yek dibêje
Ez dibim kehr û gêje

Derdê evînê dijwar e
Nexweş im gelek sal e

Ez jê nînim poşman e
Cîhê wê li ser çavan e

Hevalno gelek xedar e
Wê min xist pêt û ar e

Wê min jend ji heve
Mîna liva ya lebujen e

Zalimê min da bayê
Li bêderê, wek kayê

Evîndarî ne hêsa ye
Barekî gelek giran e

Tev derd û êş û jan e
Jîn dide min ew can e

Nakim terka evîne
Evîn bo min jiyan e

Evîna min gulistan e
Dil tijî hisret û jan e

DÎN

Dîn me hîşt bê tenbûr û bê saz
Me xist bin dest neyarê xêrnexaz

Dagirker da dest ceşan sator û das
Got; here bikûje bavê xwe yê Ebas

Bêşik bihuştî yî, nakevî nav pêt û ar
Bi cîh anîn xwesteka dagirkerên har

Miftî daye fitwa dibê; ey ceşên ker!
Nesekine di destê te da çek û xencer

Miftî ji dewlet ra sîxur û karmend
Weke axa û şêxan bibe dewlemend

Armanc û xebat ne ji bo dîn û îman
Bo menfîet û dilxweşiya dagirkeran

Dema dagirker rûmet bidin ceşik
Namûsa wana ji dest digirin bêşik

Namûs û welat difiroşin bi pereyan
Xizanî û nezanî bela ye ji bo wan

26/06/2007

DIYAR

Herdema min gula diyar e
Ew sorgula geş li diyar e
Min dest avêt bînim xare
Ji bêhna wê gula diyar e

Mest bûm ez ketim xare
Gulasor gelek bexteware
Gulê ranekin ji ser diyare
Dest negihîşt wê gulasore

Min nihêrî li gulasore
Dilmeqes evîndarê gule
Lê gulasor jê bêxeber e
Min hez nekir ji ti gule

Ji xeyrê sorgula diyare
Ez gelek dilgeş û şa me
Guleke min a sor heye
Ew gul her tim li diyar e

Dest bernadim ji sorgule
Her dem ew evîna min e
Ew rastiya xewna min e
Her tim bêhna wê tê mine

Ew min dike bêhiş û dîne
Hun werin av bidin sorgule
Bi Dîcle, Ferad û Munzûre
Gula min a geş neçilmise

Tim Herdema min sorgul e
Sorgula min tim Herdeme
Ti car dest bernadim ji gule
Dilmeqes ji bo wê dil kul e

DÎZA TENDÛRÊ

Kelîme ji me re çêkir dolmeya keleme
Dolmeyeke gelek xweş, germ û nerm e

Wekî dolmeya pîrka min a şîrîn Helîme
Disekine di zikê meriv da bêdenge

Dihele hem helîm e, hem jî selîm e
Ne wekî fasuliya qeşmer, dîn û har e

Fasulî di zikê meriv da qet nasitire
Wekî beqê avan tim dike qûreqûre

Dawiya meriv dike guregur û tîretîre
Wek teyareyên tirko ser meriv da tê û tere

Ew jî her tim dike guregur û vîrevîre
Wek tirko bi lêp û lop e, dike derew û vîre

Bêhna wî di serê meriv da nahêle
Mejî û hem jî hişê meriv dike bêhişe

Xwarina wî jî bi meriv gelek xweş e
Meriv ji xwarin û lezeta wî nabe têre

Ew nîmetekî gelek bi qedir û pîroz e
Ji kolesterol û tansiyonê ra derman e

Tiştê wî yê ne qenc, bêhna wî ye
Wek eyarê genî porê meriv diweşîne

Dema goştê berxê hilî jî tê da hebe
Meriv kevçiya xwe tê da dibe û tîne

Digerîne û naxwaze bê goşt jê derîne
Li meriv digivire dibe taqet û goşte

Diya min dolme çêdikir dixiste dîzê
Ji êvarê da dîzê diavête binê tendurê

Sibetirê dîzê derdixist, dianî ber me
Me dixwar, di devên me da dibû wek helîse

Rihmet dixwînim ji bo te bi hezaran
Dayika min a zehmetkêş û perîşan

07/09/2006

DU ŞEHÎDÊN AZADIYÊ

Yusif Ziya rêber û şêrê Serhedê
Ewî çand tovên jiyân û azadiyê

Yusif Ziya, Xalid Begê Cibrî hevalê
Şêx Seîd rêveberê Partiya Azadiyê

Li bajarê Bedlîsê li bin dara sê pê
Dema ku kap avêtine stû û qirikê

Celat jê pirsî; gotina te ya dawî çi ye?
Nemir Yusif Ziya got; bi îdama min re

Hat çandin tovê xerdela şîn û hûre
Nabe xilase, wê şîn be li her devere

Dardakirina min ji we ra nabe kare
Xwîna hun dirêjin dikişe wek çeme

Bêguman hun dê di nav da bixeniqin
Hun ji poşmaniya dawî çare nabînin

Darda kirin Ziyayê serhedî şêrê çiya
Xalit Begê Cibrî yê qehreman jî pê ra

Xeniqandin wan her du şêrên azadiyê
Belengaz û bê kesî bê hewar û gazî

Wa îro em dibînin, yek ji wan şehîda
Ew şoreşger û şehîdê nemir Yusif Ziya

Xerdela wî şîn bûye li deşt û çol û çiya
Peyda bû bi hezaran şoreşger û gerîla

Îro gîhayê xerdelê ji wan ra bûye weka
Lihêf û doşekên koçerên me yên li serê çiya

Sed heyf û mixabin navê wan şehîda
Rêberê kurdan nayê bîranîn li ti cîha

Her du şehîdên nemir û birûmet dibazin
Li rêç û şopa Ehmedê Xanî seydayê mezin

Em ji bîr nakin van şehîdên qehreman
Bi tevahiya şehîdên kurd û Kurdistan

Şehîdên welat wê her bijîn di nav dilan
Em bejin ditewînin li ber şhadeta wan

07/09/2006

DURÛTIYA CÎHANÊ

Di rojhilata paşverû ya navîn
Mexdûrên komkûjîyê sê gel in;

Ermen û cuhû êdî xwedî dewlet in
Hê jî li ser kurdan komkûjî dewam in

Lê ev komkujiyen ku tên kirin
Sê dewletên xwînxwar pêk tinin

Îro heye federal dewleta başûrê mezin
Tirk dibêjin; em dê wan ji holê rakin

Hîtler, Musolînî, Frankoyê faşîste
Bi tevê rejimên xwe ji holê rabûne

Welatên wan derbasî demoqrasîyê bûne
Demoqrasîyê di nav xwe da bi cîh kirine

Lê sîstema kemalîzmê hîn ti tiştekî
Ji hebûna xwe kêr û wînda nekirî

Di komkûjî û qetlîaman da ji Suriye
Iraq û Îranê ra, ewî mamostetî kiriye

Hîn jî li ser bakûr û başûrê mezin
Komkûjî û qetlîam berdewam in

Artêşa tirk gule barand bi balafiran
Ser çiyayê Qendîlê û zozanvaniyan

Di konan da kûştin sebî û mindalan
Jin û mêr, pîr û kal, wey li halên wan

Ger mirov tuf ke rojê bi deh caran
Lî riyê Moskow û hevalbendên wan

Ew dibînin kirinên van kemalîstan
Dîsa piştgirî û alîkarî didin wan

Ev komkûjiya ku îro rejîma hovane
Kemalîstê hov li Kurdistan pêk tîne

Komkûjiya ku dewleta Îranê dike
Ji şah heta îro salê du hezar şeş e

Komkûjiya ku îro rejîma Baasiyên
Esedê şoven, hov û xwînmij dikin

Komkûjiya ku li başûrê mezin
Kevneperest û nîjadperestê mezin

Sedamê dîktator û Esedê xwînmij e
Ew bi perwerdeya artêşa rus gihîştine

Wan komkûjiyên ku pêk anîne
Tev bi çekên Moskow bi kar anîne

Wek du sebiyên şaqiz di hemêza
Moskow da perwerde bûne wisa

Divê rejîma komunîzma Moskowa
Alîkar û piştgirê milletên bîndest be

Wî ji rejîma kemalîst û dîktatorê
Baasî ra tim kir piştgirî û xizmetê

Moskow ji rejma paşverû û olperestê
Îranê ra hertim piştgir û alîkar bûye

Li Kurdistanê sor bûye wek gurê har
Kurdan li ser axa wan kir xizan û koçbar

Moskow ewil ji îdeolojiya xwe ra
Dijberiyekî mezin û îxanet kiriye

Rejima kapîtalîst a Moskowa îro ji ber
Berjewendiyên xwe kurdan xistine pir

Wîjdana wan naêşe ser çûne û hatine
Ev kirinên wan di dîrokê da cîh girtine

Weneyê komunizm, baasi û kapitalistan
Yê kemalîzmê xuya dike li Kurdistan

Îro jî li her çar parçeyên Kurdistan
Komkûjî û tinekirin dike berdewam

Rejima kemalîst ji berê heta niha
Dewlet terorê pêk tîne di bakûr da

Heşt hezar meriv bêtawan û bêguneh
Dibêjin failê meçhûl, kûştin bê dadgeh

Belê artêşa tirk e failê wan kûştinan
Bi tang û top, bi helîkopter û firokan

Bi çekên giran gule barand ser kurdan
Vala kirin çar hezar mezra û gundan

Gundiya bi birçîbunê di metrapolan da
Bi asîmîlasyonên hovane nav xwe da

Ziman û çanda kurdî tim dihelîne
Ev regekî komkûjîya kemalîst e

Her tim dişewitînin xanî û daristanan
Ev jî regekî şovenîzm e li Kurdistan

Dewleta tirk bi tevahî saziyên xwe
Teror dimeşîne geh eşkere geh xef e

Geh dibêjin; em xwedî û xudanê we ne
Kurdistan bi tevahî cîh û warê me ye

Di dema osmaniyan da başûrê mezin
Di bin dest û emrê me da bû her tim

Pênc hezar tirkmen hene li Kerkûke
Dibên em dê çêkin dewleta tirkmene

Başûrê mezin bixin bin destê wan e
Wek bakûr ku di bin destê me da ye

Dema dîktatoriya Sedam nediwêrîna
Bêjin, li Kerkûkê em tirkmen jî hene

Her dem û gav dixwezin bi şeytaniyan
Li ser kurdan çêkin fîlm û leyîstikan

Geh dibe hîzbulah dikûje bi satora
Laşê wan mirovan davêje bin pira

Geh dibe refah, geh dibe ak partî
Carnan jî dibe Perinçek û xelq partî

Wek dika şano sosyal demqrate
Carê bi rengekî derdikeve û dilîze

Tim li ser xwe ye sîstema kemalîstan
Qetlîamên ku hatin kirin li Kurdistan

Biryara wan li Lozanê hatine dayîn
Demoqratên Ewropayê jî berpirsiyar in

Gelên cîhanê jî bi tevahî dibîne iro
Pê baş dizane, lê mixabin dîsa ji bo

Berjewendiyên xwe çav lê digirin
Her tim alîkariya kemalîzmê dikin

Ew bi xwe dibêjin em demoqrat in
Lê piştgirî ji dewleta teror ra dikin

Me kurdên mazlûm û mexdûr jî
Ew her tim sûcdar dikin bi terortî

Tiştêk ji demoqrasiya cîhana hane
Nakeve serê min ev rûreşiya wan e

Ev demoqrasiyeke tiroviro ye
Ev demoqrasiya qeşmeriyê ye

21-22/ 08/ 2006

ECEL

Qelem nagire destê min
Kes nîne binivîse derdê min

Tim gujeguja serê min
Aqil nehîştin nav serê min

Tarik jî were ser min
Nabe çare ji bo derdê min

Tim êşandin dilê min
Xwê reşandin ser birîna min

Ecel hatiye ber derê min
Bi dengê bilind gazî dike min

Rev çare nîne ji bo min
Har û hovan nekarîn bi min

Emir û fermana rebê min
Hatiye ser û ser çavê min

Serî ditewînim li ber wî
Ez tim û tim hez dikim ji wî

03/05/2007

EDALET

Her tim geriyam min nedît edalet
Şêst û pênc sal in digirim li edalet

Rast nehatim min hîç nedît edalet
Tiştê min heta îro nasiye ji edalet

Di dest qûwet û pere da ye edalet
Bi baweriya min gulistan e edalet

Sê destên çepel li ser singê edalet
Di destên dagirkeran da ye edalet

Li Enqere, Tehran û li Şamê ye edalet
Ger rastî bêjim li Lozanê ye edalet

Lozan tim rûreşî aniye riyê edalet
Îro di destê Brukselê da ye edalet

Leyîstikên Lozanê dubare ye edalet
Di destê emperyalê Brukselê edalet

Parîs, London li Newyork e edalet
Ji axa pirsîn navê te çi ye? Got: Edalet

Zarekî bêkes rûniştibû li ba edalet
Edalet tir dike, davê stûyê wî edalet

Edalet di nav tira axa da ye edalet
Dilmeqes bi rastî dide nasîn edalet

Rizgariya gulistan bixwe ye edalet
Di nav Şoreş û têkoşînê da ye edalet

Wê bi destê mezlûman were edalet
Di Kurdistana serfiraz da ye edalet

Her bijî Kurdistan her bijî edalet
Di Kurdistana neteweyî da ye edalet

Bi min edaleta ezîtiyê nabe edalet
Bimre koledarî, bimre sexte edalet

Edalet di nava rastiyê da ye edalet
Ne di destê dagirkeran da ye edalet

Ez ketim bin kêr û meqes bo edalet
Tuf kim riyê axayê navê wî edalet

11/02/2007

ÊDÎ BES

Feleka xayîn a bextreş êdî bes
Te min dûr kir ji yarê êdî bes

Ji dest min girtiye text êdî bes
Te ne soz e, ne ewle ye êdî bes

Te dil min kir birîndar êdî bes
Dil min da ber meqes êdî bes

Dest ji pêsîr berde tu êdî bes
Te ne ol e, ne jî bawer e êdî bes

Di meyxaneya Hrant da êdî bes
Te min kir meyperest êdî bes

Te min kir bin destan êdî bes
Xist bin destê çikûsan êdî bes

Te min xist koleyê kola êdî bes
Ey teresê di emrê teres êdî bes

Alîkarê kurê sam û tur î êdî bes
Alîkarê rû gemarê Îran êdî bes

Te min ji çav û guh kir êdî bes
Te por li min spî kir êdî bes

Gopal di dest min kir êdî bes
Bes min bide xeberdan êdî bes

Te min ji hêz û taqet kir êdî bes
Te min xist nav nivînan êdî bes

Bes bi jîna min bileyîz êdî bes
Bi evîna pîroz neleyîz êdî bes

02/02/2007

EGÎD

Bikin şahî û govendê
Cejna panzdehê tebaxê

Rojek pîroz e bo kurdan
Roja hebûn û serhildan

Keç û xortên şoreşvan
Bigirin govend û dîlan

Dîlana Egîdê qehreman
Dozê geş kirin li Botan

Şewqa wî da gulistan
Ar geş kirin ciwanan

Rakirin bager û bahoz
Dişopînin doza pîroz

Li cîhanê deng vedan
Alayê ji dest bernedan

Egîd fermandarê Botan
Hovan derdixe ji gulistan

Neyar ketiye ta û lerzan
Wê pê ra here goristan

Bawer im lerza girtiye
Ji tirs û xofa Egîdê şêr e

Li çiya baz e şoreşvan
Dijmin pelişî û perîşan

Egîd serî daye ser wan
Naqete ew ji pey wan

30/08/2007

ELBÊN VALA

Îşev li min dirêj bû wek meha
Ez ketim nav dîroka me kurda

Min xwe berda çûm ta Medya
Çi qewimî li kurda û çi ciriya?

Kurd xwediyê împaratoriya
Îro kole ketine nav dest û piya

Pişt ra çûm nava geliyek vala
Dor li min girtin gûr û keftara

Ketin bedena min kûrmê dara
Goştê min xwarin hestî jî pêra

Li ber min hebûn du elbên vala
Min got qey yek tijî yek jî vala

Di destê min da bû kuşika vala
Min ji elba tijî berdida ya vala

Mixabin elbik û kuşik tev vala
Ji dest xayînan tî me li ber ava

Civaka ez ji nav têm şêx û mela
Mejîvala lema elbê min jî vala

Ti tişt dernakeve ji zekatxwura
Lema em êsîr mane li bin desta

Dilmeqes nexweşek birîndar e
Birîna wî da dilive kûrmê dare

Ne wek kûrmê Eyûb pêxember e
Kurmên leşê min; yên hezar sal e

24/04/2007

EM SÊ BIRA NE

...

...

Li deşt û çiya, li zozanê welat in
Parêzvanê cîh û warê bav û kal in

Em ê zend û bendan li te badin
Mecal nadin te, em li ser war in

Nahêlin tu bijî li ser axa gulistan
Em ê heram kin li te xewê şevan

Em demekê ketibûn xewa dirêje
Belê êdî ranazên bi tizbî û limêje

Ji îro şun va êdî xew li me heram e
Heta em welat nekin azad û rizgare

23/06/2007

ERDHEJ

Erdhej çêbû li Çewlik û Gumgumê
Erdheja hanê dibêjin ji alî qudretê

Şêst û pêncê da li qeza Gumgumê
Di piştra erdheja giran li Çewlikê

Van herdu bajarên da bû şîn û girîn
Keç û xort, kal û pîr gelek jê mirin

Erdhejê kevir nehîşt li ser kevirê
Li aliyekî, ji xwe xirab kiribû romê

Li aliyekê xirab kir, qudreta xwedê
Tev xirab û wêran kir xanî û banê

Erdhejê veneqetand kurda ji hevdu
Negot ev kurdê sunî ya din jî elewî

Lê mixabin kurd bi xwe dikin şerê
Ol û mezheban, tên hev wek beranê

Dewletên biyanî kirin gelek alîkarî
Lê mixabin tiştên ji kurda ra şandî

Dewleta tirk ên nûh ji xwe ra hildan
Riziyên di embara heyva sor a wan

Kevin û riziya jî, dane kurdên perîşan
Mexdûrên erdhejê ra çêkir ji textikan

Xanûman weke koxên mirîşkên wan
Xirab kir Çewlik û Gumguma wêran

Dewletê berî da derxistibû derpê qudê
Werin binhêrin li min û li îşê qudretê

Ji wan ra nehîşt ne ar û nan ne jî dan
Neyar ji wan derxist derpê û kirasan

Îca em ê her tim gunehbar bikin felekê
Tim û tim bêjin xayin û zalim felekê

Lê bi min felek mezlûm e, ne zalim e
Weke mexdûr û mezlûmên erdhejê

Dilmeqes hîç qebûl nake neheqîyan
Tim lanet dike li xayîn û dagirkeran

16/02/2007

ERÊ SALÊ

Erê salê, bêbextê neyarê salê
Te min jar, kal û pîr kir salê

Erê salê, bêbextê salê

Min xist bin dest û piya salê
Da dest min dar û gopale salê

Erê salê, bêbextê salê

Her te min da giriyaandin salê
Rojek min neda kenandî salê

Erê salê, bêbextê salê

Te dil min da ber meqesan salê
Te dest li min da hejandin salê

Erê salê, bêbextê salê

Nav serê min tim guregur e salê
Wek bayê kurdo guşîn dike salê

Erê salê, bêbextê salê

25/01/2007

ESHABILKEF

Min yar dît di xew da şeva Yekşem
Çûm balê kenîya got: ne îşev, Duşem

Wê hembêz kir serê min da ber sing
Difûre riyê min bêhna xwîdana sing

Wek bêhna gulav û misk û enber e
Gava şiyar bûm tev xewn û derew e

Xwezi ranebûma çî xewneke bi kêf
Xewa min bibûya wek a Eshabilkehf

Ez rabûm meşiyam bi dilekî xemgîn
Dernakeve ji dilê min ew yara şirîn

Wa dîsa stêrk çirusîn, bû şev li min
Şa dibim dîsa yar were xewna min

Dilê rûta xweş e bi xewn û xeyala
Ez jî dil şa dikim bi xewn û xeyala

Xwezî min carek yara xwe bidîta
Derd û kulên xwe tev jê ra birêta

03/05/2007

EVÎNA PÎRÊ

Min dît pîrek jîr bilez tê ji jêr ve
Çavên wê diçirûse siwarê hêstir e

Serê wê spî wek çiyayê Ararat e
Xetên rûyê wê wek şaxên Sîpan e

Lê pîrê gelek dilşa û devbiken e
Min got: Dayika min a delal û rinde

Tu ji ku derê têyî û diçî bi ku ve?
Got: ji Amedê, Pîran û Darahêne

Min jê pirsî: Pîra delal barê te çi ye?
Got: Barê min meşlur, bastîq û kesme

Min got: Dayika min tu dibî ji kî re?
Got: Ma tu nizanî diçim çiyayên jore

Ba keç û xortên têkoşerên azadiye
Ew in derman ji bo derd û birîne

Xebatên wan ji bo me pir pîroz e
Werin em bibin destek û alîkare

Li kolanan bilind bikin alaya rengîne
Serî hildin li hember înkâr û zulîme

Ger em nekin ji bo me ar û şerm e
Evîna di dil da wek a Mem û Zîn e

Dayik im, dilê min warê derd û kul e
Dayika welat dike gazî û heware

Bibin alîkarê keç û xortên şoreşe
Min xelas kin ji destê neyarên hare

Roj li me hilate, hêj ku nebûye êvare
Tebatî li dijmin nema, dike ku bireve

Lê ew rê û mecal nabîne ku bireve
Xwîna ku rijandiye, wê têda bixeniqe

Dilmeqes bo şoreşê wê tim alîkar be
Wê alaya rengîn her tim li pêş û li jor be

09/12/2006

EVÎNA MIN

Ketim pey yar li deşt û çolan bûm dîne
Yarê dibînîm diçim, serab e yar nîne

Digerim li her cîhê tim li ber min serab e
Yarê gazî li min kir; li deşt û çola negere

Ne li deşt im, li sedretul munteha me
Dinya li min bûye zindan ketim bîre

Gazî min kir, ji min ra got; te nakim ji bîre
Wek Memê bêçar im, ketime nav nivîne

Loqman jî bêtin, nabe çare li birîne
Yar hate însafê dest da şeraba evîne

Got; vexwe di derya evîna me da winda be
Rûne li ber şibakê li min seyr û temaşe ke

Bi wan nêrîn û awirên çavên xwe
Wê min kir serxweş û mest û dîne

Qedeha şerabê dirêjê destê min kir du care
Cotên keziyên zer ên honayî berdaye jêre

Cotên memikên wê wek fîncana zêr e
Tijî şîr e, min vexwar jê nebûm têre

Wan awirên wek tîr li dilê min direşîne
Dest xiste dilê min wek pençeşêr dêşîne

Min xistiye bin lingê xwe diperçiqîne
Wekî zarokan daye ber xwe bi şîmaqe

Li riyê min dixe negirî kesî bime nehisîne
Dil û hinavê min ê birîndar da dest xwe

Kêr û meqesê tê da rast û çep dihejîne
Însaf ke yarê bes cerg û dilêm bihelîne

10/09/2006

EY XWEDA

Ey xwedayê mezin tu heyî li her der î
Te xist bela serê me van turên berberî

Ey xwedayê mezin erd û ezman te çêkirî
Xweda me heval çênekir ji te ra ti demî

Erebên bê derpê, bi kirasê gemar û genî
Ew li ser warê me bi cîh bûn bi hovîti

Dewrêş û sofiyên faris, rûgemaşên caferî
Xwîna me dimijîn, dîkin talan û komkûjî

Te xiste bela serê me sê şeytanên serserî
Çima xistiye bela serê me kurdan bêkesî?

Me rojek nekir înkâr, me negot tu tineyî
Dîsa me got xweda tu mezinî û her heyî

Ey xweda, me hîç nekir înkara tiştên heyî
Ew kî ne dîkin înkara te û kesên te afirandî?

Xweda av û ar, ax û ba te afirand, tu xaliq î
Ez heyirî me tu ewqas mezin û rihimkar î

Ya reb Gunehê me çi ye? Te me avêt ber derî
Bo çi xist bela serê me kurm û ceşên bêmejî

Dagirker dibêjin em in xwedanê her derî
Ji xeyrê me kes nikare hikmê bike li ti derî

Jiyan li me herimandin, talankerên çavbirçî
Warê me xistin çar par, dil li me bû kerî, kerî

EZ CIWAN BÛM

Ez ciwan bûm, min kal kirin
Ez pîr nebûm, min pîr kirin

Min ji Kurdistan dûr kirin
Xanî li serê min xirab kirin

Min ji zozanê me dûr kirin
Konan ber çavên me hilkirin

Mest nebûm, min mest kirin
Ez bêhiş nebûm, bêhiş kirin

Ez jîr nebûm, min jîr kirin
Rojê min tarî bû, ronî kirin

Evîndar nebûm, evîndar kirin
Birîndar nebûm, birîndar kirin

Dewlemend bûm, feqîr kirin
Dewar û pezên min talan kirin

Xanî li me wêran û vala kirin
Van çeşikan bi cîh û war kirin

Van çeşikan kêfxweş kirin
Meaş li wan zêde û pir kirin

Me kurdan bi hev kûştin kirin
Wan jî waha cejn û şahî kirin

Çewlika kaniyê, xara Erdîşê
Bi cîh kirin tirkmenê Efganê

Li ser xwîna şehîdên geliyê Zîlan
Van tirkmenan bi cîh û war kirin

Dagirkeran hew hew kirin
Çeşikên bê mejî zirîn kirin

Li seranserê Kurdistana rengîn
Wek erdê bavê xwe cirît kirin

30/07/2006

EZ KURD IM

Ez, ez im ezekî nûh im
Belê kevn û kevnar im

Lê ne kevneperest im
Ez pêşverû û şoreş im

Bi pêşverûyan dilgeş im
Bi şoreşgeran ra dimeşim

Şîn im ne hişkedar im
Bax û bostan û rez im

Ne kole ne koledar im
Destdar û têkoşer im

Parêzgerê Kurdistan im
Ne geda û ne xûlam im

Ez ne cahil û nezan im
Gelek zana û şiyar im

Xwendî û nivîskar im
Bi şoreşê pir dilşad im

Bi maziûman ra heval im
Ne zalim û zilimkar im

Hember zalim û neyaran
Ez qehremanek xedar im

Ez im lawê Ristemê zal im
Kurê Kawayê hesinkar im

Ez kurê roj û agir û ar im
Xwediyê Laleşa pîroz im

Ez kurê Zerdeştê kal im
Ez ê dijminê har bisojim

Ez her tim bi agir û pêt im
Ez ê neyar ji welat derînim

Wê demê bi azadî razêm
Sonda min Zerdeşt û Laleş

Dagirkerên hov û bextreş
Ez ê li Kurdistan bixim leş

Ez ti car xayîn û ceşikan
Nakim efû lê rihimkar im

Ciwanan ra hevalbend im
Ez alîkar û minetkar im

Parêzvan û teyrê baz im
Ez her tim bilind difirim

Ti caran serî danayinim
Bilind û ne nizimkar im

Bi alaya rengîn serbilind im
Ez Dilmeqesê birîndar im

Ez xwediyê xaka pîroz im
Ez kurd im ji Kurdistan im

16/10/2006

EZ IM POLA

Neheland min êş û jana ez tê da
Mîna peykerekî ez mam li piya

Her tim li min xistin bi balyoza
Neşikestim, ne kevir im ez pola

Dema ez borîm di nav derya
Nexeniqîm, gelo ez im Musa

Min bizmar kirin li çar dara
Hê jî dijîm gelo qey ez im Îsa

Kurm dilivin di nav canê min
Nerizîm gelo qey Eyûb ez im

Min li xîzar xistin hê jî dijîm
Gelo qey Zekeriya ne ez im

Min avêtin nava ar, neşewîtim
Gelo qey ez Îbrahîm Xelîl im

Wek Yûsif ez di nav zindan im
Min firotin bi buhakî erzan im

08/09/2007

EZ ŞEHÎD IM

Ez şehîd im, şehîdekî qehreman
Şehîdekî bi rûmet, bi nav û nîşan

Bedena min xuya ye li goristan
Rihê min her tim li nav şoreşvan

Ez şehîdê Urmiye, Amed û Pîran
Şehîdê Mahabad, Helepçe û Berzan

Ez şehîdê Tendûrek, Sîpan û Agirî
Ez im şehîdê Gabar, Qendîl û Cûdî

Şehîd im, min zîl daye nav dilên genc
Ez ê rengîn û geş bim, nav dilên qenc

Ez şehîdê Koçgirî, Dêrsim û Çewlik
Em şehîd in, çi kal, çi xort û çi keçik

Bêtirs in, canfîda û şehîdên Kurdistan
Em şêr û egîd in, şîrhelalên dayikan

Em xwuya ne wek sitêrkên asîman
Bi nav û nîşan, bi rûmet in li cîhan

Wek Dicle û Ferad, Xabûr û Munzûr
Li nav gulistan diherikin, bi hêz û gur

Bi şoreşê ra dimeşim li her deveran
Dişopînim dozê, ranazêm li goristan

Ez şehîd im, şehîdekî bi nav û deng
Her tim bi ciwanan ra me rojên ceng

EZ Û GÛR

Ez derketim, diçûm ba yar
Di nava daristan, şavî û dar

Dest min da tenê gopalê xar
Ber bi min hat gûrekî devxar

Min gopalekê lê da kete xar
Min got; gûrê reş ê xwînxwar

Ketî kozan, xwar berx û kar
Baş bizane, ji te ra nabe kar

Ez ê ji bêfila te da bînim xar
Li min nihêrî, rondik anî xar

Got; min ji zerîfê nevêje xar
Min got; ez ê te bavêjim xar

Ewle nîne bi te, girîn nîne kar
Ez ê te bisojim, bikim pêt û ar

Tu wek bavê xwe yê gûrê har
Ew jî ketibû nav baxçeyên yar

Jê diqetand sorgulên nûbihar
Ez ê li te xim, hinav bînim xar

Te min bi meqes kir birîndar
Ji dest min xilas nabî turê har

21/06/2007

EZ Û TU

Dirêj! Ez û tu ne wek bav û lawek
Bi hev ra meşyan weke hevaleyk

Ji bo xelasî û azadiya gulistanek
Xebata me ji bona yek ramanek

Me bi hev ra jiyane kir nav malek
Nan xwar, ji yek teşt û ji tendurek

Me bi hev ra xwarin xwar ji dîzek
Me bi hev ra av vexwar ji cêrek

Em tim bi hev ra meşyan li riyek
Em koçber bûn hatin metrepolek

Em ji hev qetiyane tu ketî zindanek
Wek mirovê gêj mam li meydanek

Pişt ra me ji hev û du qetand felek
Te bir avêt nav Ewropa û Berlînek

Min jî hîşt li meydana metrepolek
Weke her car em ê sûcdar kin felek

Quwet, dad û pere di dest xwînwar
Em sûc li şeytan û felekê dîkin bar

Em navêjin stûyê dagirkerên har
Dilmeqes ji bo wî bû ye birîndar

18/02/2007

FELEK

Felekê mala te wêran be, wêran
Ne carek sed car wêran be, wêran

Te tim bar kir li min barên gelek
Te got; tê di binî da bimeşî gelek

Te min avêt ser Dicle wek kelek
Êzinga bar kir ser pišta min gelek

Te barê min da şewitandin, kir ar
Min jî pê ra şewitand xist pê û ar

Ez û tu dîsa hatin gehîştin hev, ar
Ez û tu yek in ji hev û du nabin ar

Qencyekê mezin li min kir felek
Ez û ar ji hev û du qetiyabûn felek

Te dîsa me anî gîhande hev felek
Ez bawer nakim tu zalim bî felek

Quwetek heye te sûcdar dike felek
Min dike alet, te sûcdar dikim felek

Dagirker kûştin û zilmê dike gelek
Tim davêje stûyê mezluman felek

Ev mînak e ez dibêjim bo te felek
Ez spasiya xwe dikim li te felek

Dilmeqes te pir sûcdar kiriye felek
Lêborîna xwe dixwazim ji te felek

13/02/2007

FELEKA XAYÎN

Werin binhêrin li feleka xayîn
Dav û delinga hildaye tê ser min

Bi ser min da tê bi lez û bêtirs
Çerx li min dizivîrîne çep û ters

Dema ku xort û ciwan bûm ez
Li ser xwe bûm, bi hêz bûm ez

Bi çeka çardexwir digeriyam ez
Bi heybet û xof bûm bêtirs û lerz

Wê demê li ber min nedisekinî kes
Nediwêrîna bigotana erê heme ez

Lê îro kal im bi gopal digerim ez
Bêhêz û bêtaqet, jar ketime ez

Îro ceş û kuçik, gûrê har û teres
Dizirin, dizûrin bi deng û bênefes

Li dû min, ne li ber min û her kes
Demên ku dewlemend bûm ez

Dor min dizivirîn dihatin her kes
Bêtirs im, kurê agir û roj im ez

Kurd im bi şan û şeref, heme ez
Evîndarê zozan û welat im ez

Serbilind û serfiraz im, şa me ez
Ji bo Kurdistan dilmeqes im ez

Ti caran serî niviz nakim ez
Li ber çeşik û neyaran û ti kes

Keç û xortên min waye tên bi lez
Belê kal im, lê nînim tenê û bê kes

Kesî nahebînim di ser yara xwe ra ez
Yara min Kurdistan e, ew e bo min bes

10/01/07

FIRAT

Firat tu kurekî baş û rind î
Wek Erez hêdî hêdî dikişî

Bi zimanê kurdî nepeyivî
Bi kurdî nexwînî nenivîsî

Wê demê di nav gel da dibî
Bêqedir û siyanet, bêqîmetî

Bi te nadim xwarin ez jî
Kebabên goştê berxa hilî

Gavekî ber bi kurdî nameşî
Tu heta kurdî baş hîn nebî

Nahêlim bi min ra bimeşî
Dibêjî; ez ê hîn bim kurdî

Tim ji min ra derewan dikî
Ma tu kurekî derewker û pîs î?

Ti caran naleyîzim bi te ra
Ne kişike û ne jî setrenca

Mirov ku derewan neke
Wê tim bilind û li pêş be

Carekî din jî dilê te heye
Min bixî bin kêr û meqese

28/08/2006

GAZINA DIL

Yara min a por zera
Lêv tenik a çav reşa

Nêrgiza li dora çema
Zar şirîna wek periya

Letîfa weka xwunava
Terka min kir çû hema

Te negot bi xatirê şuma
Te min hîst tenê di nava

Kul û derda, êş û xema
Ka ew soza te da mina

Te digot: Tu evîna mina
Terka te nakim ti gava

Ger nayê jî were xewna
Par vebikin evîna dila

Te dil heye carek dîsa
Min bixî bin meqesa

17/01/2007

GAZÎNA MIN

Min ehd û peymanek da yezdan
Ta roja eleste, te bankir erwahan

Ew roj min got; erê, min ne got na
Hê jî li ser wê ehdê me ji dil û can

Tim sekinîm li ser wê ehd û peyman
Lê mixabin te berê xwe daye wan

Min wek gok avêt bin dest û piyan
Kî tê li min dixê bi dar û kaşoyan

Geh ber jor û ber jêr, geh li kaşan
Davêje deveran nav kort û çelan

Geh çeşik û meşikên kurên keran
Carna ez li hember te dikim îşyan

Dibêm te xistiye bela serê me van
Kurên san dibên em xwedayên erdan

Carna li ber mezinaya te bi secdan
Bejin ditewînim û dibim poşman

Pirî ku min dîtiye teda û ziliman
Ez ne bi hemdê xwe dikim îşyan

Û ez dibêjim gelo çima? Yezdan
Nade bela ji bo wan har û hovan

Te min afirand, ez im koleyê te
Dagirker dibên, na tu koleyê me

GELAC

Yusif Helacoxlu ye dîrokzan
Ji xeyrê wî nîne kes dîrokzan

Bawer im ew gelacekî nezan
Noq bûye nava vir û derewan

Ew dibê; kurd tirkmenê çîyan
Bûne kuvî guherandine ziman

Bi lakan li ser berfê meşiyane
kard û kurd kiriye dibên kurd e

Elewî ermenên ji Ermenistan
Bûne tirk, ne hindik pir ji wan

Wek bira dixwendin li dibistan
Bûn bi qedir û qîmet wek însan

Me bawerî nedianî bi ermenan
Li leşkeriyê me tifing neda wan

Rum jî bêrumet bûn li ba turan
Ew zû şiyar bûn bindest neman

Dîrokê da gelan tine didin nîşan
Derdikevin pêş bi xap û derewan

Jê ra helac dibêjin yê livajen e
Lê ew Helacoxlu mejîyan dijene

Dîrokê tevlihev dike wek gebole
Ew ji wana tirk çêdike tîne hole

Li aliyekî jî gel dixapîne bi ole
Wey li halê gelên perîşan û jare

Bêhemdî bûne teslîmê gurê har
Dikim gazî û hewar bo gelê jar

Nebin pêleyîstokên destê neyar
Bes bi me leyistin sebavên har

Wa دنیا alem rast diçe Mêrsîne
Ew kurê halac çima diçe tersîne

08/09/2007

GERÎLA

Êdî ji me ra nema sebr û tebat
Tim em bikin tevger û xebat

Bê ked û bê civat û bê xebat
Bi dest nakeve bihuşta welat

Bang dikin çiyayên Kurdistan
Dibên; werin dîlana şoreşgeran

Ev dîlan û şahiya şoreşgeran
Me rizgar ke ji destên neyaran

Encax bi serhildan û şoreşê
Em bigihîjin azadî û rizgariyê

Hun dibînin roj li me bûye hilat
Bawer bin nêz da em dê bibin felat

Waye dimeşin gerîla li çiyayên welat
Ağirî û Tendûrek, Sîpan û Xelat

Wek baz difirin li ser gola Wanê
Datînin li Nemrût, Kêrs û Bilêcanê

Qertewîn, Milazgirt û Şaberatê
Gimgim, Çewlik û Şerefdîne

Dest û milên wan da keleş û rext e
Li Dêrsim, Palo, Genco û Xarpête

Colemêrg, Zagros, Cûdî û Qendîle
Sason, Pîran, Lîce û Ameda rengîn e

Şehîr namirin tim dijîn di dilê gel da
Em ê gulan deynin ser tîrbên şehîda

Diherikin wek Xabûr û Dicle û Ferad
Wa hatin bajarên, gulên sor bikin xelat

Ew ê dagirkeran derxînin ji nav welat
Pişt re ava bikin birc û sera û kelat

Bilind kin alaya rengîn her deveran
Li jêr û jor her çar aliyên Kurdistan

20/ 08/ 2006

GERÎNEK

Ez ketim bin bîrekî gelek tarî û kûr
Nikarim jê derêm, gelek teng û kûr

Yara min ji min qetiya ew çû dûr
Nikarim bigihêjim ew ji min pir dûr

Ketim nav deriyakî kûr û bi gerînok
Ew min digerîne, ez bûme hejhejok

Dor li min girtine xayîn û marên kor
Dizûrin li dor min wek gûrên çavsor

Ji ber wan narevim naçim cîhê dûr
Têdikoşim bi wan ra heta herim gor

Ne qelsemêr im ku herim cîhek dûr
Birevim ji ber gûr û keftarên kurê tur

Dikim hewar û gazî ji vî cîhê kûr
Kes nayê hewarê mam di bira kûr

Tenê hat hewara min Seydayê Xanî
Wî destê min girt derxist ji bîra tarî

Ew seydayê min ê mezin û bêhempa
Her tim tê hewara min li her devera

26/04/2007

GEŞTA BERLÎNÊ

Hezar û nehşed û nod û yeke
Ez bi balafir çûm Berlîne

Li wir hebûn min du hevale
Yek jê Huseyîn, yek jî Selîm e

Huseyîn tim min gerand ew
Ji min ra rêber û heval bû ew

Selîm jî her wiha wek Huseyîn
Min birin ba Melayekî ziman şîrîn

Ew mela ne wek melayên me
Parsek e, ne jî fitre û zekatxwûr e

Ew di nav xwe da çêdike lebate
Civîn û livînê xortên şoreşgere

Huseyîn û Selîm wan hevalan
Çê dikirin xwarin û kebaban

Bi me re hebûn çend hevalên din
Min nedibîre navê wan mixabin

Wana ti caran nakim ji bîre
Me bi hev ra borand rojên geşe

Pişt re çûme Dortmund û Kiele
Min dît heval Rûşen û Şerefê pîre

Hevaltî û biratî pir giring e
Ger mirov hev neke ji bîre

Hevalekî din navê wî Kazim e
Ew jî wek min ji dil birîndar e

Silav û serkeftin ji bo we
Ez we ti car nakim ji bîre

GEŞTA SÎPANÊ

Dîlber û bedewa min xwe daye taxa jore
Keçik û zeriye taxê bûne xeleq li dore

Bisk û keziyên zerîn şe kir, berdan ser mile
Zendên wê yên rind û spî da bazinê zêr û zîv e

Li serî kofiya Mûşê, temeziya kesk û sor û zer e
Di gerdena wê da xîşir û zimruta Mahabade

Di guhan da cotên guharên hesenî û heyderî ne
Yara min a şîrîn çiqas bedew û delal û rind e

Ew pir şox û şepal e, wek heyva çarde şev e
Bejna wê zirav û bilind e, weke dara çinar e

Çavên wê yên reş û belek weke ên xezal e
Di pozê zeriya min da xizêma Riha û Mêrdîn e

Nêrîn û awirê wê direşîne dil min wek tîre
Fistanekî qutnî li bejnê dimeşe weke qaze

Rûyê wî sor û spî ye, dimîne hinara Cizîre
Ewqas rind û şirîn e, weke hingivê Hîzane

Difûre jê bêhnek xweş wek misk û enber e
Dikim rabim û herim, ramûsim xala rûye

Bejna min kin e, nagihîje ber cotên memike
Ew yareke pir dildar e, serî xar kir çûme rûye

Yara min û zeriyan gundê me çûne geşte
Derketin çûn, çiyayê jorê quntara Sîpane

Çûm ba yara xwe min jê xwest aveke sare
Yar hat ba min da dest min taseke ava sare

Zeriyên tev girtin govend û dîlana şoreşe
Tev bi hev ra hejandin alaya kesk û sor û zere

Felek dîsa xwe gij kir, hate ser min bi cenge
Dî dest û milên wê da şûr û mertal, tîr û kevan e

Şerm û fedî nake ew tê bi tevdîra cenge
Dî dest min Dilmeqesê jar da tenê gopal e

12/09/2006

GOPAL

Pişt a xwe da min îro ciwanî çû
Min hîşt bîndestê kalîtiyê û çû

Pişt li min xar kir ew revî zû çû
Da dest min gopalê xar ji dara tû

Yar pişt a xwe da min ew jî wisa
Min hîşt nexweş di nava nivîna

Îro hevalê min ê baş tenê gopal e
Ez û gopal her tim bi hev ra ne

Gopal destekek qewiye ji bo min
Ew nahêle ez bişiqitim û bikevim

Ew çêtire ji min ra ji hevalê du rû
Ew bi min ra dimeşe çî şev û çî ro

Ew jî stûxar û kole ye weke min
Destekê nexweş û kalên wek min

Gopal: Dema ku ez ceşekî dibînim
Dikim ku lêxim lê belê te naêşînim

03/05/2007

GUH NEDE

Dilmeqesê jar guh nede
Tu dilbirîndar î guh nede
Evîndara te li benda te ye
Dem hatiye nêze ne dûr e

Guh nede van keran ew ker e
Tu çiqas bibêjî ew dîsa ker e

Serê wan vala wek kundir e
Çavê wan li jêr e ne li jor e
Tim dixwin qalik û kundire
Çavê wan li menfîet û ture

Guh nede van keran ew ker e
Tu çiqas bibêjî ew dîsa ker e

Dema ku bidî xwarin bi kere
Ew te dihebînin weke nûre
Derna nedî xwarin dibe gûre
Ew ji mirovahiyê gelek dûr e

Guh nede van keran ew ker e
Tu çiqas bibêjî ew dîsa ker e

Ew ji bo berjewendiyên xwe
Nas nakin ne dê û ne jî bave
Xebatên wan bi zanîn, bê zanîn
Ji bo berjewendiyên dagirkere

Guh nede van keran ew ker e
Tu çiqas bibêjî ew dîsa ker e

Tu şervan î çeka te qelem e
Alîkarê te Yezdan û Xanî ye
Kal im, nikarim hildim rime
Dest min da pênivîs û qeleme

Guh nede van keran ew ker e
Tu çiqas bibêjî ew dîsa ker e

Binvîsim evîna xwe bo gule
Heta rih hebe di laş û bedene
Ez ê bişopînim doz û têkoşîne
Di rêya Kurdistanê wek gule

Guh nede van keran ew ker e
Tu çiqas bibêjî ew dîsa ker e

Tu bibêj dilmeqes her bibêj
Di dil da nehêle derdê qirêj
Te negot, hîşt di dilê jar da
Lema tu mayî perîşan û gêj

Guh nede van keran ew ker e
Tu çiqas bibêjî ew dîsa ker e

22/01/2007

GUL

Ez bûm evîndarê gul
Min pir hez kir ji gul
Çima revî ji min gul
Çû, dûr bû ji min gul

Riyê xwe girt li min
Wê pişta xwe da min
Sorgul dûr ket ji min
Lê nekarî bireve ji min

Çûm nava gulistanek
Min dît li wê xezalek
Bi awirê çavên belek
Min xist dafê bi carek

Min dax kir bi şîşan
Girêda bi kemendan
Herdu ling û destan
Avêt zindana dilan

Wa şêst û pênc sal e
Ez nav zindana gule
Ez mam hêsîr û dîle
Haya kes ji min nîne

Ez çûm gulistana gul
Min li wê dît sorgul
Li wê pir hebûn gul
Min hebandî sorgul

Min çinî baqek gul
Min bir da destê gul
Ji destê min girt gul
Keniya bi min ra gul

22/02/2007

GULÊN MIN

Ez evîndarê wê sorgulê
Gul jî aşiqê min e, belê

Gul, li min binêre dibê
Ger tu li min binêrî dibê

Xweda alîkarê te be dibê
Qasek li bal me rûnê dibê

Min kursî danî nav wan
Ez rûniştim li nav gulan

Min ji dil silav kir li wan
Ji min ra gotin wan gulan;

Tu bixêr hatî ser çavan
Dilmeqesê jar û baxçevan

Ger nebî em bêxwedî ne
Bê te em bêkes û sêwî ne

Tu nebî em bêav û tî ne
Av didî me sibê û êvare

Lema em kêfxweş û geş in
Gulên min bi min ra dikenin

Roja ku av nedim gulan
Nikarim razê, ji kerban

26/05/2007

GUNDÊ CADÊ

Ez çûme Farqînê warê şêra
Farqînek wêran û virtûvala
Meskenê Merwan û Medya
Xirab kiriye gûr û keftara

Di nava warê piling û şêra
Dixwîne pepûk û kundê kora
Wan gûr û keftarên dagirkera
Partiyek damezirandin ji ceşa

Nav lê danîn hîzbillah, wan
Dane dest wan sator û dasan
Wan hovên bêdîn û bêîman
Kuştin gelek welatparêzan

Ez çûm Bismil gundê derdorê
Rewşa wan ne çêtir e ji Farqînê
Weke Qulp û Lîce û Dara Hênê
Bi dilê şikestî çûm gundê Cadê

Xirab kiribûn xanî û malan
Agir berdabûn baxçe û rezan
Gundî di nav çadir û konan
Li ser wan dikirin gulebaran

Kuştin sebî û mindal, kal û pîr
Havîn li wana xistin zemherîr
Hevalek min hebû nav Zibeyir
Kurek wî hebû gelek egît û jîr

Wî kûştin bi êşkence û derba
Kale bavê wî jî biecî ji kerba
Mir, wî jiyana xwe jî dest da
Dilmeqes im ji dest kurmê dara

26/02/2007

GÛR Û KER

Gûr çû ba keran got ji wan ra merheba
Em ê çêkin peymanek di nava xwe da

Her tim pêk bînin emr û fermana min
Meaş li we girêdim, zarê we xwedî bikim

Bibin parêzgerê gund û guhurên xwe
Û got; we pejirand van gotinên mine

Belê me qebûle, gotinê te ser serê me
Em ê tim pêk bînin emr û fermana te

Gûr bang kir li hevalên xwe got; ji min ra
Bînin kurtanan deynin ser piştta wana

Got; bînin hevsaran em dê bixin serên wan
Çek û rextan bidin dest û milên wan

Gûr dibêje kero em herin deşt û çiyên
Em bikin nêçîra baz û piling û şêran

Ker ji şabûna ziriya da lotik û zîtika
Gûr siwarê kerê bû hilpas bû bi çiyê da

Ker got; betilîm peya be ji piştta min
Em bêhn bidin, paşê bi çiyê da hilpas bin

Gava ker rihet bû dest bi zirînê kir
Gûr tirsiya gotê; kero meke zirezir

Bila baz, piling û şêr bi me nehisin
Zirînê birî û got; ezbenî gotinê te rast in

Gûr dîsa lê siwar bû, bi çiyê da hilpas bûn
Nihêrîn refên şêran ji çiyê da peya bûn

Dimeşin, bi lez bi ser wan da tîn
Gûr dibê; hun hêj ceşik û nezarin

Nizarin usûl û teknîka kûştin û şera
Gûr tirsî revî ket qefa zinar û şikefta

Ker mane li rast û best û beyara
Xwarin kereng, qencelîz û pîvaza

Şêr hatin bi refan gotin; gelî keran
Hun çi dikin, çi digerin li van deran?

Keran got; em gundê xwe diparêzin
Ji baz û piling, şêr û azadîxwazan

Şêran got; kê vî aqilê da we vî şîrete?
Keran got; serbazên me yên rovî û gûre

Şêran got; ka serbazên we yên har li ku ne?
Keran got; revîn çûn wan qefan û şikefte

Şêran wan gûr û serbazan dan rêze
Kûştin gûrên devbixwîn nav şikefte

Efû kirin keran bo xatirê zarên wan
Guh dirêjî nabe, jê kirin guhên wan

Keran bi guhên xwe yên jêkirî û bixwîne
Berê xwe dane gund û malbat û male

Zar û zêç tev hatin pêşiya wane
Gotin; ev çi hale kerino hun tê da ne?

Keran got; şêran kûşt, wan kuçik û gûrane
Guhê me jê kirin berê me dane gunde

Tuf kirin rûyê wan û gotin; şerm nakin
Ma qey hun nizanin ew şêr û piling in

Parêzvanên welat in, ji ti kesî natirsin
Keran got; bo meaş û pere em dixebitin

Dîsa tuf kirin gotin; em ne hewceyê
Meaşê wan gûrên har û devbixwîne

Me heye rez û peze, bostan û mêrge
Tenê em dixwazin jîyanekî birûmete

Gûr we dixapîne dide pêşiya xwe
Bo bikûje şêran, meydan jê re bimîne

Bibe xwediyê Kurdistana ava û rengîne
Dema bigihîje daxwaz û armanca xwe

Ew kurtan û hevsar li ser we nahêle
Dê bistîne çek û rextên ku dane we

Wê peyînek li qûna we bixe, we sirgûn ke
Bişîne Anadole namîne ziman û çande

Wê demê ti tişt destên me da namîne
Em dê bibin bê cîh û bê ax û perîşane

Bi vî kertiya we em dê bibin êsîr û dîl e
Pir caran waha anîn serê bav û kalên me

Qey hun ders hilnadin ji kirinên wan
Her tim dixapin bi gotin û pereyên wan

Muxtarê gund Silo ye, di dest da têlêfon e
Ji serbazê mezin ra dibêje; "alo" û dipeyive

Dike hewar û zarîn dibêje; ka binêrin
Li halê me, şêr hatin ser me da girtin

Kirin şerê giran, kûştin serbaz û gûre
Jin û zarên keran hatin derê muxtare

Dibêjin; "Silo tu doza çî dikî li me?
Têlêfon ti car nakeve ji destê te

Te gund tev kiriye ceş, daye pêşiya gûre
Te şêr û pilingan xistîye neyarê meye

Te dîsa vekir têlêfon, kir heware
Keftarê tînî dikî belayê serê me ye

Bawer ke Silo kûştina te bi destê me ye..”
Yek ji wan serbazê gûran bû birîndare

Bi zor xwe xelas kir, revî çû paytexte
Çû ba keftarê mezin navê wî anit e

Rûniştîye li qurme tijî ye mar û kurm e
Dest pê kir serpêhatiya xwe gote keftare

Em li şkeftê bûn şêra girtin bi ser me
Wek pêt û ar bûn, agirê wan peka me

Gotin; “qey hun nizanin em kurê ar in
Ji warê bav û kalên me bişeqtin û herin

Ev ax û war ji we ra bibe gor û tirbe..”
Got keftarê mezin; “ tu nizanî ew şêr e?

Meriv dibîne xuya ne, pê ra dibin winda”
Keftar bang li rovî Dogan kir, ferman da

Rovî tê Amedê dibêje; “belê şêr hene
Em ji berê de bi hev ra dijîn û bira ne”

Dema diçe Enqere peyva xwe digihûre
Karê rovî her tim xapandin û derew e

Bi wan xap û derewan li ser pilingan
Tim dikin hikûm, zor û şêlandin û talan

Rovî bi tirs diçe ba keftar jê re dibêje;
"Îcar ne wek caran e, şêr şiyar û zana ne"

Xap û derew û biratiya olan ne kar e
Em bibînin çare û formûleke dine

Rovî dibêje keftar; "ezbenî neke meraqa
Waye em ê bikevin nav Yekîtiya Ewropa

Bi tevlêbûna Ewropa bixapînin wana
Em ê bêjin wan; em wekhev û bira ne

Lê em ê dîsa bikin komkûjî û talane"
Keftar gote rovî; "ev gotinên te ne kar e

Rasterast wan bikûjin bikin tine
Welat û axa wan bigirin ji dest wane

Bi hêzên xwe yên tarî û xef û qeleşe
Bombe xistin nav bîdona naylone

Wê danîn nava bira berxan û peze
Kuştin bi hovîtî beran û mîh û berxe

Keftar û rovî dilê min ê birîndar dîsa
Bi hev ra dane ber hevring û meqesa

20/09/2006

HEC

Sala du hezar û heft meha kanûnê
Wa dîsa hat cejin û eyda qurbanê

Tê herî Mekkeyê ferza xweda eda kî
Keviran bavêjî çalên şeytanê veşartî

Bi teybet were Şam, Enqere û Tehran
Tu recim bike şeytanên eyan û beyan

Bide ber kevira nekêmtir ji heftê carî
Heca te wê biqebile cem xwedayê barî

Di serayan da dizivirînin dolabên tarî
Tim destê wan digere di nav tiştên tarî

Ew şeytanên gelek mezin û xuyayî
Em jî bi ola wan dixapin bi xwedayî

Ava zelal şîlo dikin ji bo bikevin navê
Te jehr dikin wek dupişk û koremarê

08/12/2007

HERDEM

Herdem keçika Mûş e
Gerden bilûr wek şûş e
Gerden morî û mircan
Wek sûra diyarê gulan

Herdema min şîrîn e
Wek şîr û hingivîn e
Yar herdemê herdem
Her dibêjim herdem

Herdema serbilind e
Wek Cûdî û qendîl e
Ew sorgula gulistan e
Her dihebîmin gule

Herdema min şîrîn e
Wek şîr û hingivîn e
Yar herdemê herdem
Her dibêjim herdem

Herdema min ji Efrîn e
Çavreş e mîna zeytûn e
Sosina Mahabad û Sine
Gula Kerkûk û Hewlêr e

Herdema min şîrîn e
Wek şîr û hingivîn e
Yar herdemê herdem
Her dibêjim herdem

Herdem gula Tetwan e
Ew nêrgisa Extemar e
Ez her dem herim bale
Bejîn bitewînîm li bere

Herdema min şîrîn e
Wek şîr û hingivîn e
Yar herdemê herdem
Her dibêjim herdem

Herdem Xeca Sîpan e
Wek stêrka Ararat e
Herdem bi xwe gul e
Zîna Botan û Cizîr e

Herdema min şîrîn e
Wek şîr û hingivîn e
Yar herdemê herdem
Her dibêjim herdem

Gula min sor û zer e
Ew gula nav gulistan e
Şîn dibe li ber zinare
Her dem meh û sale

Herdema min şîrîn e
Wek şîr û hingivîn e
Yar herdemê herdem
Her dibêjim herdem

03/02/2007

HER DU DAYIKÊN MIN

Du dayikê m hene navê yekê Perîşan e
Ya din jî navê wê yê şîrîn Kurdistan e

Dayika min a Perîşan şewitî bi pêt û are
Ewê bi fîgan û zarîne kir gazî û heware

Nekarîn wê xelas kin ji nav dogeh û are
Jîna wî bihurî bi xîzanî, bi jana bira û bave

Destpêka xîzanî û perîşaniya dayika min
Şerê rus û osmanî, Kurdistan dagirkirin

Di mihacirî û koçberiyê da winda kiriye
Malbat û ware, lewma navê wê Perîşan e

Dayika min a welat jî, neyar û dagirkeran
Li ser singê wê hilkin dogeh û pêtan

Ev pêt û arê ku hildibin li Kurdistan
Ji aliyê sîstema kemalîstên har û hovan

Ev sîstema hatiye danîn, bi destê Kemo ye
Ser ax û warê gelan ava kirin cîh û ware

Ev sîstema hov û har bicîh ya decal e
Leşkerê wan jî wek ên 'cucu mecuc' e

Dikûjin gelê kurd bê pirs û bê pirsiyare
Ev welatê ku afirand ji xwe re kire ware

Ji aliyekî ra rojava, yê din ra got; rojhilate
Rojava xiste bax û baxçe, rez û bihuşte

Aliyê rojhilat bû komkûjî û agir, barane
Hilkirin li ser kurdan agir, pêt û dûxane

Kurdên jar û perîşan dikin gazî û heware
Kes nabe alîkar, xwe xilas kin ji decale

Wêneyên kemalîzm û decal dişibin hev e
Em dikarin bêjin; Kemo bi xwe decal e

Di rojhilata navîn û bi tevahîya cîhane
Ji zilma decal ti kes namîne bê par e

Ger ku neyê girtin pêşiya sîstema decal
Li wan bibe êvar, bibin perîşan û bêmecal

Wekî ku Dehaq dikûşt ciwanên kurde
Mejîyê wan dida xwarin bi marên ser mile

Herçî guh bide emr û fermana decale
Di bin ala û zagona wî da bijî û bi meşe

Di bêrika xwe da bibîne sterlîn û dolare
Bijî li rojava di nav bajarên wek bihuşte

Li İzmir, Bodrum, Antalya û Marmarîse
Wê bike kêf û eşqê li ser xwîna gelê kurde

Her kî ku dijberê ferman û zagona wî derkeve
Wê rojhilat ji wan ra bibe dojeh, pêt û are

Amed, Mêrdîn, Şirnex, Dêrsim û Wan e
Bedlîs, Mûş, Semsûr, Erzirom û Xarpêt e

Qers û Qaqizman, Erdehan û Ezirgan e
Meletî, Sêwas, Çewlik, Girgim û Dîlok e

Ev bajarên mezin ên bakûrê Kurdistanê
Xirab kirin gund û bajaran cîh û warane

Nehîştin talan kirin mal û dewar û peze
Şewitandin bax û bostan, şavî û daristane

Kesên zagona decal dipejirîne, dijî weke
Şêx, axa û çeşik bikêf û xweşî wek şah e

Çevkaniyên ku derdikevin ji Kurdistanê
Petrol û maden bi dest dixe Euro û dolare

Ew jî ji bo wan qezenc, sermaye û kar e
Ger Kurdistan nebe, jîyan bo wan heram e

Biratî aştî û wekhevî ji bo wan ne kar e
Ji bo wan dagirkeran înkâr û îmha kar e

Di rojava da bi wan avadîke koşk û sera
Bax û baxçeyên botanîk bo hatina turîsta

Wek masiyên av lê bê birîn wê mirar bin
Ji van sedeman dev ji Kurdistanê bernadin

Gelên cîhanê alîkarî dikin ji bo karên xwe
Ew alîkarî wê li wana bibe jehra maran e

Dikûjin gelê kurd bê pirs û bê pirsiyare
Îro dora kurda ye, wê sibê dora wan be

04/09/2006

HESÎBE

Şirîn û rinda min Hesîbe
Ew îşev hat xewna mine

Dest da ser birîna mine
Derket ji dil min zarîne

Ew jî gelek bû xemgîne
Xwend sûreyê hamîme

Pişt ra saz girt dest xwe
Wê got helbest bixwîne

Min xwend helbesta yare
Wê xweş lê da têla saze

Deng deranî awaz awaze
Wê min kir dîn û meste

Yarê got helbesta binivîse
Bi helbestan av bide gule

Bila gula me bê av nemîne
Wê neştera tûj avêt birîne

Wê der kir birînê ji nû ve
Dayika Dirêj im ez Hesîbe

Hesreta dîtina Dirêj ma dile
Ez derketim sefera dirêje

Sefera çûndin û nehatine
Radmusim rû û herdu çave

Bila ew jî gula me av bide
Her tim riya we vekirî be

Ez we dispêrim yezdane
We biparêze ji zalimane

08/02/2007

HEVAL

Pisîkên min yanzdeh e
Bi min va dibe donzdeh e

Bi roj dicivin li dor min
Ew dinihêrin tim li min

Dibin yek rêz û yek hêz
Bi min ra digerin bi hêz

Bi min ra digerin nav mal
Ew li mal bi min ra heval

Dema ku li min dinhêrin
Ji çavan dibare hezkirin

Li min dinhêrin bi evîn
Tim rûtinin li cem min

Bi pepikê xwe dileyîzin
Ew bi dest û tiliyên min

Birêz rûtinên li ber min
Ne wek çeşikan bêrêz in

Evîna min zêde dibe li wan
Dema ku dinhêrim ez li wan

08/02/2007

HEVSAR

Artêş û siyasetmedarên dagirkeran
Biryar dan li Enqerê heyva Nîsan

Dibên em bikevin başurê Kurdistan
Dagir kin Kerkûk, Hewlêr û Berzan

Em ê ji holê rakin partiya karkeran
Nahêlin kurd bibin dewlet li cihan

Dibên Mûsil û Bexda bikin wêran
Weke wî kuçikê harê Cengizxan

Dane pêşiya xwe ceşên Kurdistan
Bi tevê kuçikên Hîzan û Baykan

Cîh li dijmin teng kiriye karkeran
Şal û derpê şiqitiye nav lingê wan

Ketine liçê tê da diçin tên wek san
Ji kerba, xwe davêjin nava agiran

Dema ew bikevin başurê Kurdistan
Wê bişewitin weke êzing û daran

Dijmin dihejîne alaya ol, bi derewan
Dane pey wan cahil û sofiyên nezan

Rojên hilbijartinan deng didin wan
Bi tevê gund û mezra û metrapolan

Ol hevsar û zincîr e xistine serê wan
Wekî keran digerînin nav Kurdistan

Carna peyatî carna dibin siwarê wan
Ez çiqas bêjim xilas nabe kirinê wan

27/04/2007

HEYVA SOR

Heyva sor hat ji dûr û ji jor
Bibin alîkar bicivîn li dor
Hene xêrxaz û hekîm li dor
Wek stêrkan xeleq bin li dor

Horî û perî tîn dor bi dor
Gelek baş kirin derdên zor
Ew horî û periyên wek nûr
Dikin kar û barê hêsa û zor

Rojên aştî û şer hildide bar
Di emir û fermana gelê jar
Hene ji hekîman ra alîkar
Derman dikin birînên xedar

Talan û wêran kir hovên har
Nehîşt gund û bajar cîh û war
Heyva sor şîn dike ber û dar
Tîn û germahî dide dilên sar

Ew derman dike birîna kûr
Hêvî dide jarên nêzîk û dûr
Derzî û seruman tîne ji dûr
Qenc û şîfa dike birînên kur

Bilind kin alaya heyva sor
Bidin rex alaya kesk û sor
Cîh bigirin kar kin dor bi dor
Alayê bilind kin her hildin jor

Gelê hêja: alîkar bin nebin bêxêr
Hun zîkê bêkes û birçî bikin têr
Xanûmanê wan germ bikin bi êr
Tim ji heyva sor ra bibin bi kêr

21/02/2007

HOGIR

Êş û jan û derdê min pir in
Dema ku dar û gopal nebin

Ez nikarim bimeşim, herim
Nikarim xwe li piya bigirim

Bê wan rast û çep dihejim
Dema ew nebin ez dikevîm

Rewşa min û kalîtî tim ev e
Wî dil nîne ku ji min biqete

Dilê min tim tijî ye û dikele
Mîna volkan, bi agir û pêt e

Min da ye ber pêla û dibe
Nava okyanûsa kûr û dûr e

Ketim nav derya, okyanûs
Hatin bal min çend yunus

Baş namînin tim li qirarek
Lê yunus her tim li qirarek

Per û bask dane milê min
Bûn hogir û hevalên min

Terka min nekirin yunusa
Ew her tim çêtir in ji başa

Masiyên yunus gelek pîroz e
Pêxember xweyî kir nav dile

HUNERA KERÊ

Şerm e ji xayina ra bêjin çeşe
Mezin dibe, dibe kerekî başe

Ew barê min dibe tîne ji aşê
Hem li hevraz û hem li kaşê

Dema tê jî, ew betal nasekine
Kam digerîne ser sap li bêdere

Bêdervan genim û ka dide baye
Vedîqetîne ji hev genim û kaye

Genim dibe zexîreya mindalan
Ka jî dibe debara ker û sewalan

Ji daristanan tîne êzing û dare
Zivistanan germ dike rojên sare

Ji bo zarok û mindalên delale
Ew necemidin di xaniyên sare

Barê min hildigire dike kare
Ew tim dimeşe di binê bare

Merîfet û hunera kera min
Geleke bi hejmara naqedin

Lê carna diweste û diênire
Ew naxwaze ji cîhê xwe rabe

Ker gelek dirust û xebatkar e
Xwediyê xwe ra xayintî nake

Lê xayin û sîxûrên xwe firoş
Namûs û welatê xwe difiroş

25/01/2007

ÎXANETA LOZANÊ

Ya reb! Ev çî komkûjî ye li ser kurdan û Amedê ye tê
Tu jî bê deng dimînî, tim temaşe û nêrîna te li pey tê

Ev zilma zalim dikin, meriv dibê qey kêfa te jî pê ra tê
Li qada komkûjiyê dengên qêrîn û zarîna zarokan ne tê

Li goristanên Kurdistanê dengên qêrîna şehîdan ne tê
Komkûjiya tê kirin, yekîtiya tirk û ereb û farisan ne tê

Dengên qêrîn û zarînên malbatên zarokan û şehîdan ne tê
Komkûjiya artêşa tirk dike, dengê gulebarana wan ne tê

Dema leşkerê dagirkeran têne kûştin li Kurdistanê
Dikûjin bav û mindalan, dengên girîna dayikan ne tê

Dengên heyfstendin û tolvedana fermandarên wan ne tê
Dagirkirina Kurdistanê bi tinekirin û komkûjiyan tê

Kûştin û qetlîama li Amedê, ji dewama Muglalî ye tê
Wî jî, bêguneh kûşt sih û sê kurdan, dengên wan ne tê

Ew bombebarana li Şemzînan, dengê zarîna wan e tê
Qetlîama li Şemzînan hate kirin, dengê zarên Yaşar in tê

Qetlîamên li Kurdistan tên kirin, bo wan jîyan e tê
Qetlîamên dikin li kurdan, bêhna bayê Lozanê ye tê

Parvekirina Kurdistanê, bi ewlekariya Lozanê ye tê
Sîniya Kurdistanê par ve kirin, dane ser, ji Lozanê tê

Kêr û kevçî dane dor, bixwin bi zor, ev ji Lozanê tê
Geh li rojava, geh li bakûr, geh li başûr û li rojhilatê

Komkûjî dikin dor bi dor, bi alîkariya Lozanê tê
Ev komkûjî ne sed e, ne hezar e, ji rûreşiya Lozanê tê

Komkûjîya Amedê ne ya ewil, ne ya dawî ye û ne dawî tê
Xwîna tê rijandin, ji dadgeha Brukselê, ji Lozanê tê

Ji civîna Lozanê dengê ken û qedehên mey ên wan e tê
Felek ewlekariya komkûjan dike, bi wan ra dimeşe û tê

Rûreşiyê da nîşan bi Bruksel û Lozanê ra dimeşe û tê
Kêr û meqes xiste nav cerg û dilê min, feryada min e tê

Ji asîmana vaye dengê girîn û zarîna melaîketan ne tê
Her roj darbestên şehîdên me li ser milan dikişe û tê

Bêguman rojekê dê rizgarî û azadiya Kurdistanê bê
Wê bigirin govend û dîlan, serfirazî û dilşadî pê ra bê

14/09/2006

JANA KALÊ

Min xewnek dît, di xew de
Were tu bêje homa xêr ke

Min ra got peya be here jêre
Tu li meşa xwe dewam ke

Min dest bi meşê kir û çûm
Kalekî rû spî hate cem min

Min got kalê delal tu ji ku tê
Got ji gundê xirabkir dagirkere

Ji bona wî navî ez mame
Deh sal di zindan û hapse

Xirab kirin xanî û tewla min
Talan kirin dewar û malên min

Kurek min hebû nav Şervan
Wî kuştin, bû şehîdê kurdan

Kurê min ê din navê wî Rêber
Ew ji tirsar revî çû, bû penaber

Hovan rijandin xwarina min
Dan û nok, savar û arê min

Rûn û toraq, mast û dewê min
Bi tevahî rijandin zexîra min

Got bikeve navê tevlihev ke
Min tev li hev kir, ketim nave

Serleşker got; "te dît min li te çî kir
Min şîvekî çî xweş ji we re çê kir"

Keçikeke min hebû nav Dîlan
Wê jî dît van sosretên giran

Ew gulek sor û zer nû pişkivî
Ar berda xwe, jîn bi dawî anî

Agir berdan rez û daristan
Li pey wan ma, ar û dûxan

Ji ber van jan û elem û derdan
Yaram, jîn ji dest da çû goristan

Ez mame bê mal û bê ware
Jîna min bi navê Kurdistanê

25/07/2006

JANA MIRINÊ

Temenê te şêst û heşt, negehîşt heftêya
Feleka xayîn te qetand bir ji nava dila

Êşê te xistibû wek pîreke heştê, nod sala
Hê li cem min tu wek bûkeke hejde sala

Kîna feleka bêbext tim dajo li ser min
Wekî kîna li ser da û dapîra, bav û kala

Girtiye ji destê me Kurdistanê bihuşte
Te ji destê min girt avête morga neyara

Me xistiye kole bin destê neyar û hara
Tim jehra xwe dirêje li serê min û yara

Wekî taviyên payîz û zivistan û bahara
Ez jî wekî te pîr bûm ketime heftê û çara

Êdî nema ti hêz û taqet di çokên min da
Xwe bigihînim dost û heval û biradera

Te terka min kir, bêkes mam ber diwara
Min û te ehd û peymanek dabû bi hev ra

Ku em bê hev û du neçin ti cîh û ti wara
Di dest min da bû qedeha şerbeta mirinê

Min ê vexwara, te ji destê min girt û got
Bi dor e ne bi zor e, ew ehda me ma para

Te vexwar, te da destê min qedeha vala
Felek her tim derba xwe avête min û jara

Te jî terka min kir, çûyî pala Kabasakala
Ez û Serwer bi maşîne çûne ser menzela

Min xwend li ber serê te dilbera hêja
Yasîn û tebarek û emma û qulhuwella

Rabûm zivirîm hatim, nav maleke vala
Dîsa di destê min de ma ew qedeha vala

Bi şevê şiyar bûm ji xewê saet diçû çara
Çûm ber derê oda yarê, odeke virt û vala

Ew gav serî li min geriya wek vizika zara
Ketim, nikarim rabim xwe bigrim bi dîwara

Dîsa siwarê tirênê bibim herime Mêrsînê
Bikevim nava xaniyê her çar dîwarê vala

13/07/2006

JI BO DIRÊJ Û HEVALAN

Kurekî min heye navê wî Dirêj e
Bi bejna xwe ne kurt e ne dirêj e

Fikir û ramanê wî bi min pîroz e
Ew ma di zindanê da heft payize

Bin lêdan û êşkence demek dirêje
Ew di zindana tirkê hov û har de

Ew heliya bû weke şûjin û dirêje
Dijminê şaş û gêje nizane çî bêje

Tu neskine, tim bike kar û xebate
Roja me derketiye xilasî me nêze

Fikir û ramanê te ji bona xelasiya
Kurdistana şirîn hertim bide pêşe

Rêber û seydayê me Xanî Ehmede
Hostayê nemir Kawayê hesinkar e

Ew ma di heps û zindana Amede
Eskîşehîr û Aydinê bi salên dirêje

Bi gireva birçîbunê, rojiya mirinê
Pêşber neyara serî hilda wek şêre

Serhildan û berxwedana li Amedê
Bû sedemê sirgûn û sefera dirêje

Ji Amedê anîne zindana Eskîşehîrê
Serhildan û îsyana wan a li Amedê

Li girtîgeha Eskîşehîrê bû dewame
Birçîbûn û xwe girtina ji xwarinê

Rojên tarî û reş dom kir pêncî û şeşe
Ez çûme girtîgehê ji bo dîtina Dirêje

Ew bûbû wek ta û derziya dirêje
Digirt bi dîwar nedikariya bimeşe

Şêrên serhildanê dudo bûne şehîde
Hinek li nexweşxaneyan man bêçare

Hinek ji seqet man di destê gûrê hare
Lêdan û êşkence, ji hovan ra pîşe û kar e

Zaran li derê girtîgehê agir hilkirin
Tiliyên xwe yên biçûk rakirin, gotin

Ev arê Kawa ye ji bo azadiya me ye
Malbatên girtiyan wergirtin kefene

Rûniştin li ber derê dadgeha Aydine
Şermezar kirin dewleta dagirkere

Bi hev ra girtin dîlana berxwedane
Wan hejand alaya kesk û sor û zere

Polês hatin wana girtin bin çave
Di bin çav da li wan kirin êşkence

Li malbatên girtiya demeke dirêje
Kar û xebatê we ti car nabe ji bîre

Dilê dijmin hingaftiye wekî tîre
Di dîroka kurd da cîhê we giring e

29/08/2006

JI BO ZAROKAN

Me bi hev ra derbas kiriye
Jiyaneke bi roj û meh û sale

Êvaran ji kar dihatime mal
Min ra dibûyî destek û berpâl

Sibe dibû min nedixwest
Ji te biqetim herim ti wext

Hewce bûm bixebitim ji bo we
Bînim nan û pêxwarîna êvare

Te terka min kir, çûyî ji male
Li pey xwe hişt elem û jane

Êş û elemê min, qey ne bes min
Te barek giran da ser barê min

Mam tenê bê heval û bê kese
Dilê min da ber kêr û meqese

Tu hevalemê bi ehd û wefa bûyî
Te bi carek deri li ser xist û çûyî

Ew ehd û wefa te, ma li male
Min hişt perîşan û hal xirabe

Rewşa evîndaran her dem ev e
Felek wana nahêle li cem heve

Tim piştî xwe dide min dihere
Berê xwe nade, bi min ra nakene

Dilê meqeskirî birîndar e bi kêr
Dilê min ê jar û birîndar da ber kêr

Felek li pey min e, nake ti kar
Destê wî da heye xencer û dar

29/08/2006

JI KU YE?

Nav zirav û bejin bilinda hanê ji ku ye?
Xem û meraqa dilê min gelo Serhedî ye?

Xezala bedew cerg û dilê min helandiye
Nazik û şepal e, bawer im ew Amedî ye

Xezal ji min direve, ma qey ew kûvî ye?
Carek bal min nesekinî, li min nenihêriye

Elba şîr di dest e, dimeşe weke qumriye
Şera sor li serî ye, bawer im ew Torî ye

Bejin zirav e, xizêm zer e, gelo Muşî ye?
Bawer im keçika hanê çavbelek Botî ye

Xweşyar e, bextewar e, ew keça Zîlî ye
Ez birîndar im, dermanê min bal wê ye

Hiş û raman nehîşt, wê ji serê min biriye
Ez bê yar, nikarim bikim tebat û sitar e

Gelî şoreşgeran lez kin min bigihînin yare
Yar nebe ji îro şûn va ez dimînim bê çare

Ji derdê dilê min ra ew e mehlem û çare
Ji bilî yar jîn û jiyan li Dilmeqes herame

26/05/2007

KEÇIKA KURD

Roj baş ji te re keçika rûxweşî
Çima ji zimanê Kurdî nexweşî?

Ne eyb e ji te ra napeyivî bi kurdî
Tu keçika kurdekî leheng û reşî

Ger nepeyivî bi zimanê kurdî
Di nav gelê kurd da dibe rûreşî

Ger nepeyivîna xwe ya bi kurdî
Dom bikî, dibî wek çeşikeke reşî

Were ez li te bikim çend şîrete
Tu pirtûkên bi kurdî bixwîne

Nav gel da bibe bi qedr û rumete
Ti car xwe ji gelê kurd dûr neke

Dûrketina ji çanda gelê xwe
Çewt û xirab e, meriv winda ye

Wek berxa ku biqete ji bira xwe
Ew dimîne bêxwedî ser windaye

Dibe xwarina keftar û gûr û hirçe
Ji bo wana taştê navroj û şîv e

Zarên ku guh bidin gotin û şîrete
Ew ê bibin serbilind û biqîmete

Zimanê kurdî pir dewlemend e
Ti caran ji zimanê xwe dûr neçe

KEMÎN

Yar min şikand wek şuşê
Min avêt nava kaş û koşê

Wê min jar kir wek çopê
Min derxist ji nava Kopê

Wê da destê min gopalê
Min kir koçberê Mêrsînê

Çûm meyxaneya Agosê
Li Dîng şikandin pênûsê

Min xist nav conî û dingê
Min da kutan bi mîrkutê

Wê min avêt nava dêrê
Pişt ra min avêt mizgeftê

Wê da dest min mishefê
Got: bixwîne serê sibehê

Umeta Muhamed û ya Îsa
Dest dane hev carek dîsa

Dilê min xistin çar parçe
Ezê nexweş çûm Laleşe

Li wê ketim dafa şêx Hadî
Mîna kemînên parçeyên dî

Xelas nebûm ji paşverûyan
Tim bûm pêleyistok bo wan

Her tim bûn bend û asteng
Min hîştin bê hêz û bê deng

Gnehê min hezkirin û evîn e
Para min ket hesret û nevîn e

04/05/2007

KER Û MIFTÎXANE

Ker daxwaznameyek nivîsî
Bi hêvî çû dadgehê ba qadî

Qadî kerê ji ba xwe diqewirîne
Dibêje pirsgireka te çareser dibe

Here giliyê şêx bi miftî de bike
Ker rabû ji wê çû miftîxane

Da destê miftî daxwazname
Şêxê sîxûr qûş li min qetandiye

Şêx û miftî wek birayên hev in
Ew di ol û dînê xwe da wek hev in

Di xwarinê da ew ne wek hev in
Sîxûrên nezan rastiyê nabînin

Em misulman birayên hev in
Anayasa me wek lastîka doxîn

Geh fireh dibe û geh jî tê heve
Ji cumhuriyetê vir ve rewş ev e

Li ser mezhebê îmam Dawud e
Zikê te têrke dikare her tiştî bike

Şêx bi dora te jî bikeve ne guneh e
Ji şêxê sîxûr ra tim fitwa heye

Ker daxwaznameya xwe hildide
Ji wê jî diçe dadgeha Bruksele

Ker li dadgeha mafê mirovan
Doza xwe bişopîne bêguman

Doz û dewa liwîzo jê ra mînak e
Ker bawer e bighêje mafê xwe

Jê ra hêvî heye ew bi ser keve
Ji dadgehê bê maf dernekeve

29/07/2006

KEVOK

Yara min mîna kevok e
Wê danî ser dara çinare

Firî çû ew ji ser çinarê
Dar li pey xwe anî xarê

Ew derket çû ji dest min
Çi dibe tu were cem min

Hêlîn xirab kir te li min
Hîşt li malê bi tenê min

Çi dibe carek dî tu were
Li ber pencere û şibake

Rinda min, gewra min
Silavek ji dil bide min

Ji dil derxe kul û kesere
Dîsa bilind bifire û here

Çi bikim ne di dest mine
Jiyana min bê te hîç nabe

Binihêr li min yar tu were
Ez ketime rewşekî xirabe

Dest bigerîn ser birîna min
Hêvî heye baş be birîna min

27/01/2007

KONÊ MIN

Nîne cîh û warê min ku li ser deynim
Nîne xaka min ku ez li ser kon vedim
Gelo heta kengê bidome ev halê min

Dema hebû warê min em bi hev ketin
Dijmin û neyara war ji destê me girtin
Gelo heta kengê em ê wiha serxweş bin

Her roj me li hev xist bi şûr û mertalan
Me şikand û birî dest û serî li meydan
Gelo em ta kengê wiha bimînin nezan

Gelê min were welate me rind û şirîn e
Kom be ji dest neyaran wer tu bistîne
Rewşa me xirab e, nehêle wiha bidome

Heta kengê tu wiha ger û gêj û serxweş
Neyar bi te û welate te dileyîze dilxweş
Bes êdî tu rabe dilê min bike geş û xweş

Da ku li cihanê alaya te bilind, tu ji azad bî
Dilê Dilmeqesê birîndar derman û sax kî
Dilê xêrnexwaz û neyaran birîn û dax kî

01/05/2007

KURD BIHÊZ IN

Dema me kurdan hebû dewlet û ole
Li cîhanê nebû dewlet û ola ti kese

Xaniyê me Laleş e, rêberê me Zerdeşt e
Seydayê me yê mezin Ehmedê Xanî ye

Gelê kurd xwedî dîroka kevnare
Navên me gotin ji kurdan ra nîşane

Me yezdanê mezin naskir roja eleste
Sed mixabin ew me xistiye bin deste

Me xistiye gok avêtiye rast û beste
Rom û ereb û faris ew dilfizin bi me

Ew bi kaşoya li me dixin çep û raste
Dorê dide yê dinê dema ew diweste

Ew me ji bîr kiriye hîştîye binê zilme
Ji kurê sam u turan ra ne ol e, ne bawer e

Kurê turan waye xwedayek afirandiye
Pûtê wî çêkiriye navê wî jî Kemo ye

Ol û bawerî hebe, nakin komkûjî talane
Mezinên kurên tur Oguz, Mete û Cengiz e

Bo wan ne ole ne bawerî ne xweda ye
Li Bexda şewitand pirtûkên ola îslame

Cengizxan, ê din jî avêt nav çemê Ferade
Îro jî ol û dewleta wan rejima Misto ye

Ti demê ji wan ra nebû bawerî ne ole
Tim kar û baweriya wan talan û zulim e

Dagirkirina ax û warên gelan û komkûjî ye
Lê em dinêrin îro dewleta Çînê girtî ye

Di pêşveçûyinê da cîhekî pir giring e
Heywanan di sîrkan da perwerde kiriye

Livîn û tevgerên wan kiriye wek mirov e
Mixabin nekarîn kurê turan bikin însane

Wan jî dizanî turek hov e, nabe mirove
Ji nava xwe qewitandin, ew jî hatine

Li rojhilata navîn bûn bela serê kurdane
Karê wan hovan tim komkûjî û talane

Têr nabin ji kûştinê çavê wana li xwîne
Lê îro kurd ne bê xwedî, ne jî bê xweda ne

Xwedî rêz û hêz in, gerîla û pêşmerge ne
Şoreşger hakimê deşt û çiyayên bilinde

Her tim dîroka xwe ya kevnar pêş da dibe
Şoreş wê bibe derman ji bo dilê Dilmeqese

16/09/2006

KURDISTAN IM

Ez Kurdistan im ser spî û nav ar im
Ez tim bi petrol û maden û av im

Payîz û zivistan, havîn û bihar im
Ez bi berf û bager, ba û bahoz im

Bi gul, sosin rihan û nêrgiz im
Bi bax û bostan rez û daristan im

Dijmin birî nehîşt dar û daristan
Kon vekir ser singê min neyaran

Ser singê min penaber kir kurdan
Li Lozan bi biryara emperyalîstan

Bi cîh û war kirin ser singê min
Terekeme, tirk, ereb û eceman

Talan kirin petrol û madenên min
Ser singê xwe xweyî kir dayikim

Zarên min ji min dûr kirin avêtin
Kuçê û kolan, bajar û metropolan

Dagirker bi tang û top û firokan
Bi faşîzane digerin ser singê min

Biha bilind im, nazik û nazdar im
Ez ne têm kirîn, ne jî têm firotin

Ez bedew û rind im, gula cîhan im
Kevnar im û bi dîroka hezar sal im

Ez hertim ciwan im, ne pîr û kal im
Bejin bilind, ser xêlî û next xwîn im

Keç û xort bo min dikin şerên giran
Wan nehêlin tenê bicivin dor wan

Li mezra û gundan bajar û kolanan
Serhildanan çêkin alîkarî bidin nîşan

Kurdino werin min xelas û azad kin
Bin dest neyarên xwînxwarên har im

Axa û şêx, beg û mîran min firotin
Bi bihayekî erzan dane dagirkeran

Kurdan hîştin cahil û xîzan û nezan
Barê giran im li ser milên karkeran

Bi xwîna xwe ew ê nextê min bidin
Wê min ji destê neyaran xelas kin

17/10/2006

KURMANCÎ

Gelek şîrîn e zaravê kurmancî
Têr nebûm ji zimanê kurmancî

Ez minetar im ji xwedayê barî
Ku daye min zimanê kurmancî

Kurdino! Pîroz e zarê kurmancî
Ser me ferz e parastina kurmancî

Bipeyivin her dem û rojên salê
Nexin bindestê hovan û bin pê

Bi dil biparêzin zimanê kurmancî
Wî bikin zimanek fermî û netewî

Da ku hun li dinê bijîn bi serfirazî
Wê xwedayê mezin ji we bibe razî

Ey gelê kurd! Tu jîr, jêhatî û bazî
Heke neparêzin zimanê kurmancî

Hunê bimînin bindestê neyarê taji
Bo we nîne kar girîn, hewar û gazî

Bindestê dagirkeran da bes êdî razên
Bêxem nebin, azadî bînin, ranezên

Dilmeqes dike qêrîn, hewar û gazî
Rabe govend û dîlana şehîd û gazî

Dîrok qala kurda bike bi serfirazî
Dagirker dîroka te kiriye berovajî

Dîroka dagirkeran biçirîne bavêje
Dîroka xwe bi destê xwe binivîse

Zimanê kurdî wek gulan rengîn e
Her tim bi qedir û qîmet bibîne

Dema ku ez dinivîsim kurmancî
Helbestekî mest dibim bi carekî

Kula dila, roniya çava, barê mila
Ziman biparêzin heta hebe dinya

Zimanê te bingeh û xîmê gulistan
Dema winda bikî namîne gulistan

Bixwîne, binivîse bi zimanê kurdî
Tu bibî jîr û zana, nemînî bindestî

Homayê mezin daye zimanê kurdî
Her tim biparêzin zarava kurmancî

15/09/2007

KURMÊ DARÊ

Derd û kûlêm wek pêlên Dicle û Ferat
Dil min da civiyan ne wek çiya û kelat

Dîsa roj li min derbas bû, hat êvar
Nikarim hilgirim kûl û derd û bar

Nikarim par vebikim bi kes ra ti car
Tenê li dilê min ê jar bûne piştî û bar

Derd û kûl ji min ra bûn belgî û berpâl
Roj derbas nabin, dibin wek meh û sal

Li aliyekî derdê dagirkerên hov û har
Aliyekî çeşên malbatan wek kurmên dar

Dilê min ê meqeskirî birîndar û bêçar
Nikare hilde van baran bimeşe ti car

Nahêlin ev çeşên der û hundirê malbat
Em bikin kar û xebat bo xelasiya welat

Destê wan da mishef li serê wan çare
Ji sixûrê dewleta dagirker namînin paşe

Tim direyin, dîkin propaganda derewe
Ji wan ra ne wijdan, ne bîr û ne bawer e

Nas nakin ne Mûsa ne Îsa ne Muhamede
Ger bêjin em nas dîkin jî, ne rast e derew e

Fesadî û ewaniya wan bo nepar xizmet e
Malê xwe da napeyivin bi zimanê dayike

Ew di çavê gel da caş û milîsê dagirker in
Bawer im wê rojên pir xweş û geş werin

Welatparêz nava gel da serbilind bigerin
Ceşik û sîxûr nikarin serê xwe bilind kin

Ew bi dilê xwe yê xayîn, riyê xwe yê reşe
Bixwazin bimirin, lê mirin bi dest wan nakeve

Wê nav gelê kurd da bibin şermî û rûreş e
Çiqas şîret li wan bikî, nabin meriv tim ceşe

Li başûrê Kurdistan çêkirine federe dewlete
Bayê azadiyê wa tê, bilez e, ala hildane jore

Şerê azadiyê li rojhilat û rojava û bakûre
Bi tevahî Kurdistana mezin wê bibe xelase

25/09/2006

LALEŞ

Min got ez ê rabim êdî herim
Yarê ji min ra got; ez jî werim

Min got em ê herin ser Laleşe
Em ê bînin Mishefa pîroz a reşe

Hêvî heye birîna te bibe başe
Yarê got êşa min wek rîşa reş e

Xwîna wî carnana spî carnana reşe
Êşe xwe berdaye cerg û hinave

Ne bawer im birîn here bi başî
Rojek me derbas nebû bi şadî

Ew jî ji dest zilma roma rûreşe
Dilê min birîn bi kêr û meqese

Dirûtin bi derzî, tayê spî û reşe
Birîna min ne yek e sed û şeş e

Dilê min tijî bû wek ewrên reşe
Guşîn xîste ser çiya, banî û deşte

Hêstirê min wekî cobar dikişe
Wek Dicle û Ferad bi xûşexûş e

Nema tebat ji destê roma terese
Ew wek rovî, hirç û gûrê stû reşe

Tim çavê wî yê birçî li goman ne
Li pezê qelew, qerqaş û sor û reşe

Tehm û lezeta wan hîç dernakeve
Ji devê gûrê dev bixwîn û ser reşe

LÊ EZ KAL IM

Yara min, min hîşt çû di xew de
Kesek nîne min ji xew şiyar ke

Ez ketim bêtaqetim nikarim rabîm
Kes tine min rake û bigire destê min

Karwanê azadiyê bi rê ket û diçe
Kes nîne min bigihîne wan û şake

Dilê min ê birîn, dan ber kêr û meqese
Kes tine derman çêke dilê min sax ke

Dost û hevalan jî min hîştin û çûne
Çima yar nayê, ber dilê min nade?

Îro ez kal im êdî piştta min kûz û xar e
Dema ciwaniyê pir hebûn dost û hevale

Çira min vemiriye nikarim hilkim
Gelo çima yar nayê vênaxe çiram

Kal im, kûz û xar im, dest min gopale
Çawa ciwan bi min ra bibin hevale?

Dibên em ciwan in pir tişt dizanin
Kal tev kûz û xûz in, tiştekan nizanin

Em kurdî nizanin, em ji hev cuda ne
Belê kalê kurdiyê gelek baş dizane

Şîretek bikim li we ciwanên kurda
Zimanê dayik bipeyivîn nekin bîr va

Tim zimanê dayik ji xwe ra bikin kare
Ger hun nepeyivîn poşmanî nabe kare

Îro hinek kes ji min dûr e, nabe hevale
Bêbextiya felekê ye, min ra nabe yare

Ger zimanê xwe nexwînin, nebin pêşe
Hun ê paş bimînin nagihîjin gelê cîhane

Di teknîk û îlmê da cîhan çûye pêş de
Bixebitin paş ve nemînin nekin şerme

Li ser me kurdan ferz e, bixebitin şev û roja
Ger nexebitin em ê bimînin pêxas û peya

18/09/2006

LI BENDÊ ME

Sekinîm bi saetan li ber derê yar
Li bendê me ji mal derkeve yar

Razaye, gelo ew çima nabe şiyar?
Carnan dinêrim ez li pencera yar

Li hêvî me ji pencerê binêre yar
Ez bibînim riyê wê yê zeîf û jar

Sekinîm li ber derî zivistana sar
Lê dîsa ji mal derneket, nehat xar

Paşê min zanî wê xistine axa sar
Pişt ra hatim, nav odeya teng û tar

Dema ji xewn û xeyala bûm şiyar
Ez ji serma bibûm weke takî dar

Jiyana bê yar bo min gelek xedar
Pir nexweşe Dilmeqesê birîndar

Wî bi tenê hîşt nav neyarên har
Min nediva cûda bûna ji te yar

Felek rîsta xwe lîst wek her car
Keniya bi min, xwe da siya dar

18/08/2007

MEŞA GÛRAN

Sal du hezar û heft, çardehê Nîsan
Faşîstan çêkirin meş û mitîngan

Sî Nîsan, li Stenbol û Çaxlayan
Li Îzmîr, li meydana Gundoxan

Pişt ra li Manîsa û gelek deveran
Her wiha dom kir, li çend bajaran

Teqawitên artêşê û nîjadperestan
Meşîyan li pey partiya kemalistan

Di destê wan da alaya komkûjan
Bi dengekê dizûriyan wek gûran

Tev civîyan li meydana Tandoxan
Wan bang kirin li olperest Erdoxan

Gotin; em nahêlin bibî serokkomar
Lê bizane bibî jî, em ê te bînin xar

Em nahêlin, tu rûnê li textê turan
Cîhekî giring e, bo me kemalîstan

Hun werin, binêrin li tevgera wan
Dewlet rezîl bûye, ketiye kolanan

Girtine dest xwe qelem û kaxidan
Tim dinivîsin û çêdikin projeyan

Ka em ê çawa derkevin ji bin baran
Çawa xwe xelas kin ji destê kurdan

Û ji dest van olperest û paşverûyan
Olperest û kemalîst neyarên kurdan

Her çiqas jî ew neyarên hev bin
Lê ew li hember kurda tim yek in

04/06/2007

MÎRZO Û FATÊ

Lê Fatê Fatikê lê reşikê
Fatikê lêv lopê enî deqê
Rûtinê wek pîra pindikê
Te tîr awirê nêrîn agirê

Lo Mîrzo Mîrzo Mîrzikî
Tim li nava gund digerî
Lê gûr ketine nav kozikê
Wa dixwin berx û karikê

Lê Fatê Fatikê lê qilêrê
Ser bi rişkê por gijikê
Tu di mal da her mayî
Bela minê kes nebirê

Lo Mîrzo Mîrzo Mîrzikî
Tu weke wan reşkûçik î
Nav gund xwe vedişêrî
Tim bêxem û bêxîret î

Lê Fatê Fatika dest kirêj î
Tu wek teniya sêla reşik î
Tu di mal da mayî fatikê
Tu tim rûtinê li ber tifikî

Lo Mîrzo Mîrzo tu zirzop î
Tu wek gayê reş ê Tirtop î
Zexelî di bin nîr da mexel î
Tu bi çîpê xwe da rêx dikî

20/02/2007

MIŞKO

Lo mişko mişkê haro
Bûyî weke gûrê haro
Talanker î weka turo
Tu ketî nava têr a aro

Bibî taştêya pisîka haro

Têr qul kir tê nehîşt aro
Te belav kir nava malo
Tim dikevî nav kewaro
Tê nahêlî dan û savaro

Bibî taştêya pisîka haro

Tu dîsa ketî nava eyaro
Te nehîşt toraq û penêro
Tu ketî nav boxçe û turo
Te parçe kir kincê zaro

Bibî taştêya pisîka haro

Tu weka gûrê şîn ê haro
Gûr dikûje berxik û karo
Diherimînî kîler û malo
Birçî dihêlî sebî û zaro

Bibî taştêya pisîka haro

Lo mişko tu mişkê haro
Tu komkûj î weke gûro
Kurê turano hov û haro
Te xirab kir gund û waro

Bibî taştêya pisîka haro

Tiştêk nakî ji bilî ziraro
Mindalan hîşt tazî û jaro
Zaran birçî da ber dîwaro
Tu bibî şîva pisîka gewro

Bibî taştêya pisîka haro

Tim dikevî bin erdê saro
Xwelî dijenî weke serado
Dîwar qul kir tê bayê saro
Zaro dibin wek hişkedaro

Bibî taştêya pisîka haro

Xirab kir xanî, kir wêrano
Tu mîna lacê turanê haro
Te jîyan li zara kir heramo
Li te keve birûska biharo

Bibî taştêya pisîka haro

08/02/2007

MORIK

Morik jîr in, dixebitin bi aheng
Dixebitin wek leşkerên çeleng

Dernakevin ji gotinên hev carek
Bi rêz û hêz dixebitin wek artêşek

Ew dicivînin zexîreya zivistanek
Kar û xebat dikin li rêya jiyaneke

Sef digirin, dixebitin wek karkeran
Keda xwe bi hev ra tînin moristan

Yan datînin şikefta bin zinareke
Yan jî datînin nav qurmê dareke

Ew bi hev ra dixwin zivistanek
Dema nexweş be, ji wan hevaleyek

Tên barê wî hildigrin yê mayîn
Hal û rewşa wan ev e tim û daîm

Bi hev ra dijîn bi emrê serokeke
Min hîç nedît çeşîtî ya wan careke

Ew nakevin bin emrê biyaniyek
Bi dil dixebitin weke şoreşgerek

Bi rûmet dixebitin ji bo jiyaneke
Em ders bigirin ji xebata morîneke

Wek teralan ranezin bin dareke
Bi nûjenî dixebitin bo jiyaneke

MÛŞA RENGÎN

Gelek xweşik û rind û şirîn e
Wek kulîlkên sor bêhn xweş e

Mûş bajarekî me yê rengîn e
Ew sosin û rihana serhedê ye

Li berpâl e, li quntara çiya ye
Avên wê zelal wek kewser e

Kifte yên wê yên navtîjî xweş e
Pir bitehm e, kebab û biryan e

Bi dengbêjên xwe bêhempa ye
Dixwînin wek şalûl û bilbil e

Bi quling û qaz û qumrî ye
Û bi zozanên xwe meşhûr e

Tê heye birên kavir û peze
Digihîje trî, xurme, sêv û reze

Di dîroka Kurdistanê da xwedî
Rûmet û cîhekê gelek giring e

Şehîd û qehremanên serhedê
Pir in, bi hezaran, nayên jimarê

Xalid Begê Cibrî, Xalidê Hesênî
Yek ji wan Yusif Ziyayê Bedlisî

Di têkoşinan da ew tim li pêşe
Wek bajarên din ên Kurdistane

Tim serbilind e, serî nake berjêr e
Li hember neyar qehremanek jîr e

Keç û xortên wê piling û şêr e
Di dest wan da rext û keleş e

Pir ji wan xwendî û nivîskar in
Ji bo şoreşê xebatkar û alîkar in

Li neyaran qetand teng û quş e
Neyar li ber wan bûn wek pûş e

Ez Dilmeqesê jar û birîndar im
Bi Mûş a rengîn gelek dilşad im

17/11/2006

NABIM BAR

Ez gelek geriyam li hekîman
Ji derdê xwe ra nedît derman

Ji min ra gotin; li nav şoreşan
Min taqet nîne herim nav wan

Dema ku ez herim nava wan
Ez kal im ez ê bibim bar li wan

Jîna xwe da ji kes ra nebûm bar
Min barê xwe li kesî nekir bar

Barê giran ser piştta min bû bar
Ez di bin da bûm kal, ketim xar

Êdî bêtaqet û Dilmeqesek bêkar
Di nav nivînan da kalekî bêçar

Ez nikarim serbest bigerim yar
Îro bêçar bi gopal digerim yar

Kalîtî ne kiras e, mirov derxe yar
Biqelişîn û bişewitîne bavê diyar

Ev kiras naqete li min dimîne yar
Heta roja mirinê bi min ra ye yar

18/02/2007

NESRÎN

Yara min a nazenîn û nav zêrîn
Ew bejîn zirav e, weke nesrîn

Dimeşe bi nazî weke xezalan
Ew qibeqib dike wek kevokan

Ber min ra diborî wek bayê siba
Li min dinêrî, nadî min silava

Tu çima li min dikî xedir û cefa?
Dawiya hezkirinê nebûya wiha

Tenê min te heband ji nav gula
Ez dinêrim li heftê û pênc gula

Av didim wana, sibe û êvara
Xweş tê min bêhna wan gula

Lê nîne gula min, li nav gula
Bêhna gula min nayê ji ti gula

Dema ez rûdinim, li cem gulê
Tê bêhna gul û sosin û enberê

Êvar û şevan, heyv xwe dide jor
Stêrk dibin xeleq, digerin li dor

Dema yar bihata rûništa li jor
Wê demê heyv dibû tarî û kor

16/05/2007

NEVÎN

Ez ketim dafa nevînek
Ez nikarim jê derêm
Per û baskên min şikestî
Ez nikarim bifirim
Ling û gûzek min şikestî
Nikarim bi diyar hilkişim
Ketime bîrekî pir kûr
Ez nikarim jê derêm
Ketime derya bêdawî
Avjenî nizamim, jê derêm
Ketim daristana dirikan
Ez nikarim jê derêm
Ketim nav dupişk û maran
Ez nikarim jê derêm
Ketime devê tîmsehan
Ez nikarim jê derêm
Ketim nav qîlê gûran
Ez nikarim jê derêm
Lê belê ez ne bêhêvî me
Wê şoreş bê, min jê derîne

15/02/2007

NEWALA QESABA

Neketim yar, neketim
Ji derdê te kal û ketim

Wer binihêre tu li min
Çend dax hene li min

Ji zilma yarê bi par im
Ji rihma wê bêpar im

Çi yarek xedar e para min
Evîna xwe berda dilê min

Min nîne talih û bexte
Ew bûkek sox û şeng e

Dibê nextê min xwîn e
Tu mêr î wer min bîne

Ez jê ra evîndarek bi qedir
Ew çima li min dike qehir

Qesabên wê gelek henin
Dagîrkerên dev bi xwîn in

Newala qesaba tim tijî ye
Cendek û xwîn û hestî ye

Berdêla yaram gelek giran
Xwîn herikand ji nav dilan

Min wê heband nav dilê xwe
Wê min avêt nav gola xwîne

NEWESTÎ ME

Goştê min xwarin bêmeji û çeşe
Têr nebûn ew kurê hov û wehşe
Çavê wan li kotina hestiyê min e
Ez gelek xemgîn û dilşikestî me
Dinya pir xweş û germ û havîn e
Lê ez ji serma ricifî û qefilî me

Dijmin welat ji dest min girtine
Ceş lihêf û doşeka min direvîne
Çavê wan tim li xwarina keloşe
Neyar birine sitîl û teşt û beroşe
Serî danaynim li ber wehş û çeşe
Heta rih min hebe di can û qefese

Ev çend sal in dimeşim û tê me
Ji rêyekî pir kûr û dûr ez tê me
Belê ez birçî û tî yê azadiyê me
Birîndar û evindarê axa xwe me
Gelek nexweş û bindest ketî me
Şervanek jîr, lê belê newestî me

24/04/2007

NEWROZ

Newroz hat bixêr hat
Sala du hezar hefta hat
Bîst û yekê Adarê hat
Newroz hat bixêr hat

Bi pêt û ar hat bixêr hat
Bi rengê alê hat bixêr hat
Agirê azadî hat bixêr hat
Ji Şengalê hat bixêr hat

Ji Laleşê hat bixêr hat
Arê Kawa hat bixêr hat
Bi şahî û dîlan bixêr hat
Bi saz û bilûr, bixêr hat

Bi reqs û sema, bixêr hat
Ji bo aştiyê hat bixêr hat
Ji bo şoreşê hat bixêr hat
Ew bo gulên gulistanê hat

15/02/2007

PARQA ZAROKAN

Rojek ez çûm nav parqa zarokan
Civiyan li dor min koma zarokan

Min ji wan pirsî hûn ji kuderê ne
Gotin ji Şirnex, Silopî û Cizîrê ne

Zarok tev dileyîstin bi hêlekan e
Lê yek ji wan stûxwar bû li rexe

Çûm balê dest wî da destê xwe
Min pirsî kurê baş navê te çi ye

Tu çima wiha xemgin î li vê dere
Wî gote min; kalo navê min Şoreş e

Lê neyar roj li me kirine tarî û reşê
Ez mame li derî û poxanan bêkes e

Neyar kûştin bav û bira û xwûşke
Ji malbata me jî kûştin gelek kese

Agir berdan xan û rez û baxçeye
Herçî sax man, ew jî bûn koçber e

Tev belav bûn li kuçe û kolanan
Gelek jê çûne qampa Maxmûran

Bûn belengaz, bindestê dagirkeran
Ji dest dan orf û edet, çand û ziman

Min got hiç meraqa neke kurê hêja
Kes nikare roja te tarî ke ji îro pê va

Keç û xort tijî bûne li deşt û çiya
Ceng dikin wek egît û piling û şêra

PAYÎZ

Dilê min tijî wek ewrên payîza tarî
Ronik ji çavên min dikişe wek kanî

Nasekine her tim dikişe şev û roje
Derdên salan civiyane bûne bende

Gelo ji kuder tê evqas hêsir û ronik
Çima êdî nabetile û nasekine rojek

Ew nasekine dikişe roj û şevên tarî
Çav nabîne êdî roj li min bûye tarî

Haran welat li min kirin zindane
Tebat nakim xanî li min bû gor e

Homa xistiye leşê min kurmê dare
Wek kurmên dikevin dûvê berane

Germa havînê tê dilivin li ber tave
Rewşa min ev e, zivistan û bihare

Min biharek xweş nedît wax li min
Tim payîz û zivistan hat bi ser min

Dev xistine canê min kurmên hanê
Xwîn ji cergan dikişe weke cobarê

Ta kengê ez bimeşim di bin vî barê?
Sed sal in bi min ra ne kurmên hanê

21/06/2007

PÊT Û AR

Xwîškeke min hebû nav Ferîde
Ew û zaran hilkirin agirê Newroze

Ew leyîstin zivîrîn dor agire
Agir hilbû girt bi deling û pêşe

Bi temenê xwe donzdeh salî bû
Ew keçikeke xweşik û şîrîn bû

Ew anîne mal bû girîn û zare
Wê jîyan ji dest da, bû pêt û are

Birayekî min hebû nav Cemal e
Çû xurbetê dayîka min jî pê re

Xaniyê wî du qat û ji textikan bû
Agir û pêt ji jêr ve pê girt û hilbû

Dayika min a feqîr tê da şewitî
Wek xwîška min bû pêt û peritî

Felek neyar e wek dijminê hare
Li ser dilê min hildike pêt û are

Ew jî dizane, ez ji nesla ar im
Tim bi pêt û ar tê bi ser min

Feleka xayîn destarê danî û hêra
Min xiste navê gerand kir wek ara

Felek li dor min dide firqaze
Bi meqes min jê dike wek qaze

Ez dikim gazî û fîxan û feryade
Min xelas kin ji dest qesabê hare

PEYKERÊ DIL

Min gulek dît, nav xûbarê
Navê gulê zimanê xwesiyê

Pehn e, wek zimanê karikê
Wê avêtibûn, bi tevê dîzê

Şikestibû dîz, ew jî di navê
Ziha bibû, mabû li ber tavê

Hişk bibû, wek qûrmê darê
Ew ziha bibû, ji ne avdanê

Min wê hilda ji nava xûbarê
Min wê ji dil da ber hemêzê

Ji min ra got; Tu çiqas baş î
Ez nexweşek bêçar, tu hekîm î

Min wê ne êşand û anî malê
Xist nav dîzê, da ber şibakê

Min av dida wê, sibe û êvar
Ew zanî ku ez jî dil birîndar

Wê dilek çêkir ji pelgên xwe
Weke peykerek da serê xwe

Ewê ji dil bo min kir spasî
Bersîva evîna min da bi evîni

20/05/2007

PEYMANA EDENÊ

Peymanek çêkir Şam û Enqere
Li bendava Seyhan li qesra Edene

Piştê ku telîmat û ders girt wisa
Ew zivirî çû Şamê carekî dîsa

Komkûjiya xwe li gelê kurda
Pêk anî Beşer ûl Esed û faşîsta

Jehra xwe vereşiya li ser kurda
Li Qamîşlo, Dêrezor û Amuda

Seranserê başûrê biçûk ê şîrîn
Kurdên pir qahreman û jîr in

Hun xwendevan û siyasetmedar in
Di edebiyata kurdan da bi cîh û par in

Qehreman û şervanên bakûr
Yên rojhilat, rojava û başûr

Dest wan da keleş bi hev ra dilivin
Dijmin bi hewar ji ber wan direvin

Çiqas ji we ra pesnê bilind bidim
Hê jî ji bo we pir hindik û kêr in

Mixabin îro hun bûne hevdeh hêz
Çima nayên ba hev nabin yek rêz?

Ger hun neyin ba hev bi yekîti
Nebin yek hêz û yek rêz bo azadî

Destê zilm û zexta Esed û hovan
Hun dê bibin perîşan û halwêran

Bi yekîtiya her çar parçeyên welat
Em dê bighîjin Kurdistaneke azad

Wê demê çar parçeyên welat tevahî
Wê bibin ser bilind û pîroz kin azadî

27/07/2006

PEYIVÎNA KURDÎ

Min navê te danî bi kurdî
Bi te ra dipeyivim bi kurdî

Her tim bi tirkî didî bersîve
Ev ji bona te pir şerm û ar e

Dema bi kurdî bipeyivim
Çend kesên tirk ba me bin

Bawer dikim erd diqelişe
Tu di nav erdê da diçî xare

Ma gelo çî ye gunehê min?
Tê bikûjî, bi vî derdê min

Ev jîna min û te yê hanê
Dê heta kengê waha be

Her çiqas ku ez bêjim spî
Tu her tim şîn û reş dibêjî

Dema ez dibêjim ji te re
Ji min ra qezete bîne were

Tu tim bi tirkî didî bersîve
Dibêjî; "qezete" nîne, "gazete"

Zimanê tirkî ra gelek hesas î
Ji kurdî ra çima dûr û beyanî

30/07/2006

PISÎKA MIN

Pisîka min pir mêr e
Dema hêrsa wî were

Ew dibe wek pilinga
Efû nake wan mişka

Dema tê meha sibata
Ew gav dibe tirnewa

Ew diçe bal evîndara
Ew pir dike miremira

Ew li dor wê dizivire
Dema pisîkek dî were

Li evîna wî bide awira
Dibe weke şêrê Afrîqa

An jî boxekî Espanya
Bi qîl û pencên pepika

Neyarê xwe parçe dike
Pisîka min jêhatî û jîr e

Bi xîret e ne wek ceşa
Gelek nermik û rinda

Xwe gij dike wek şêra
Ew pir bi bîr û bawera

07/02/2007

RENGÊ GULÊ

Pisîkên min yanzdeh in
Reng spî û sor û zer in

Kevokên kesk û şîn in
Ew jî hatine li nav in

Rengê sor gula min
Bi wan dibe tamam in

Wek stêrkên asîmanan
Tîm diçirûse çavê wan

Dema ku dinêrin li min
Evîn jî çavê wan dirijin

Ew bi hêvî û aştîxwaz in
Wek Dilmeqes stûxar in

Mirîn dikin, dixwînin
Li ber mizgeft û dêr in

Diyarî dikim helbestan
Bo hunermendê kurdan

Rojên cejin û şahiyên
Bi def, saz û temburan

Bixwînin bi awazan
Weke Feqiyê Teyran

Werin gulê xelas kin
Bila nemîne bindestan

Silavên germ ji dilan
Ji bo Aramê dilovan

Ku dixwîne helbestan
Aramî dide dil û can.

07/02/2007

REVA DAGIRKERAN

Sehera sibê çûm odeya yara nazdare
Min destê wê xiste nava destê xwe

Zenda spî destê wê yê nerm sikîsar e
Min zanî rewşa yara min pir xirab e

Yar diçe, bê dil ji min xatir dixwaze
Waye hat îd û cejna sala du hezar şeşe

Çi bikim ji cejna ku ba min nebe yare
Cejn û şahî pir xweş e ser singê yare

Îro dûr ketime ji yar, dost û hevale
Lê ez koçber im ji destê dijminê hare

Cejn xweş e, li çiyayê bilind nav şoreşe
Mixabin ez îro kal im û bêhêz mame

Dest û lingên min nagire ku herim nave
Di nav hesret û keseran rûdinim li male

Waye hat zivistan, serma, berf û bager e
Dagirker li ser singê yarê hildike are

Ez bawer im, bi şoreşê ew rind gîhaye
Wê dijminan dûr bike ji ser singê yare

Dijmin li cîhanê bûye rezîl û riswa ye
Ji derketin û revê pêştir nemaye ti çare

Ji mejiyê xwe yê qirêj û gemar derxîne
Êdî li ser warê gelan nikarin çêkin ware

Çareya dijminan an xwe kuştine an jî rev e
Bawer im birevin jî kes wan nake sitare

Ji kedxwar û dagirkeran ra nîne rûmete
Wê şoreş, Kurdistan li wan bike zindane

Komkûjîyên ku kirine li ser gelê kurdan
Ji aliyê dewletên cîhanê ve xuya û eyan

Waye nivîskarê tirk Orhan bi xwe dibêje
Artêşa tirk komkûjiyan pêk tîne bi salan ne

Wan bi hezaran ermen û kurdan kûştine
Waye Firensa di meclîsa xwe da daye biryare

Dewleta tirk ser ermenan komkûjî kiriye
Înkara komkûjiyê ji bo salekî bi ceza ye

Cîh û war li dagirkeran bûye tarî û teng e
Digerin û dikin civîne lê nabînin ti çare ye

Nikarin xelas bin ji komkûjîyên gemare
Li wan nemaye ne razan û xew ne jî stare

Cîhan dibêje hun komkûj in, nekin înkare
Ew înkâr û derewên xwe dikin dewame

Dilmeqes îro gelek bihêvî dilgeş û şa ye
Şoreş ji birîna wî ra dibe merhem û çare ye

RÊWÎTIYA TRÊNÊ

Ez siwarê trêne bûm çûme Mêrsîn
Hate bal min ciwanek navê wî Şîrîn

Eslê wî kurd e, ew mêrxasek ji Mêrdin
Gelek dilxweş e, ji rûniştina li Nisêbîn

Xortekî gelek jîr û nîştimanperwer e
Min pirsî ciwanê hêja tu dikî çî kar e

Got ez cotkar im dixebitim li gunde
Hem jî têdikoşim li hember neyare

Gulistan rizgar kin ji dest dagirkeran
Çend sal in, girtî bûm di nav zindanan

Ji ber ku min xwarin dabû şoreşgeran
Lê niha ez ê herim nav şoreşa gulistan

Pişt ra hatin bal me du kesên dine
Yek ji wan navê wî turan ew gur e

Hevalê wî yekî paşverû û ceşikê kere
Ew bi xwe jî rûçik gemar û çav zexel e

26/04/2007

ROJA MIN

Heyv û roj li min çû ava
Hey felekê mala te ne ava

Ser min tim ewrên tarî
Rojek li min nebû sayî

Tev borîn bi êş û elem
Dor min sitrî û kelem

Ser min zîpik û baran
War li min kirin wêran

Keda min tev kirin talan
Min avêtin nava zindan

Li min xistin bi zincîran
Min zarîn nekir ti caran

Berxwedan kir bi salan
Poşman nebûm ti deman

Netewiyam li ber hovan
Wan çilmisand sorgulan

Terhên şîn bûyî li waran
Birîn wan hov û keftaran

Lez kin gelî keç û xortan
Rizgar bikin terh û gulan

Rojên xweş û geş wê bên
Piştî tariyê rohnî tê dibên

RONDIKÊN ÇAVAN

Yar wer li min binêre
Wa ez ketim çî hale

Nexweşê nav nivîna
Wa ev bû ye çar sal e

Kêr û meqes di dil min
Wa ev bû ye du car in

Te jî nişter avêt dil min
Bi wî ra bûye sê car in

Rondik dibarin ji çavan
Bû weke kanî û cobaran

Gelek bêhal û zer bûm
Wek bihoka serê dar im

Wer ber min ra bibore
Carek li min bike silave

Carek were ber şibake
Nîşan de, bibînim dîdare

Yar te ne rihim û însafe
Te pirsra min nekîr care

Min ne sûc û ne gunehe
Ji bilî hezkirina te yarê

Bes xişmê bike li min
Ez dost im, ne neyar im

RONDIKÊN SEXTE

Fetulah gulen dema ku dide wez û dersa
Ew xwe dibîne qasidekî ji qasidê xweda

Dibê ez im warisê textê xelîfeyên osmanî
Dema wez dide hêsir ji çavan tê wek kanî

Navê wî Gulen e lê ew bixwe tim digirî
Di hêsirên wî da heye gelek tiştên veşartî

Nav da dixwiyê xap û derew, destên tarî
Ew bûye holdîng, gelek dibistan ava kirî

Bi sedan heye super markêt û dikanên wî
Gelo ev tiştên buhabilind ji ku tê perê wî?

Bawer im xortoma wî di nav bîra zemzem
Hiç namîçiqe tim heye dikişe û tê her dem

Dagirker bi hîle û şeytanî, bi derew û xap
Kurda girêdidin, bîr û bawerî bend û kap

Bo kurda dîn û îman dikin kemîn û dafe
Li ba dagirkera xap û derew gelek û zafe

Her demekî dadixin rojevê Îdrîsekî îblîs
Belê niha jî derketiye holê Fetulahê xebîs

Fetha Kurdistan bi misilmanî pir hêsa bû
Ya bi kuştin û zindan bo wan ne hêsa bû

Av kûr e bihor nade, derbasbûn bê îmkan
Tim keşî û keleka neyaran bû, dîn û îman

ŞEHÎDÊN BIHUŞTÊ

Min xewnek xweş dît di xewê de
Ez çûm dîtina yarê nava bihuşte

Nêzîkayî lê kir min dî pira sirate
Sera çûm, bû wek pira Melebade

Min dît qesrekî spî xweş û rinde
Min yara xwe dît li derê qesre

Bejna bilind kesk û sor da xemilî ye
Li serî kofiya Serhed e, bi gulik û şirik e

Tê bêhna gulav û misk û enbere
Got çend in çavê min li rê ya te ye

Qey te bîriyam nekir mayî ku dere?
Betal nebûm ji bo te çêkir helbeste

Got çiqas binvîsî bo evînê ne bes e
Me girt dest hev meşîyan hundure

Me dît gundekî ava, pir xweş û rind e
Tê da digerin keç û xortên dil geşe

Min ji yara xwe pirsî evana kî ne?
Got; pêşmerge û gerîlayên kurdan ne

Ew şehîdên kurd û Kurdistanê ne
Dest min girt çûn nava şehîdane

Got; wek min û te evîndarê welat in
Ew serbilind in canfîdayê welat in

Li binya gund geliyekî kûr û fireh e
Navê şîrîn e, ew geliyê dimdimo ye

Nav da şîlan û givîj xurme û xoxe
Pir hene beif û gûz, bindeq û sêve

Ji tehm û bêhna wan meriv dibû bêhişe
Avên sar jê dikişîyan wek ava Serhede

Tê da digerin qaz û qumrî û qulinge
Di nav gulan dixwînin şalûl û bilbile

Li dor dimeşin refê horî û periyane
Ew dîkin hevaltî û xizmeta şehîdane

Serbilind û egîd in wek baz û şêran ne
Li bihuştê bo şehîdan cîhê teybet heye

Di nava bihuştê da bi qedir û rûmet in
Li ser dergehê dînvîse cîhê şehîdan ne

Şehîdên pir bi rûmet ên Kurdistane
Ev jî daxwaziya şehîdan bû ji yezdane

Gotin; em şehît bûne ji bo Kurdistan
Ji me ra çêke bajar û gund û zozan

Weka gund û bajarên Kurdistane
Yezdan pêk anî daxwaziya wane

Afirand nav bihûştê warekî rengîne
Got; di nav da bijîn jiyanekî bêdawî ye

Keç û xortan girtin dîlana kurdiye
Gotin; ev dîlana bihuşt û azadiye

Min dît; seydayê Xanî dilgeş rûniştiye
Çûm, min bejin tewand û ramusa deste

Ji min ra got; tu bixêr hatî bihuşte
Kurê min ê birîndar û Dilmeqese

Ji îro şûn va dilê te nabe bi elem û êşe
Kes nîkare bixe nav dil kêr û meqese

17/09/2006

SEÎDÊ KURD

Seîdê Kurdî bi piranî jiyana xwe
Wî derbas kir li bajarê Îspartaye

Îsparta jê ra tim girtîgeh û zindan
Bê îmze û bê destûra dagirkeran

Ew nedikarî bilive û biçe ti deran
Jiyana wî her tim derbas bû di bin

Zilim, zor û êşkenceya kemalîstan
Pir bûn dozên Seîd li dadgehan

Ne yek bû ne du zêdetir bû ji sedan
Ji bo ku kurd bû, rêberê wî bû qûran

Her tim dijberê zagona kemalîstan
Wî serî netewand ji wan ra ti caran

Nedipejirand zagona kemalîstan
Rûmet nedida ti terîqet û şêxan

Bêhempa bû wek roj Bedîê Zeman
Mixabin dor lê girtibûn leşxwiran

Jê ra dinivîsandin katibên qelemjûr
Rîsaleyî nûr û difrotin tijî dikirin tûr

Lê mixabin ji ber şert û mercên zor
Gelê kurd jê mabûn bê feyde û dûr

Ji ber rewş û mercê tenduristiya xwe
Çû Rihayê nav erdê bav û kalên xwe

Faîq Bucaq û kurdên cangorî welat
Jê ra tim alîkar bûn û dikirin xebat

Heta ku ew mir, koçber bû ji cîhan
Dagirker nahêlin miriyên kurdan

Bisitirin û razên di nav gor û tirban
Werin binêrin li van ecêbên giran

Li cîhanê heye mînak? Bidin nîşan
Ev jî eybek e pir mezin e ji bo Lozan

Seîd ji goristana Rihayê derxistin
Ji nav axa bav û kalan ji Kurdistan

Ji teniştê pêxember Îbrahîm Xelîl
Birin avêtin, li pey nehîştin ti delîl

Şêx Seîdê kal daliqandin li Amedê
Ti kes nizane tirba wî jî li ku derê

Pêwist û ferz e li ser hemî kurdan
Divê em xwedî derkevin li Seîdan

Nîne li cîhan hempayê Seîdê Kurd
Ez bawer dikim li pey Mihemed

Bihata pêxemberek wê Seîdê Kurd
Bibûya pêxemberek, weke Zerdeşt

Pêxember û rêberê kurdan û cîhan
Şerm e! Ji me kurdan ra, me Seîdan

Hîştiye li destê gur û keftarê turan
Weke Mewlana Celaledînê farisan

Tirba wî weke kabe û ziyaretan
Tûrîstan tînin, digerînin li doran

Çavên wan tim li bêrîkên tûrîstan
Derdixin ji bêrîkan euro û dolaran

Mewlana jî arî ye, ji farisên Îran
Ne tirk e, kurên tûr dikin derewan

Ji xwe ra xistine zîyaretgeh û war
Dor tirba wî kovel girtine wek mar

Wek bav û kalên xwe kedxwûr in
Diçirînin bêrîkan derdixin dolaran

19/10/2006

ŞENGAL

Li ser kurdên êzidî li Şengalê ferman e
Kurên tur û sam sofiyên caferî yên Îrane

Çêkirine peyman, ji holê rakin kurdane
Li ser Şengal û gundên wî bombebaranane

Şehîd bûn pêncsed kes, hezar jî birîndare
Kûştin jin û zaran, warê wan kirin wêrane

Muhamed jixwe hîç nebû xweyî li wane
Dawud, Musa û Îsa dûr disekinin ji wane

Li melekê tawis şikestiyê per û baske
Nikare bifire here nav wan, ew jî neçare

Bibe alîkar birînê wan bipêçe û sax ke
Rebeno baskê wî şikestî, ew jî perîşane

Wa nikare birînên xwe derman û sax ke
Sê dagirkerên şeytan û har ketine Şengale

Melekê tawis ji tirsî nikare here bal wan
Hukûmeta herêmê nekir xweyîti li wan

Hukûmeta Bexda dixwest tiştêk wihane
Ew buyera ku qewimî panzdehê tebaxê

Seva kurda ew rojekî pîroz û pir giring e
Ew sofiyên serserî yên ceferî li ser kare

Li ser gundên Qendîlê bi top û firokan
Ji panzdehê tebaxê da dikin gulebaran

Şeytanê mezin çav li HPG û PEJAK e
Dike dengê wan bibire, wan ji holê rake

Dermanê me kurda yekitiya çar bira ne
Dema ku yekitiyekî xurt û qewî ava be

Wê dijminên kurda ji Kurdistan bişeqitin
Wê demê kurdên perîşan dilgeş û şa bin

Dilmeqesê jar dike hewar, gazî û fîgane
Pêk bînin yekitî, hêj ku roj nebûye êvare

24/08/2007

ŞÊRÊ ŞEMZÎNAN

Şemzînan hêlîn û warê pilingan
Gula Botan û Serhed û Kurdistan

Gelê Şemzînan wek baz û şêran
Wan kurdan da naskirin bi cîhan

Dewleta terorîst û rûyê wê yê reş
Kirinên wê yên tarî hov û har û fehş

Destê wan da bombe sîtem û keleş
Hatîn girtin, bûn wekî tajî û seyê reş

Dewletê hêrîş kir ser Şemzînana geş
Kûştin çend şêrên şiyar û çav reş

Bombe avêtin nava xanî û dikanan
Wek Helepçe wêran kirin Şemzînan

Xortên Şemzînan derketin ser erebê
Gotin; me girt roman li ser karê terorê

Bawer nakin bibînin rûyê roma reş
Ji nav erebê revî wek gûrê dev da leş

Pê re heye lîste û planên qirêj û qeleş
Di nav da wêne û navê qetla şêrên reş

Dikan û xaniyan pirtûkxane û malan
Komkûjîyê bikin li gelê Şemzînan

Ji Amed û Êlih, Sêrt û Şirnex û Bedlîs
Gelê van bajaran hatin bo kirinên îblîs

Piştgiriya xwe dane gelê Şemzînan
Gotin; sax be serê we û gelê Kurdistan

Tev bi hev ra bûne yek kulm û yek dil
Bi rê ketin, darbesta şehîdan dane mil

Meşîyan çûn weke pêlê derya û behran
Kom bûn di nava goristana Şemzînan

Tevahî gelê Kurdistan ji bo Şemzînan
Destek û piştgiriya xwe dane nîşan

Dirûşme û peyamê teva şehît namirin
Pîroz be alaya sor li gelê kurd û Kurdistan

Dewleta romê têr nebûye ji kûştinan
Firoke firîn bo bitirsîne gelê li tirban

Hovîtiya xwe li ser tirbê miriyan da nîşan
Kurdan bi çepik û yûhan da bersîva hovan

Gotin; em natirsin ji we keftar û hovan
Wa me rûyê we yê kûr û tarî da nişan

Bi rev û fendan ji dest me nabî xilasî
Sûcdar û gunehbarê komkûjiya gelî

Ev terora hate kirin li Şemzînan
Bi destê jîtem, kontirgerîla û mîtan

Her sê saziyên hanê çeteyên dewletê ne
Damezirandiye ji bo suîqest û kûştine

Dewlet xwe dişo ji van sûc û hovîtiyan
Davêje stûyê sê heb gewende û sûtalan

Ev gewende û sûtal jî karmend in
Xwedî meaş, bê rûmet û cîh û par in

Bi emr û fermana dewleta faşo nebe
Nikarin wan komkûjiyan bikin ti care

Dozgerê Wanê got; dewlet terorê dike
Wî avêtin zindan, ji dest girtin wezîfe

Rêvebirê mîtê got; dizê me ji malê ne
Ji derî ra mifte ne lazim û ne hewce ye

Wî jî bê pirs û bê pirsiyar ji kar û xebat
Dûr kirin, birîn dengê dad, wî kirin mat

Tirs û xof ketiye nav zikê dijminê hove
Leşkerxane û qereqol jî êdî sitarî lê nake

Terora tirko yê kirî, ne yek e ne sed hezar e
Ji xwîna kurdan çêkiriye gol, wek gola Wane

Bêguman ji wan kirinên xwe nabe xilas e
Wê rojek tê da noq be, bixeniqe bibe mirare

Ta kengê wan dek û dolab, leyîstik û fenda
Wê bigerînin û bigerin di nava gelê kurd da

Şêr û egîdên kurdan, te xistiye qeyd û zencîran
Ew dê sancorê bixe stûyê te bigerîne li Lozan

Di nav bajarên Ewropayê û heta Brukselê
Hovîtiya te bide nasîn bi tevahiya cîhanê

Gelê Şemzînan hun dest bernedin ji hovan
We ew li ser sûc girtiye xistiye nav dafan

Dest bidin hev yekîtiya xwe xurt bikin
Yezdan alîkarê we be hun ser bilind bin

06/09/2006

ŞÊXÊN TIRŞIKA

Şêxên bext reş û zik mezin
Destên wan nav destên dijmin

Bi dijmin ra digerin li Kurdistan
Ji wan ra tim rêber û simsar in

Çavên wan li pariyên xweş e
Lema ew bûne bextê reşe

Ew şêxên bi şaşika nadire
Cûbên wan cûbê qadir e

Gava dibin wekîl û mebûs
Meclisê dikin derew û fors

Şaş û cûbe datînin sivdere
Kerem kin şêx werin pêş de

Rûtînin li dor masa mey e
Wan ra lê dixin saz û neye

Dora wan dikin reqs û sema
Dansoz û keçikên lî wan bara

Ev sofiyên ehmeq û nezan
Tim bîr û bawer in bi wan

Herçî ku niştimanperwer bin
Çi şêx çî axa çî mîr çî beg bin

Ji wan ra heye hûrmet û rêze
Bes nebin hevalên dagirkere

Ji ramanên feodalî dûr kevin
Nebin sîxûr nebin wek Ewan

Şîreta min bo wan kesan;
Hun nekin îxaneta kurdan

Em bi hev ra welatparêz û bira
Rizgar bikin welat ji dagirkera

20/07/2006

SEYDAYÊ MIN XANÎ

Hêj zarok bûm temenê min heşt, neh salî
Min nas kir seydayê mezin Ehmedê Xanî
Pirtûka wî ya bi navê Nûbihara Biçûkan
Girt dest xwe, wê demê bûme suxteyê wî

Ew e seydayê min ê herî mezin û dilovane
Kurd û Kurdistan min nas kir bi Nûbihare
Ez suxtê biçûk, ew bo min seydayekî mezin e
Sêsed û pêncî sal ewil avêt xîmê Kurdistane

Ewî dizaniya bi xwendina biçûkên kurda
Her tim baweriya wî hebû bi ciwanên kurda
Digot; umîda me ji zaran, ku me emel betalan
Hêvî û gumana xwe birî bû ji sahib rewacan

Qesta ji sahib rewaca; şêx û mela beg û axa
Wan kar û xebat nedikir bo xelasiya kurda
Tenê armanca wan tijîkirina mede û bêrika
Haya wan ne ji Kurdistan hebû, ne jî ji kurda

Dest dane ser gundan kurd bûne kole bo wan
Tim nanoziko dixebitîn bê pere li derê wan
Têr nedibûn bi girtina axê, zilm dikirin li wan
Piştgirê wan dewlet bû, ew bûn alîkarê wan

Di medresan da didane xwendin bi zimanê
Erebî farisî ji bo dagirkeran dikirin xizmete
Ol bo wan ne armanc e, şêxîti bo wan li pêşe
Xebata wan bo terîqet û zêdekirina murîd e

Bi terîqetan Kurdistan parçe parçe kiribûn
Hinek qadirî, hinek rufai, hinek jî neqşî bûn
Her sê terîqet êrîşê hev dikirin ji bo murîdan
Yek a din ra digot; rêya me rast e, ê we çewt e

Kurdistan ji xwe ra xistibûn qada terîqetan
Û bi tevê mîr, axa û began ew jî gunehbar in
Wekî Lozan di talan û parçekirina Kurdistan
Ji dema Xanî heta niha dewam e îxaneta wan

Şêx û mela her dem dikirin qeşmerî û îxanet
Digotin; em naxwazin dewlet, ji me ra bes rûmet
Dinya fanî ye, çi bikin dewlet, bo me heye axiret
Îro ji bo wan nîne rûmet ti qedir û ti siyanet

Ew digerin nav gel da xuya ne wek gayê beş in
Ne sahib rewac in, ew hevalê dijmin û qelaş in
Şêx û mela ti car pirtûkên bi kurdî nenivîsîn
Nedan zarokên kurdan ku bixwînin xwe xelas kin

Şêxan xwe bi gelê kurd dabûne bawerkirin
Gelê cahil û nezan bi xwe va dabûne girêdan
Sond nedixwarin bi xwedê û bi pêxemberan
Sondên bi serê şêxan ti car nedikirin derewan

Kurdistan ji xwe ra xistibûn aş, kurdan jî aşvan
Nîmetê Kurdistan dixwarin û didane dagirkeran
Çiqas dixwarin, çav birçî, zikê wan weke têran
Şêxîti ji wan ra maye mîrate ji bav û kalê wan

Ew îro dijberiya xwe bi aşîkar dikin li kurdan
Kurd û Kurdistan difiroşin bi lire, euro û dolaran
Li Enqereyê têne ba hev vedixwin wiskî û meyan
Bilind dikin qedehan, li hev dixin bo şerefa şêxan

Ti car nabên bavê me kurd e, xwe digihînin ereban
Em ji nesla Emewî û Ebas in, hatine ji Şam û Bexda
Ger hun ji min bipirsin, ew jin in bo tirk û ereba
Xanî, çêkir Nûbihar bo biçûkên kurdan, ne ji bo kera

Kurd şiyar bûne êdî şêx nikarin wan bixapînin
Bixwin ked û emega kurdan nîmetên Kurdistan
Hinek ji wan şêxan li metropolan difiroşin jinan
Ji nesla Ebas û Elî ne, karên we çî ye nav kurdan

Bişeqitin herin ser axa bav û kalên xwe Erebistan
Dibên em seyîd in, nesla Elî ne, dixapînin kurdan
Kurdên nezan keda xwe radixin binê lingên wan
Çawa bi qirika wan da diçe rizqê zarên kurdan?

Ser da jî tim dikin alîkariya dijmin û dagirkeran
Gundiyan derdixin ji gundan, dûr dikin ji axa wan
Derdê Dilmeqes xilas nabe ji destê van nezanan
Ger dijûnê wan şêxa bidim, ji sibehê heta êvaran

Em dibînin îro murîd û sofiyê wan bi sator û das in
Ser nav û hesabê dînen dagirkeran ew hîzbulah in
Meriv ji xweda ditirse, bi das bibire dar ji daristan.
Çawa dikûjin ciwanên kurdan ew bê dîn û bê însafan?

Şêx û dagirkeran dane bawerkirin nezanên kurda
Dibên ew ne azadîxwaz in, ermenî ne bikûjin wana
Dixin bêrîka wan hîzbulahçiyên lîre, euro û dolara
Diçine bihuştê, bêguman dema hun bikûjin wana

Çawa destên wan diçe kûştina mazlûmê kurdan
Jin û zarokên wan bê xwedî dihêlin ber dîwaran
Dagirker bi alîkariya ceşan dest xistî xwîna kurdan
Birastî hun bipirsin, ji wan ra ne dîn heye ne îman

Ji dilê min ê meqeskirî û derdê birîna min ê giran
Encax seydayê min ê Xanî dibe merhem û derman
Kurd umîd û xeyala Xanî bi cîh anîne li Kurdistan
Mezin û biçûkan tev dixwînin bi kurdî li dibistan

29/09/2006

ŞÎNA MIN

Dema ku ez sax bûm
Tim dişkand dilê min
Tu bûyî wekî kurman
Ketî beden û leşê min

Dema ku ez mirim
Tu neke şîna min

Tu leşê min da wekî
Birîn û êş û kul bûyî
Gava ku ez bimirim
Tu li ser min hîç negirî

Dema ku ez mirim
Tu neke şîna min

Girîna te wek a tîmsah
Dixwe, ew piştra digirî
Te min xwar wek tîmsah
Tu li ser min êdî negirî

Dema ku ez mirim
Tu neke şîna min

Te rû li min tirş kir
Te dev li min xar kir
Te pişta xwe da min
Nesekinî li cem min

Dema ku ez mirim
Tu neke şîna min

Te awira dida min
Ters dinihêrî li min
Tim şikand dilê min
Xweş nehîşt dilê min

Dema ku ez mirim
Tu neke şîna min

Gelî hevalên birader
Piştî mirina bê mefer
Alaya kesk û sor û zer
Li darbestê bikin wer

Dema ku ez mirim
Tu neke şîna min

Li palê, bal yara min
Hun binerd bikin min
Gelî xêrxaz û hevalan
Nehêlin dest neyaran

Dema ku ez mirim
Tu neke şîna min

Nekenîm tim giriyam
Ew girîn bes ji bo min
Girîna derew naxwazim
Ti car negrî ji bo min

Dema ku ez mirim
Tu neke şîna min

27/01/2007

SÎNEMÊ

Yar sînemê, lê sînemê
Te bedewê, dilrevînê

Gelo tu keçika kî yî?
Tu zîlî yî yan milî yî?

Te rû bi kenê, şekirê
Peyiv şirîn û hingivê

Bejin ziravê, qulingê
Dengxweşê, qumriyê

Sînem nebînim rojekî
Cîhan zindan e herwekî

Memik cotên şemama
Tê bêhna gul û rihana

Kezî zerê, çavxezalê
Eşq û evîn her li balê

Delalê, diran mircanê
Xwînşîrînê, rih û canê

Sing sedefa Bilîcanê
Xewn û xeyal li cemê

Zar xweşê, lêv tenikê
Ez bê te naçim bihuştê

Memik kaniya bihuştê
Kewser jê dikişê û tê

Vexwim jê fincanekî
Her gavê, ne bi carekî

Dilmeqes xiste faqekî
Nikare derkeve carekî

Xwezî bibînim carekî
Mêvanê te bim şevêkî

Sînem keça Kurdistanî
Canfîda ye bo kurmancî

15/09/2007

SÎPAN

Berfa spî taca zêrîn û zîv e li serê te Sîpan
Tu serekê temamê çiyayên gulistan, Sîpan

Sersipî û serbilind, natewe serê te Sîpan
Serî berjêr nekiriye li ber neyaran Sîpan

Her bêhna bayê azadiyê difure ji te Sîpan
Tu warê evînê, Siyabend û Xecê yî Sîpan

Tu wargeh î ji bo şoreşvan û gerîla Sîpan
Mesken û hêlîna aşîq û evîndara yî Sîpan

Kulîlk û sorgulên te xemla welat e Sîpan
Her çar demsal bi rengê te dixemilin Sîpan

Zerîfên te zindan in ji bo evîndaran Sîpan
Cîhê aşî û azadiyê, cîhê sorgula yî Sîpan

Cîhê egîda yî wek Tendurek û Ararat Sîpan
Qendîl, Cûdî û Gebar bi te dipesinin Sîpan

Ava te xweştir e ji zemzem û kewserê Sîpan
Dilmeqes têr venexwar ji ava te ya sar Sîpan

Ava te hekîm û dermanê nexweşan ne Sîpan
Qudreta Xwedê tim ji nava dilê te dizê Sîpan

Hesreta te ti car ji dilê min dernakeve Sîpan
Ta koçber bim ji dinê bikevim axa sar Sîpan

Seyr û temaşa dikî li Xelat û gola Wanê Sîpan
Nemirût berfîn û sosinan diyarê te dike Sîpan

Tîrêja şewqa te dide Bilêcan û Qertewîn, Sîpan
Şahî û dîlana azadiyê wê li ser singê te be Sîpan

28/08/2007

ŞIVAN Û BERÎVAN

Welat xweş û şîrîn e, dema dibe bihare
Şîn dibe war û zozan xûşexûşa avane

Hokehoka şivan e, birê miyan tîne ser ave
Pişt re keriyê dide mexele, bin dara ber ave

Berîvan bi xeml û bejnên xwe tên beriye
Şîr didoşin elban û berdidine meşkane

Refên berîvanan meşkan didin ser piştta xwe
Bi stran û kilamên dewetan ew diçin male

Berxan berdidin nav miyan, dibe berodane
Dibe kalekal û zarîna berxik û miyane

Mîh li berxa xwe, berx li dayika xwe digere
Gava berx dikevin ber miya dimijin guhane

Dayik bi berxikan, berxik bi dayikan şa ye
Ez bawer im wê demê cîhan dibe yê wan e

Ev kar û xebat ji bo wan dil geşî û jiyan e
Dagirker jîn li wan dike qedexe û herame

Cara pêşî li wan digire diqelêşin meşkane
Dirijîne şîrê, dibêje hun didin şoreşgerane

Ew nahêlin gundî derkevin zozan û çiyane
Pez û doşaniyên xwe derxin beyar û çiyane

Qedexe dikin çûyîna berîvanan bo beriyane
Her keriyek du şivan in, yek pêş e, yê dî li paş e

Şivanê pêşî dihokîne diçe li pêşiya keriyê
Ë dûvajo diparêze pezên kulek ji diz û gure

Şivan pif dide bilûre, kurdî dibê û dilorîne
Şirîniya xwezayê evîna zozan û çiyane

Kûl û kesera dilê xwe yê kurd û Kurdistan
Bira pez kalîna xwe dibire, guh dide şivan

Sayên wan gelek jîr in, gûran dixeniqînin
Keriyê ji gûran diparêzin, ji şivan ra alîkar in

Sa digire gûre, xelat dikin bi hevruşke
Sa pez diparêzin ji gûr û hirç û keftare

Lê çeş alîkar û hevalbendê gûr û hirçan ne
Dagirker nahêle mîh û berx bi hev şa be

Nahêlin dayikên kurd bi ciwanên xwe şa be
Bi hovîti wana dikûjin, dixin binê axa sare

26/09/2006

ŞOREŞ IM

Gerîla û şoreşvan natirsin ji ti kesî
Ketine ser şop û rê ew xweş dimeşî
Dane pey dijmin. Kuçik bi ku da diçî?
Ji nav erdê bav û kalan tu dê bişeqitî

Ger tu min nizanî, di nêz da tê binasî
Ev ceng û şerê ku ez dajom li ser te
Tu ji bin derbê min ti car nabî xilasî
Tu ji ku hatî, tê dîsa bi wê da bişeqitî

Ez kurê Guhderz û Êzdînşêr im
Ez xwediye birc û sûr û kelat im
Ez wekî rojê hilatim waye hatim
Xwedî kela Xoşav, Dicle û Ferad im

Kurd im, kurmanc im, zaza û sor im
Ez ê te bisojim, ez wekî pêt û ar im
Xwediye Cîzre, Şirnex û Mêrgesor im
Ez xwediye Agirî, Nemrût û Sîpan im

Xwedî dîroka deh hezar sal im
Kurê ar im, her tim bi pet û ar im
Ciwane kurd im, waye ez hatim
Dest min da keleş e, ez şoreş im

Tu nebêje xwediye leşkerên pir im
Xwediye van tang û top û firokan im
Ez ê leşkerxana Muglalî û qereqolan
Ser serê we da hilweşîn û xirab kim

26/08/2006

TAWIS

Tawis neçûye Şengale
Li wan nebûye mêvane

Li Şengal tim şer û qale
Jê ra ne xem e ne xiyale

Li hovan qehr nekir ti car
Bo me nebû destek û sitar

Xwîn ji Şengal diherike
Ew bê piştgir û perîşan e

Birînên wê kûr û kevnare
Ereb li wana bûne neyare

Çev berdane bejna Şengal
Bêtirs kûştin dê û mindal

Neyarên bê ol û bê bawerî
Hawar li halê kurdên êzidî

Kurd ser warê bav û kalan
Jiyan kirine bi hezar salan

Dagirkerên birçî û kedxwar
Şengal ji xwe ra dixwar

Şengal ser bilind û sitratejîk
Ji herêmê ra pişt û mazmazîk

Çav birçî û qûntaziyên ereb
Lîstikan çêdikin celeb celeb

TEYRÊ BAZ

Her tim bilind difirim, ez baz im
Dijmin bila bizanin ez ne qaz im

Ser çiyayê Zagros û Qendîl im
Tim dijmin ji dûr ve dişopînîm

Dijminan bibînîm mecal nadim
Cerg û hinavan li wan diqetînîm

Ew ji tirsaxwe vedîşerin ji min
Ez carna li Tendurek û Ararat im

Bi pençeya xwe neyaran hiltînîm
Li asimana stûyê wan diqetînîm

Ser Sîpanê Xelatê û gola Wan im
Min tirs û lerz xistiye dilê dijmin

Dijmin ji tirsaxwe nikarin serî derînîm
Li Mûş û Gimgim û Şerefdîn im

Dihêrikim weke Dicle û Ferad im
Carna li Amed û Cîzre û Gabar im

Bazê Xani û Kawayê hesinkar im
Şahê asîman û çiyayê gulistan im

Bi awiran dil û hinavan dertînîm
Dijmin pelendar dikim û davêjim

Ji jor da weke tîr ez xwe berdidim
Wan ji jor da davêjim sax nahêlim

Gulistana rengîn li wan heram kim
Ez ê Dilmeqesê birîndar dişad kim

10/02/2007

TEYROK

Dijmin û neyar bi pirahî tîn ser min
Ew bi tang û topên giran tîn ser min

Berik û guleyên wî dibarin ser min
Çiyayên gulistan sitar û sîbera min

Dibarin wek tavî û teyrok û zîpikan
Bê navber dibarin, havîn û zivistan

Bi tenê di dest min da çek û keleş
Belê dizane dijminê xwînxwar û qeleş

Kozik û hêlîna min, gulistana min
Jê ranabim ta rih hebe di canê min

Yezdan hindik dibîne guleyê dijmin
Çirûskên birûskan dibarîne li ser min

Dema ewr gurîn dikin, birûsk vedidin
Çirûskên wê ji nişkêva tê digire bi min

Çirûskên wê digere di nav leşê min
Êşa wê her tim xwe berdide dilê min

Hîç nema sebir û tebat ji bo dilê min
Dema dibe şev xew nakeve çavên min

Mala kalîtiyê bişewite nabîne çavên min
Hêz û taqet nehîştîye di nav çokên min

Ji ber êşa dilê min, nalîn û zarîna min
Kes seh nake û guh nade nalîna min

Lêbelê şoreş xweş seh dike nalîna min
Ew e melhem û derman ji bo dilê min

TIJÎ ME EZ

Ez im, belê ez im ez
Ne vala me tijî me ez

Bi rext û keleş im ez
Ne bêkes, bi gel im ez

Bahoz û bager im ez
Bi lez û bez hatim ez

Ne winda me, heme ez
Wek baz im wa hatim ez

Ne kal im, ciwan im ez
Bawer im, bi ciwanan ez

Bi hêz û rêz, bi al im ez
Egîd im mîna birûsk, ez

Roj im wa bilind bûm ez
Ez arî me, weke ar im ez

Agirê destê Kawa me ez
Guhderz im bi gurz im ez

Ristem im bi şûr im ez
Tim şiyar im, ranazim ez

Parêzvanê welat im ez
Ez gundî û karker im ez

Natirsim bê xof im ez
Dilê hovan diçirînim ez

Binêr li min, kî me ez?
Kurd im ji Kurdistan ez

11/09/2007

TIRBA TARÎ

Li pêşiya me ne xane ne xanî
Tenê li pêş me tirba teng û tarî

Ne kulek û pencere, ne jî derî
Nîne parêzger, ne qadî ne miftî

Qadî xweda ye hikûm di dest wî
Kes nikare hikûm bike xeyrê wî

Yên emelê qenc be ji xwe razî
Yên emelxirab jî, ji xwe ne razî

Bikevî destê zebaniyên îmantazî
Wey li halê bedena bêçar û tazî

Li dinê tazî kirin, sam û turên tajî
Hevalê zebaniyan Necatê îmantazî

Wêran kirin, nehîştin mal û xanî
Ger li vê dinê, ger li dinya wî alî

Edaleta xweda li me bike ronahî
Ez bawer im bi wî, bi edaleta wî

11/09/2007

TIRKO

Tirko dîsa weke her caran
Bi tang û topan, bi firokan

Ket Kurdistan dide çirtikan
Xirab kirin gund û zozanan

Talan kirin zevî û mêrgan
Agir berdan şavî û daristan

Serokê artêşê û fermandar
Bang dike dibêje bi hewar;

Ên nebên em tirk in, ew neyar
Wan parçe kin wek gûrên har

Çavên sayên har nîne li jîyan
Li Amed û Mêrdîn û Batman

Îro bi dîwarê sînegog û dêran
Do jî mîz dikirin yên mizgeftan

Nehsed û bîst û sêyan mizgeftan
Xistibûn tewle û axûrên hespan

Ji asira bîstan ta asira bîst yekan
Orfî îdare danîbûn ser Kurdistan

Îro jî bi taybet ser çar bajaran
Şirnex û Sêrt, Colemêrg û Wan

Dibêjin; bikûjin, dikin ferman
Jin û zaran, bi tevê pîr û kalan

Jîn û jiyan heram bikin li wan
Taku ew nebên em kurê turan

Mafparêzên mirovan yên cîhan
Bêdeng dimînin li ber zilma wan

Ango deng bikin jî tirko ti deman
Guh nade wan zilmê dike dewam

23/06/2007

TOFANA YEZDAN

Em gilî û gazinan dîkin ji yezdan
Xeyrê wî mezin kes nîne li cîhan

Ku em herin ba wan, bêjin derdan
Haşa yezdan ne neyarê me kurdan

Şiyar dike û îşaret dide ji bo wan
Dibêje min daye we aqil û raman

Ew jî litif û ihsan e ji bo mirovan
Hun jî bixebitînin aqil û raman

Ava bikin dewlet, hêz û saziyan
Ku bibin xwedî dewlet û ferman

Hun ê jî çêkin rê, delav û bendan
Xwe biparêzin ji afat û belayan

Hem jî xwe xelas kin ji neyaran
Bibin xwedî dewlet, rumet û jîyan

Qey ne bes e kirinên dagirkeran?
Werin binihêrin li tofana yezdan

Di tofana Nûh da Qendîl û Cûdî
Hemêza xwe da parast û hebandî

Nûh û bi tevê hevalbendên wî
Ew bûn sitar û xelasker ji bo wî

Lê mixabin îro nekarîn kurdan
Biparêzin ji bobelat û belayan

Li aliyekî baran û birûsk vedida
Çirûskên wê pekiya şoreşgeran

Şehîr ketin du şervanên azadiye
Li aliyekî xêrnexwazan û neyare

Wêran kirin daristan, bax û rezan
Herçî ku mabûn jî bi carek, yezdan

Da ber lehiyê herikand, avêt behran
Em jî nakin kar û xebat û serhildan

Bi qedera xwe razî ne dikin duayan
Mîna hinek şêx û axayên birakûjan

Naçin li pey rêçika Xaniyê dilovan
Qey Ehmedê Xanî diçû kilîseyan?

Ne ew jî dikir limêj, diçû mizgeftan
Tim xebat dikir bo kurd û Kurdistan

Ne ji bo limêj û dua û selewatan
Bûne sîxur lema diçin mizgeftan

Tim li ser nav û hesabên dagirkeran
Ew dikin bêbextî û vir û derewan

Dikevin navbera kurd û Kurdistan
Nahêlin, bigihîjin armanc û mirazan

Ew limêj xenîmê wan û bavê wan
Ev sofiyên bextreş, cahil û nezan

Hê jî dengên xwe didin dagirkeran
Dilmeqes hezar car tufke rûyê wan

WARÊ ZERDEŞT

Kabe û ziyaretgeha kurda Şengal
Tu xwedanê Laleşa pîroz Şengal

Cîh û warê Zerdeştê kal e Şengal
Meskenê piling û şêran e Şengal

Warê Dewrêşê Evdî ye Şengal
Hêlîn û warê ker û kulik Şengal

Tu diyarê karxezala yî Şengal
Parastiye çand û ziman Şengal

Kelemê çavê dijmina ye Şengal
Warê dilberên kezî zere Şengal

Warê şalûl û bilbila ye Şengal
Bi kulîkên sor û zere Şengal

Tu xemla welatê min î Şengal
Warê pezkuvî û xezalan Şengal

Kûştin keç û xortên te Şengal
Sing û berê te goristan e Şengal

Heftê û du ferman li ser Şengal
Berxwedan navê te ye Şengal

Koremar kovel in li dor Şengal
Tim jehr dirêjin ser dilê Şengal

Nekarîn biqetînin gulên Şengal
Ji ber ku êzidiyan parast Şengal

Kurdino! Bipêçin birînên Şengal
Birano! Bi tenê nehêlin Şengal

Tu cîh û warê aştxwaza yî Şengal
Çima aşî nebû mêvanê te Şengal?

26/08/2007

WEFA

Ez ketim nava xewn û xeyala
Çûm bal pezkovî û karhezala

Xewn û xeyalên tijî, ne vala
Çûm çiyayên jorîn û zozana

Rûniştim bin siya wan zinara
Min dinihêrî li zerîf û zinara

Şelale xwûşexwûş dikir, dikişiya
Pezkovî dileyistin bi tevê xezala

Dengê qirçeqiça qoçê wana
Tevê xwûşîna ava bi hev ra

Mîna awazên hunermendan
Wek saz û bilûr û tembûran

Çiqas xweş e gulistana me
Îro di bin destê neyarê me

Notirvan bû yek ji wan xezala
Gava bihata yek ji gûr û keftara

Wî difîqand, şiyar dikir hevala
Rewşa wan ev bû sibe û êvara

Di germê da diçûn bin siya dara
Yan diketin bin şelale û nav ava

Xezal hevdu diparêzin ji neyara
Xayintî nakin, bi hev ra ti cara

Ceş sîxûrî dikin di nava wara
Birayên xwe didin dest neyara

Dilmeqes nexweş e ji dest ceşa
Nelet li wan dike, bi barê kera

12/09/2007

WEK BIRÛSK

Kurdîno tu bimeş her tim wer bimeş
Qeyd û bendan ji dest û pê tu veweş

Di girtîgeh û zindanên reş û nexweş
Temenê te borî tê da gelek rojên reş

Wek birûskan serê hovan da hilweş
Azadî pir nêz e waye tîn rojên xweş

Tu kurê agir û roj î, bavê te ye keleş
Tu bimeş, bêtirs î destê te da ye keleş

Tu kurê agir û roj î, tu xwediyê Laleş
Tîn hawara te Kawa û Xaniyê rûgeş

Tu bimeş waye direvin neyarên qeleş
Wê gulistan bibe gor, li neyarên rûreş

Ref bi ref bimeşin, serbilind her bimeş
Lingan li erdê xîna bila belav be ewrên reş

Bimeşin dilê dayikên şehîdan bikin xweş
Bila nedin serê xwe temezî û şerên reş

Mîna birûsk lêxe neyaran ji hev veriş
Ne asteng e tang û topên dijminê bextreş

Keçno, xortno hun bimeşin her bimeş
Li hêvî û benda we ye gulistana xweş

Em ji bîr nakin wan rojên tarî û nexweş
Em ê peykerê şehîdan bi gulên bikin geş

Serî bitewînin li hember wan bi dilekî geş
Li pêşiya me rohnahî ye bimeşin her bimeş

05/12/2007

WELATÊ MIN

Welat warê egîdan piling û şêra ye
Dagirkeran xistiye dojeh, pêt û are

Welat cîh û warê evîn û evîndara ye
Xistine cîhê şeytan û Ewan û sixûre

Welat warê şalûl û bilbil û qulinga ye
Îro bûye warê hirç û beraz û gûra ye

Welat cîh û warê şoreşger û gerîla ye
Îro bûye qışleya Muglalî, leşkerê tirka ye

Welat warê dengbêj û helbestvana ye
Diewitin kuçik û tê zûrezûra gûra ye

Welat warê Med û Merwan û Dara ye
Bûye wargeha ereb û ecem û tirka ye

Welat warê kurd û koçerên Elîka ye
Îro bûye warê tirkmen û terekma ye

Welat warê Kawa û Melayê Cizîrî ye
Îro jî bûye warê xayîn û dagirkeran e

Welat warê birc, sûr û sera û kelat e
Xirab kirin, dixwînin pepûk û kund e

09/09/2006

WERE

Yara min de tu were
Xweda hebînî dê were

Bê wijdanê, dil kevirê
Te sêl danî agir da binê

Cerg û dilêm avêt sere
Dê evqas bê rihim nebe

Bes e êdî nese kin were
Em herin zozanê Mûşe

Ser Bilîcan û Gumgume
Bi bîr bînî ber Avakore

Wan rojên xweş û geşê
Li Ristemgêdûk û Kope

Li ber çemê Murade
Em bigihîjin meqsede

Nivî nemîne mirade
Me jîyan kir bi hev re

Borand pêncî û çar sale
Lê ez têr nebûm ji te

Ger sed sal jî bidome
Bo evîna min ne bese

27/01/2007

WINDABÛN

Ez ketim nav derya evîne
Tê da noq û nexuya me

Ez digirim xwe nabînim
Gelo di ku da me nizanim

Yar ji min dûr û winda
Ez pê ra winda me winda

Ez bang dikim ew seh dike
Lê ji bo çi bersîva min nade

Felek vemirand çira min
Êdî hilnabe, ez bawer im

Felek çengela kemenda xwe
Avête cerg û hinav anî xare

Dil û cergê birîn û bêçare
Nizanim ew çi jê dixwaze

Wan tîrên xwe yên tûj û dirêj
Min xistiye armanc û davêj

Tim dikim girîn û hewar
Çima têr nabî Feleka xedar

Wer veke dilê min lê binihêre
Tev ji ber derbên te birîndar e

Hekîm û loqman jî bêtin
Ji birîna min ra çare nabin

XAP

Bi ol û dîn me kirin gêj û serxweş
Wan girt ji dest me gulistana xweş

Dane me horî û cineta nexuyayî
Girtin ji me war û bihuşta xuyayî

Serxweş û gêj nakin bazarek wiha
Dîn jî nakin dan û sitendineke wiha

Me hîştin bê zar û ziman, bê çand
Dizîn xewn û xeyalên me yên azad

Şêx û axa bibûn simsarê osmaniyan
Di pey ra bûne simsarên kemalîstan

Gerandin destên xwe yên qirêj û tarî
Ji Sêwas, Mereş û Wan heta Hekarî

Dagirker bûye wek qetran û rîşa reş
Venakişin ji gulistana me, ew bextreş

Bi lîstikan çêdikin asteng û bendê
Bo em nekevin perlemento û meclisê

Ger dest bidin hev, xurt bikin yekitî
Em ê biçirînin sîstem û zagona hovîtî

27/06/2007

XEBÎS Î

Azadî nayê dayîn, bi rica û parsê
Tê stendin bi şer û lêdan û cengê

Lewma dest davêjim qûwet û darê
Naxwazim serberjêrî û xêra bavê

Jixwe ez bixwazim jî ti car tu nadî
Har û hov î, tu ne jîr î, qelsemêr î

Davêjim te gûrz, diqetînim hinavê
Dilerizî li ber min wek pûşê ber bayê

Ëz sisê û çar im, tu hezar û çar î
Dema ceng û şer, ji ber min dinalî

Tu qul nabînî, ku herî bikevî navê
Tu her tim dikî qala dîn û îmanê

Tu stûqalind î, ji xwarina heramî
Tu ne mirov û însan î wek beraz î

Tu ne hiqûqnas î, mîna cerdevan î
Tim dibêjî yek ji me hêjayê cîhanê

Tim hevalê paşverû û ceşikê kera yî
Tu şeytan î, li xwe dikî kirasê îmanê

Sonda min bi Laleş tu wek sayê reş î
Tu wehşekî hov û har î, wek gûra yî

Tim bi kar tînî teror, bi destê dewletê
Tu qelsemêr û îblîs î, xebîs û pir pîs î

XELIYAM

Wa dîsa payîz hat
Dilê min ê jar hejand

Belg pê va nehîşt
Temamê wî weşand

Kaniyan tê nehîşt
Çemên wî miçiqand

Baranekî gur hat
Ji reh va wî xeland

Havîna germ hat
Tavê hişk kir, qeland

Ji bilbil ra nehîşt
Hêlîna wî hilweşand

Wa ewrên reş hat
Wî jî gefên gur şand

Birûskên bi ar hat
Cerg û hinav heland

Afat weke pêl hat
Dest û zend qefiland

Hat ji asîmanan afat
Nav xwe da dil heland

Felek nesekinî hat
Wî jî tîrê xwe reşand

XERÎB IM

Ez xerîb im ez mam xerîb
Ketim nav hovan ez xerîb

Ji welat dûr mam ez xerîb
Xerîbê xaka xwe ez xerîb

Tim agir hilkirin di dil min
Min dûr kirin, min ji dil min

Ez pir hez dikim ji agirê nûr
Hez kir ji min agirê geş û gu

Her tim hildibe di dil min
Eşq û evîna gulistana min

Dagirkeran min ji axa min
Bi dadgeh û gefan dûr kirin

Ez xerîb im ez mam xerîb
Xerîbê mala xwe ez xerîb

Ez ji agir im, agir jî ji min
Lema ew her digre bi min

Ez li axa piroz bi cîh û war
Av ser min birîn hovên har

Dûr bûm ji welatê xwe bêçar
Ji ber ku hebû min komek zar

Ger min bixistana nav zindan
Nebû kes avek bide zarokan

Peyvek bav û kalan ku dibêjin
Ga bikeve erdê kêr lê pir dibin

Lema dûr mam xerîb û xerîb
Bizanin ne ji gefan bûm xerîb

Ta ez sax bim hebe rih û can
Ji bo te têbikoşim azadî can

29/01/2007

XEWNA MIN DÎTINA YAR

Îro ji rojan pêncşem e êvara î n e
Xewa min hat, ketim nava nivîne

Min xewnekî pir xweş di xew da dî
Min çavê xwe mizda vekir û nihêrî

Li dor gerdena spî yaqût û mircan ne
Li piştê kembera zêr û zîv a bihuşt e

Li bejnê fistanek kesk û sor û etles e
Li serê kofî, temeziya kesk û sor û zer e

Jê tê bêhna gulav û misk û embere
Wê ez kirim bêhiş û mest û serxweşe

Yara min rûniştiye pal daye ser nivîne
Keniya got vaye zivirîm hatim cem te

Got; qey tu ji min xeyîdî ku çûm bê te?
Destê wê da heye baqek gulên sore

Dirêjê min kir got; bigire van gulên sore
Got ez ê mizgîniyeke xweş bidim ji bo te

Wê demekî nêz da welat bibe azade
Em ê bigirin dest hev herine zozane

Çiyayê Kosor, zozanê Qulingo, ava Gewre
Em ê bîr bînin wan rojên ciwanî yên xwe

Di nav wan mêrg û şavî, av û kaniya
Em bi hev ra bikin kêf, seyran û gešta

Tu yê bibî zava ez ê bibim bûka serbixêle
Em ê derkevin çiyayê bilind nava şoreşe

Nav şoreşê em ê bikin dîlan û govende
Alaya rengîn hildin û bilind kin bi deste

Govend û dîlanê da alayê bidin dest bi deste
Ala ji dest nakeve wê tim li jor û bilind be

Destê xwe di stûyê min ra anî û keniya
Min maç kir, maçek da min got ji min ra

Îzna min bide ez ê herim li min dereng e
Dilê xwe neke wext li min kurt û teng e

Got ez ê herim tu hîç xema min neke
Wê rihê min şev û roj tim li cem te be

Mam matmayî ketim xeyalên kûr û vala
Sar û cemidîm li min bû teng û tarî دنیا

Mîna cêrekî ava sar bi serê min da ro kin
Ez rûniştim, ketime xeyalên kûr û durin

Ew çima ji min dût ket, li min waha kir
Dîsa dilê min ê birîndar kêr û meqes kir

31/08/2006

XIZAN IM

Petrol û madenê min pir hene
Feqîr û xizan im ne xwedî me

Jiyan li gelê me kirine herame
Koçbarî û penaberî para wane

Lema bûm şoreşvan li çiya me
Ez ji çiyar nabim peya û xare

Şoreş im li Qendîl, nav war im
Bi rêz û hêz im wek pêl û al im

Neheliyam ez, belê kevnar im
Ez berfa serê Agirî û Sîpan im

Heta rih hebe di can û bedene
Dijmin nahêlim nav gulistane

Di nava zindanan pêt û ar im
Ez ronahî didim weke roj im

Ez sembol im di nava zindan
Min serî hilda di nava Botan

Tim ez im şoreşa nav gulistan
Şoreş hêz û rêz dide gulistan

11/09/2007

XOXÊ

Erê xoxê belê şoxê
Meyxoşê wek xoxê

Girêda min bi fendê
Min xist nava bendê

Min zer kir wek şima
Min hilkir mîna fînda

Min şikand wek cêra
Ne carek, hezar cara

Rojek min nebir jorê
Bêhn kim te gulasorê

Min te xist nava dile
Te dil da ber xencere

Wê pir kûşt bi hezare
Min kûşt awirê yare

Nazenînê tu nazdarî
Te roj li min kir tarî

Te min xist wek gogê
Te min avêt meyxañê

Dest xist dil û hinavê
Min dikûjî her gavê

Te bedewê siyah çeşmê
Bes li min bike xişmê

YA ME YE

Lawno rabin êdî sibe ye
Roj derketiye ya me ye

Xew nekin hun zêde ye
Tevger û govenda me ye

Deşt û çiya li benda me ye
Çavê gel her tim li me ye

Azadî hat wa li derê me ye
Li xwe kin ew kirasê me ye

Dernexin ew her ya me ye
Azadî xweş e alaya me ye

Bihejînin ser birca me ye
Ew tim per û baskê me ye

Hun avdin baxçeyê me ye
Bila hişk nebe gula me ye

14/12/2007

YAR WERE

Yara min pir bedew û nazik û rind e
Bo wê tîn kuştin xortên jîr û çelenge

Çavê cîhanê li yara min a bejin bilinde
Ser spî, her deverên wê bihuşt û jiyane

Petrol û maden e, jê dikişin avên sare
Ew av li bejna zirav digere û diherike

Dibin wek Zap, Munzûr, Dicle û Ferade
Dem hatiye nêze, êdî ne dûr û dereng e

Li ser singê yarê bikin seyran û geşte
Wer binêr li min yar ez ketime çî hale

Evîna te dil xistiye bin kêr û meqese
Yara min serbilind e bi nav û deng e

Wek Zagros û Cûdî, Ararat û Sîpane
Gorî te bibe bi hezaran Dilmeqese

Nîne xelasî û rev ji bo dijminên hare
Wê dijmin bêt sotin di nav agir û are

Çi dibe carek li min binêr qey ne bes e
Wer pêşber min carek bi min ra bikene

Nêzî min be li min bike şifqet û rihme
Tu çima ji min dûr diçî, bes e êdî were

Bûm evîndar wek Siyabend û Mem e
Bîr û bawer im, ez û yar bigihîjin heve

Xuya û eyan e li min wek roj û şeve
Heta ku ez yar nebînim nakevim gore

YARA MIN

Yara min ji destê min girtin
Gelo wê çawa be halê min?

Porê min weşîya êdî spî bû
Çira min tefiya êdî hilnebû

Temenê min bû heftê û çare
Xuya dikim wek sed û çare

Destêmin diheje lingêmin ranabe
Ez serî natewînim ber neyare

Felek dîsa hinav û cerge
Da ser ar, xiste wek kebabe

Ez nizamim êdî çima nabetile
Weke keftara dixwe têr nabe

Ez nizamim ew çima wiha
Li min dike êşkence û teda

Nizamim çima feleka bêbext
Tê bi ser min, bi çek û rext

Got; hîç dev bernadim ji te
Ta hebe rih di can û qefese

Felek li dor min çêkiriye dafe
Dikim birevim, lê ew jî tewş e

31/08/2006

YARA SER BILIND

Azadî xweş e li paxila yara dildare
Li jora çiyê bin zinara ber av a sare

Ser avê dilîzin quling, werdek û qaze
Li dor avê zeriye rûxweşik enî gevere

Girtine dest hev dikin şahî û dîlane
Dest bixim paxila yarê ser memike

Ew bêhn xweş in wek nêgiz û şemame
Êvarê ta sibê ji bêhna şemama nabim têre

Serî daynim ser singa yara gulîzare
Hilnadim ser singa yarê ta bê ezraîle

Arê Kawa hîlbû, şewqa xwe daye cîhane
Bejin bilind e, ew Ararat e ser spî hinav ar e

Mil dirêj e, yek Cûdî û Zagros û Qendîl e
Milê din Sîpan û Nemrût û Bilêcan e

Her du keziyên dirêj yek Dicle yek Firad e
Bo min qible û Qûds e, Kerbela Huseyin e

Nav mil pehn e, dar û daristan, bax û rez e
Ew bakûr û başûr e, rojava û rojhilat e

Gerden Şengal e, beyta wê Laleşa pîroz e
Nav singa yarê razane şehîdên kurdan e

Yek ji wan raza ye, Qaziyê Mahabad e
Yek ji wan jî radize Şêx Seîdê Amed e

Yek ji wan qehreman Mistefa Berzan e
Yek ji wan jî radize şehît Rizayê Dêrsim e

Wan nakin ji bîre ti dem û meh û sale
Em bejn ditewînin ber şhadeta wane

Amed û Mahabad, Berzan û Dêrsim pîroz e
Ew ji bona me kurdan wek qible û bihuşte

Ser singa yarê danîne tuxûb û sînore
Tirk û ereb û faris li hev par vekirine

Îro dest şoreşgeran çek û rext û keleş in
Hakimê deşt û çiyar ne, welat diparêzin

Cih û war li dijmin teng kirin wek gore
Dijmin ji tirsar wan nikare hêsan bilive

Gerîla û şervan dibên azadî nêz e ne dûr e
Pîroz kin ser singê yarê sersal û Newroze

24/09/2006

YARA XEDAR

Nazdar e bêînsaf e ew yar
Xedar e pir xedar ew yar

Rihim nake li min ti car
Dilê min kiriye birîndar

Evîna xwe xist dilê min
Riyê xwe tim girt li min

Delala tîravêja kemendar
Xeman li dil min xiste bar

Bi tîrên xwe yên xedar
Dil min xistiye birîndar

Di şahiya cejna Newroze
Şûşeya meyê di dest de

Wî da min dest bi deste
Min vexwar bûm meste

Wa bû heftê û pênc sal e
Wî min gerand li dû xwe

Dilê min ê jar da ber xwe
Da ber neşter û meqese

Kevoka min firî çû ji dest
Silav neda, xatir nexwest

Çû başûr bû bûka Hewlêr
Dane serê nazdar taca zêr

Dema çû serayê ser text
Bi kêf û eşq, ew bi bext

Silavek neşand ji me ra
Me zû ji bîr kir bêwefa

Şengal, Zagros û Qendîl
Dan mizgîn: êdî nîne dîl

Azad e Kurdistana rengîn
Paytext Hewlêra xweşbîn

Tu çûyî ez li paş mame
Ez şa me, yara min azad e

Bila ew kêfxweş û şa be
Wê gelê min pê her şa be

Wê felat bin wek başûr
Rojhilat, rojava û bakûr

31/01/2007

YARÊ

Yara min pir şîrîn û şepal e
Ew bi lez derket çû ji male

Nizanim ji bo çi ew dilsar e
Te çima xwe daye berpale

Yar ez ji te dûr û tenê me
Cejn û îda te dikim pîroze

Xwezî carek din bihata male
Ez rûniştama li kêlek û bale

Me ji sibehan heta êvaran
Bi ken û tinaz û bi henekan

Bi hev ra bijîna meh û salan
Me par vebikira derdê dilan

Yar bê te nîne tehma jiyane
Nîne tehma sersal, îd û cejne

Yara min a xweşik, rû bi nûr
Her dem dixwend sûreyê nûr

Te min hîşt bin meqes û kêr e
Terk kir çûyî, te min kir ji bîr e

17/11/2006

ZARAVA

Zaravayên kurdî temamê wan şîrîn e
Zarava kurmancî weke taca zêrîne

Peyiv û hevokên bi nivîsa kurmancî
Rengîn in kulîlkên nûbiharan li Cûdî

Mîna mircanên li dor gerdena bûkan
Tîne dide dilan, birqa çavên xezalan

Xweş heval e, şewq şemal e, ew rêber e
Mirovan ji tariyê derdixe, ronahî tîne

Ji girdav û bendavan ew meriv dertîne
Zimanê kurdî bo me diyariya homa ye

Belê ew ji bo me kurdan gelek pîroz e
Xweş awaz e, narîna min, gula payîz e

Çand û huner bi cîhan ziman da nasîne
Xanî û Feqî tim bi kurmancî nivîsîne

Melayê Cizîrî bi kurmanciyê pesiniye
Helbest û romanê wan şekir û hingivîne

Gelî xwendevanan lêborîn dixwazim ji we
Ez evîndarê kurmancî, ew bo min evîne

Kurmancî rih û can e, ew hêz dide bedene
Em heval in ji ezel, bi hev ra bin ta ebede

18/09/2007

ZAROK PÊŞEROJ IN

Gelî zarên hêviya pêşeroja me
Dixwazim li we bikim çend şîrete

Pêşeroja Kurdistan hun bi xwe ne
Hun ê bipeyivin bi zimanê dayîke

Hun parêzgerê kurd û Kurdistan
Zimanê kurdî wek bax û bostan

Di nava bax û bostanan da hene
Fêkiyên tehmxweş û bêhn xweş

Zimanê kurdî wek baxçê gulên e
Gulên sor û zer û rengîn tê hene

Mîna mêrgan kanî û delav tê hene
Ew dewlemendî û zengînî yên me ne

Parastin û pêş vebirina zimanê me
Di dibistanan da wê bi destê we be

Zanîngeh û dibistanan da herne pêş
Hun bibin serbilind her tim li pêş

Bi destê we bilind be alaya rengîn
Nav zarên cîhanê da serfiraz bin

24/09/2006

ZAR WEK GUL IN

Zar ku nû ji dayik ra dibin
Wek sosin û nêrgiz û gul in

Dema ku sê-çar salî dibin
Ew weke şalûl û bilbil in

Ehmedê Xanî ye yek ji wan
Taca serê kurd û Kurdistan

Hinek bo welat canfida nin
Hinek jî wek Ristemê Zal in

Hinek şoreşger û şoreşvan in
Hinek jî Kawayê hesinkar in

Hinek evindar in Mem û Zîn
Hinek jî Siyabend û Xeca zêrîn

Hinek jê wek Ferhat û Şirîn
Hinek jî weke Cîgerxwîn in

Hinek jê bilind û xwendevan
Dibistanên Ewropa û Amerîqan

Hinek ji wan wek Melayê Cizîrî ne
Hinek jî weke Feqiyê Teyran ne

Hinek şehidê kurd û Kurdistan
Kurdistan bi xwîna xwe avdan

Hinek mezin dibin jan û birîn in
Hinek bi serê wan nakeve gotin

Weke hovên serê çol û çîyan ne
Hinek jî serserî û bê mejî ne

Hinek jê meriv şîret li wan dike
Didin lotika wek çeşikê keran e

Hinek jê serxweş û notirvan in
Hinek jî serokê çeşikê keran in

Hinek ji wan şêx in û bihuştî ne
Hinek sofî ne dergevan û birçî ne

Hinek ji wana beg û axa û mîr in
Ew tim qeşmerên dagirkeran in

15/09/2006

ZAROKINO

Zarokino hun werin em herin
Bilez herin dibistan em herin
Bixwînin û binivîsin bi kurdî
Em serfiraz, serbilind û azadî

Her bijîn zarokino em bijîn
Bêtirs û serbest em her bijîn

Her bijîn di nava Kurdistan
Em her bijîn wek qehreman
Ne wek bav û bapîr û kalan
Bi koletî em nejîn bindestan

Her bijîn zarokino em bijîn
Em bêtirs û serbest her bijîn

Em biparêzin erd û asîman
Ji dijminan û ji har û hovan
Serbilind em bigerin li cîhan
Alaya sor bilind kin li asîman

Her bijîn zarokino em bijîn
Em bêtirs û serbest her bijîn

Em nebin weke qelsemêran
Em bibin wek piling û şêran
Kurdistan bikin wek dibistan
Nehêlin bindestê har û hovan

Her bijîn zarokino em bijîn
Em bêtirs û serbest her bijîn

Tim li ber pênivîs û texteyan
Binivîsin navê qehremanan
Biparêzin maden û petrolan
Ji neyar, dijmin û dagirkeran

Her bijîn zarokino em bijîn
Em bêtirs û serbest her bijîn

Birano em birçiyê azadiyê û tî
Bixwînin nejîn bindest û sêwî
Wa roj bû hilat û bilind li me
Em nehêlin here ava ew li me

Her bijîn zarokino em bijîn
Em bêtirs û serbest her bijîn

Em kurê Kawa û xwedanê Laleş
Zarokno em bimeşin her bimeş
Di dibistanan da bixwînin mers
Deng û awazên me bighêje ers

Her bijîn zarokino em bijîn
Em bêtirs û serbest her bijîn

24/02/2007

ZAROKTIYA MIN A AMEDÊ

Gelî hevalan dixwazim xwe bidim nasîn bi we
Li Amedê ez hatim dinê li wê bûm ji dayike

Ta neh saliya xwe ez mam li Ameda rengîne
Ez bi hesreta rindayî û bedewiya sûra wê me

Sibeyan diçûme ba mela Mehmud dera qurane
Lê nediçûm, min quran dixiste nav qelşê sure

Ez û hevalan diçûn nava bax û bostan û reze
Me didizî fêkiyê xweş, notirvan dida pey me

Ez û hevalan pêxas tena derpê û kirasê spîne
Pişt re diçûn diketin nav çemê Dicle yê şirîne

Li wê jî me dizî pêtix û zebeş, qitî û şemamoke
Diketin ava Dicle, me avjenî dikir heta êvare

Rojek kiras û derpê min dizîn, mame ûryan e
Nav Dicleyê da em diman wek werdek û qaze

Êvar dibû min quranê hildida dihatime male
Dayik ji min dipirsî digot; tu çûyî dera qurane?

Min digot; belê sond dixwar bi hezar qurane
Lê dayik ji min bawer nedikir diçû ba mele

Mela jê ra digot; du roj in çavê min pê neketiye
Diya min digot; Remê min bixwîne bibe însane

Bavê min digot; Remzan lê navê min Remezan e
Bavê min dest min girt, peya em hatin Norşîne

Ji bo perwerdeya xwendin û zanîna ilmê erebiye
Pêşî min naskir Ehmedê Xanî, Nûbihara biçûke

Pişt re em rabûn çûne medresa Mela Şabedîne
Perwerde li wê hîşt, hatim Ristemgedûk û Kope

Min vekir dikan, kirî mal û dest avêt tîcarete
Pişt ra min çêkir otêl, nav lê danî otêla Serhede

Ez bûme koçber ji destê ceşik û dewleta rome
Dema bipirsin tu ji ku yî? Ez ji Amed û Mûşê me

Axa min hatiye vestiran ji her cîhên Kurdistane
Ji bo wî bûme evîndarê welat, ew bo min evîn e

Ji min ra digotin; Remo û Remzan dayik û bave
Ji hesret û kesera welatê xwe bûme Dilmeqese

15/09/2006

ZERDEŞTÊ KAL

Rojên te tev derbas bûn
Bi elem û nexweşî û çûn

Rojek nekarî destê xwe bidî
Destê min û bimin ra bimeşî

Kula min ji yê te ne kêmtir e
Min dil da ber kêr û meqese

Min hêvî dikir tu rojekî baş bî
Herim tewafa Laleş, tu jî werî

Bikin hêvî û dua ji Zerdeşte
Dizanim dua kesî nake başe

Êş û jana birîna min ne bes e
Da ser barê min derdê welate

Di nav jîna min da cîh girtin
Dema li jiyane bû hevala min

Me bi hev ra par vedikir kula
Êşa mirina te da ser van derda

Ez li wan rojên borî dinihêrim
Dost û hevalên berê nabînim

Hinek ji wana çûne goristan
Hinek jî girtîne di nav zindan

Çend ji wan hevalan penaber in
Çend ji wan jî, li çiyayê şervan in

Em dixwazin aştî û wekhevî
Dijmin dixwaze şer û hovîti

Em dibêjin mirovahî û birati
Keftar û gûr çav li dagirkeri

15/09/2006

ZEYNE

Tu gula gulistanê Zeynê
Kofiya Silêmanî Zeynê

Keçika Mahabadê Zeynê
Tu bûka Hewlêrê Zeynê

Tu kakilê guza yî Zeynê
Mastê Çolemêrgê Zeynê

Tu dêra Mêrdînê Zeynê
Laleşa gulistanê Zeynê

Hingivê Hîzanê Zeynikê
Nêrgisa serhedê Zeynikê

Tu sêva Wanê yî Zeynikê
Tu zeytûnê Efrînê Zeynê

Tu meşlurê Lîceyê Zeynê
Zebeşê Amedê yî Zeynê

Şekirê Qamişlo yî Zeynê
Xezala Serêkaniyê Zeynê

Tu masiyê Rihayê Zeynê
Xabura Şirnaxê Zeynikê

Tu fistiqa Dîlokê Zeynê
Mîna Xeca Sîpanê Zeynê

Tu berfa Qersê yî Zeynê
Tu dimisê Xarpetê Zeynê

Wek toyê Çewlikê Zeynê
Pêt û agirê Araratê Zeynê

Tizbiya Erziromê Zeynikê
Sor hinara Cizîrê Zeynikê

Wek Kela Xoşavê Zeynê
Petrola Kerkûkê Zeynikê

Munzûra Dêrsimê Zeynê
Karika Şengalê Zeynikê

Pilinga Şemzînan Zeynê
Dil helîna min î Zeynikê

Xemrevîna min î Zeynê
Dilbirîna min î Zeynikê

Tu qîr û qetranê Zeynikê
Weke qîra Êlihê Zeynikê

Koçgiriya Sêwasê Zeynê
Neştera Dilmeqes î Zeynê

13/02/2007

ZINDANA YAR

Porê nazenîna min zer û belav e
Dema ba lê dide têt têt bela be

Ji dilê min ê jar ra kemîn û daf e
Dike jê derê, ew nikare xelas be

Ji kesera yar, heliyam wek beze
Dilop dilop dikişê xwîna geveze

Yar bi awiran dil xistiye parçe
Nayên bal hev, ew êdî nacebire

Dilê evîndar xistiye parçe parçe
Hekîm dikin û nakin ew nacebire

Xwîn her tim dirije û diherike
Hekîm çi jî bike xwîn nasekine

Ser dilê min hildibe ar û dûxane
Yara min nahêle vemire û sar be

Dilmeqes gelek dil geş û dil şa ye
Ji ber ku hêsîrê daf û zindana yar e

Bê qeyd û zincîr ew hatiye girêdan
Zindana wê wek zindana kela Wan

Zindana yar pir û gelek kûr û sar e
Caran dibe dojeh, hildibe pêt û ar e

16/08/2007

ZINDANA NAV ZINDAN

Dagirkerên har Kurdistan xistine zindan
Li welatparêz û hevalbendên şoreşgeran

Bi tevahiya kurdan bajar û gundên Kurdistan
Dagirker qîma xwe nayne bi wan zindanan

Çêkirine tîpa E, tîpa F zindan nav zindanan
Li cîhanê nehatiye sehkirin ti dagirkeran

Çêkiribe ji hesin qefesa di nava zindanan
Ew har û hovên gûr û rovî û keftarê turan

Ti car li cîhanê nabin mirov û nabin însan
Ev gûrên birçî û tazî tim çav li warê gelan

Xanî û malê her malbatekî welatparêzan
Ji bo wan xistine girtîgeh û hucre û zindan

Bêsûc û bêguneh bi hovîti dikûjin wan
Nahêlin birevin herin nav dewletên cîhan

Ji bo hovîtiya wan li cîhanê nebe xuyan
Metropolên xwe balkêş ava dikin bi parqan

Asîmîlekirina kurdan ji wan ra bibe hêsan
Nikarin hovîtiya xwe veşirên nedin nîşan

Lê cîhan baş dizane çi xeta kirine li Lozan
Vala kirin gundan berê wan dan metrapolan

Kurd mane bê kar û bê xebat ketine kûçan
Zarên wan dûr xistin ji perwerde û dibistan

Bûne hepxwur û esrarkêş direvînin çentên jinan
Berev dikin kaxiz û naylonan ji bîdonên çopan

Ev jî yek ji daxwaziyên dewleta dagirkeran
Polês û mît van zarokan berev dikin ji kûçan

Tînin nav saziyên polês, di nav sahayên sporan
Bi boks û teakvando dikin perwerde û telîman

Bo Kurdistanê da komkûjî bikin bi destên wan
Wek osmaniyan devşirme dikirin zarên yewnan

Dixistin mîlîtan û yenîçerî, berdidan nav yewnan
Didane kûştin siyasetmedar û rewşenbirên wan

Sîstema kemalîzmê van lîstikên osmaniyan
Zidetir pêş biriye hovane pêk tîne li kurdan

Mixabin kurdan, ha li welat ha li metrapolan
Navê zaroka danîne Hozan û Rêzan û Şoreşvan

Malê xwe da dipeyivin bi zimanê dagirkeran
Bav gazî wî dike; "Baran gelsene buraya ulan!"

Navê keçikên xwe danîne Dîlan, Şîlan û Zozan
Bang dike li keça xwe; "gel yanima qiz Şîlan!"

Jehr be li wan nan û avên daye xwarin Kurdistan
Înkar dikin kurdîtiya xwe bûne çeşikên keran

Pê dîkin pêlavên pozikdirêj keç û pîrekên wan
Wek nikulê leylegan li erdê dimîne peniyên wan

Gava dimeşin xwe dihejînin wek sosyetên tirkan
Meriv nifir li wan bike, ew bikevin destên şêxan

Hun bi zimanê kurdî bipeyivin bibin însan
Ger bi zimanê xwe bi mindalan ra nepeyivin

Ew gav ziman winda dikin dibin wek çeşan
Ew dem bi destê xwe bi kar tînin asîmîleyan

Bêguman ew dikin xizmet bo dagirkeran
Dijmin şa û kêfxweş dibin bi kirinên wan

Dibên kurd bixwe bi kar tînin asîmîlasyon
Lazim e tim kar û xebat bikin li ser ziman

Zimanê dayik bo me pîroz e, em bidin jiyân
Hinek jinên kurd digerin li nav malbatan

Dikin fesadî wan berdidin hev wekî Ewan
Çawa nehîşt Mem û Zîn bi hev şa bin li cîhan

Mît û sîxûr şev û roj digerin li nava Kurdistan
Dibin asteng nahêlin kurd şa bin bi gulistan

Xistine pey her welatparêzek mît û sîxûran
Ew her tim li pey wan digerin şop û rêçan

Ka kî, çi karê dike bo xelasiya kurd û Kurdistan
Lê kurd venakişin paş, xebat dikin wek şêran

Ez kal û Dilmeqes im, weke şêrê birîndar im
Li qada tekoşînê tim dikim şer cengawer im

Şêx û axayên sîxûr dibên qey kalekî bêkêr im
Lê dixapin, wek bav û kalan di şer da pir mêr im

Ez ji ciwanên kurdan ra destek û hevalbend im
Bi nivîsandin û peyvên xwe bo wan mertal im

Ez bi xort û ciwanên kurdan bi bîr û bawer im
Wê Kurdistan azad û xelas kin, dilê me şa kin

23/09/2006

ZOZAN Û MISTO

Zozan û Misto jin û mêr ên hevdu ne
Misto bêxêr û bêkêr e, nake tu kare

Misto teral e, Zozan ti car xêr jê nabîne
Havînan rûtine bin siya dar ber ava sare

Ban dike dibêje Zozan bîne avek sare
Ez diçim bêriyê pez didoşim didime

Ser pişta kerê bi lez tême mal nav zare
Misto qurbana kerê be, nabe wekî kere

Dîsa serma hat, bû payîz û zivistane
Çawa be halê min û Mistoyê terale

Di dest da bûme bêçar, bêzar û perîşane
Ez ji daristanan berev dikim dar û qurme

Didim ser pişta kerê xwe tînim male
Zilamên gund li çiya bi keleş û tîfing e

Dijmin ra dikin şer û cengê giran û zore
Misto tim rûniştiye li ber tîfik û tendûre

Dest da dar e, ew tevlihev dike pêt û ar e
Zarokên me ji serma diqefilin gelek sar e

Misto li ber agir kovel girtiye wekî mare
Ne layiq î, ez bêjim laçika min li serê te be

Tu rûtine li ber tendûr û kûçik û tifikeye
Pitepit dikî dixwînî wek pepûk û kunde

Bawer im Misto ku here şer, wê ji tirsê
Xwe veşêre bixê nav qefa zinar û şikeftê

Bêxîret e, xwelîser e, teniya rû yê min e
Ev zîlamên gund dew û doza wan çî ye?

Zozan her tim tehma wan dide rû yê mine
Nahêlin ez bisitirim li ber tendûr û tifikeye

Zozan dibêje; "xwelîsero bike karê male
Ez ê herim şere ji bo xelasiya welatê"

Zaran bixî teral wekî xwe bidî ber tifikeye
Heqê te kûştine gunehê min nayê bi te

Heyfa qurşûn kêrî me bê rojên tengasiyan
Heyfa Zozanan ku dikevin destê Mistoyan

Dilmeqes im ji destê Mistoyê dagirkere
Û Mistoyên me yên bêxîret û çeşikê kere

26/09/2006

ZÛ ÇÛ

Yar terka min kir çû zû
Ew çima zû çû, ew çi zû

Xanî li min xirab kir çi zû
Tê nema ji xeyrê ar û dû

Ar berda dil, jê bilind bû dû
Wisa bilind bû, çû weke dû

Yar got: Mirina te nebe zû
Mirina min beriya te be zû

Ew yar bi wefa bû ew çû
Peyva xwe bi cîh anî û çû

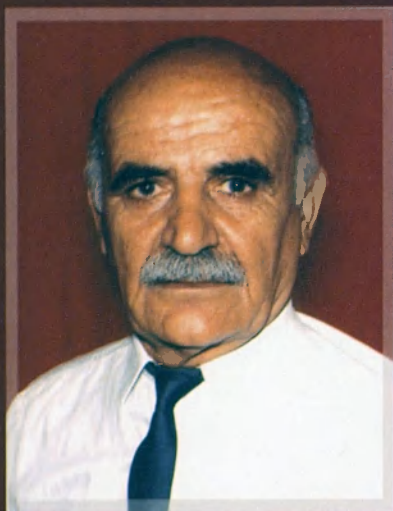
Êşa xwe bar kir li min û çû
Yarê min bi tenê hîşt û çû

Quncikek ji dilê minê jar
Wê sax hîşt bê şewat û ar

Ew jî cîhê gul û Xanî ye
Ji yarê bo min diyarî ye

Êşê kul kir cerg û hinav
Berda ser weke xwunav

06/02/2007

Seydayê Dilmeqes

Ez arî me ji nesla ar im
Lema ar hez dike ji min
Bav û kalê min tim jê ra
Bejin û serî ditewandin

Ew hildibe di dil min
Kêr û meqes kir dil min
Wî jar û bêçar kir min
Perîşan û bêzar kir min

“ Seydayê Dilmeqes di sala 1932an da li Amedê ji dayîk bûye. Navê Seyda mela Remezana e. Bi eslê xwe ji gundê Şêxanê Çixurê ye. Çixur herêmekê di navbera Bedlîs û Mûşê da ye. Navê bavê wî Emer e. Emer kurê Mihemed e. Emerê bavê Seydayê Dilmeqes, jê ra behsa jiyana malbata xwe kiriye. Bûyerên di dema şerê osmanî - rus, xizaniya salên xelayê, êş û nexweşiyên koçbariyê jê ra gotiye. Seyda bi van vegotinên bavê xwe û ji roja ku xwe fêhm dike jî, bi bûyerên ku bi çavên xwe dibîne, mezin dibe. Jiyana wî di nav êş, koçbarî û mişextiyê da derbas dibe. Ji dilê xwe nişter dibe. Wek şanên navê “Dilmeqes” hildibijêre. Bûyeran dişopîne, peyivan berhev dike. Heta heftê û pênc salan deng jê dernayê, nanivîse. Piştê ku xanima wî diçe ser dilovaniya xwe dest bi gotinê dike, dinivîse û deriyên girtî yê dilê xwe vedike. Bindestiya welêt, êş û elemên xelkî, welathezî mijarên sereke ne di dîwana wî da. Evîn, lêgerîn, derd û kûl, hezkirin û nefret, hemû hestên însanî diherikin di helbestên wî da.

“ Ê ev Dîwan ji herikîna wan hestan pêk hatiye...”

ISBN 978-3-9812351-1-1